

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT

Bogen er udgivet med støtte af:

Edelskov Turisttrafik

Farum Kommune

Forsvarskommandoen

Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret (CO II)

Kontakt- og Velfærdstjenesten på Farum Kaserne

Militærpolitiforeningens Fødselsdagsfond

Militærpolitiforeningen i Danmark

Sergentgruppen ved Sjællandske Trænregiment

Sjællandske Trænregiments Fond

Sjællandske Trænregiments Officersforening

Sjællandske Trænregiments Soldaterforening

Redaktionsudvalg:

Oberst J.Fræmohs

Oberstløjtnant B.M.R.Christensen

Major J.Kunze Christensen

Seniorsergent E.Borgstrøm

Major A.Wilson

Kaptajn J.Hammer

Konsulent:

Major E.O.A.Hedegaard, Hærens Militærhistoriske Arbejder

Tryk:

Bogen er trykt i Hærens Reglementsforvaltning

Omslag: L.Levison Junr. A/S

Farveplancher: L.Levison Junr. A/S og Forsvarets Sanitetsskole

Foto: Kgl. Hoffotograf Rigmor Mydtskov.

HENDES MAJESTÆT DRONNING MARGRETHE DEN ANDEN

**Højstbefalende over Forsvaret
i ærbødighed
tilegnet**

INDHOLD

FORORD	5
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS OPRETTELSE, VÅBENSKJOLD, VALGSPROG OG FANER	7
TRÆNETS HISTORIE KORT FORTALT	15
De ældste tider	15
De Slesvigske Krige 1848-50 og 1864	20
Traincompagniet 1865-1867	29
Traincompagnier/-afdelinger 1867-1880	33
Trainafdelingen 1880-1909	38
Trainafdelingen 1909-1914	50
Første Verdenskrig 1914-1918	54
Mellemkrigsårene 1919-1939	56
Anden Verdenskrig 1940-1945	69
Efterkrigsårene 1945-1951	72
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT 1951-1991	79
Sjællandske Trænregiment oprettes	79
Dækningsstyrken	83
Faneparade 5. juni 1958	83
Fortsat udbygning	87
100 års oprindelsesdag	91
Trænbataljon/brigade	92
Nedskæringer og flytninger	94
Trænkaserne Høvelte	95
1. Trænbataljon 100 år	97
2. Trænbataljon 30 år	99
Faneparade og 120 års oprindelsesdag	99
Garnison Farum	105
125 års oprindelsesdag	106
Sjællandske Trænregiment i dag	109

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS ENHEDER OG DOMICILER 1951-1991	115
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS TRADITIONER	119
Mindedage	119
Regimentets feltalter	120
Skånska Trängregementet	120
Selskabelige foreninger	121
Afmærkning med "T" på heste og køretøjer	122
Trænmarker	122
Historisk Selskab	124
Julegudstjeneste	124
Idrætsarrangementer	124
Gæste- og forældredag	124
Pensionistarrangementer	125
Sjællandske Trænregiments Fond	126
Trainvogn M/1909	127
Regimentets alarmklokke	129
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS MINDEPLADE	131
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS TROMPETERKORPS, MUSIK OG NODER	134
HS.KGL.HØJHED ARVEPRINS KNUD OG REGIMENTET	137
MILITÆRPOLITIET VED SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT	139
REGIMENTETS PERSONEL I FN-TJENESTE	146
SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS SOLDATERFORENING	149
CHEFER	156
KILDEFORTEGNELSE	157
PERSONREGISTER	159

FORORD

Efter nederlaget i 1864 oprettedes den første egentlige trænenhed med ansvar for uddannelse af trænsoldater.

Sjællandske Trænregiment fører i lige linie sin historie tilbage til dette pr. 10. maj 1865 oprettede "Compagnie", som skulle uddanne "Trainpersonel".

Regimentet har således i 1990 fejret sin 125 års oprindelsesdag.

Den 1. november 1951 oprettedes forsyningstropperne som selvstændig våbenart med de to trænregimenter samt diverse skoler m.v. Regimentet kan således i 1991 fejre sin 40 års fødselsdag.

Sjællandske Trænregiment har med udgivelse af nærværende bog ønsket at markere disse to runde mærkedage. Regimentet har endvidere ønsket at medvirke ved udbredelsen af kendskabet til den del af hærens historie, som omfatter trænet, forsyningstropperne og ikke mindst Sjællandske Trænregiment.

Alle, der har medvirket ved udarbejdelsen af bogen, og ikke mindst forfatterne og de firmaer, fonde samt enkeltpersoner, der ved økonomisk støtte har gjort udgivelsen mulig, bringes herved en hjertelig tak.

Farum Kaserne, januar 1991.

J. Frømhøjs

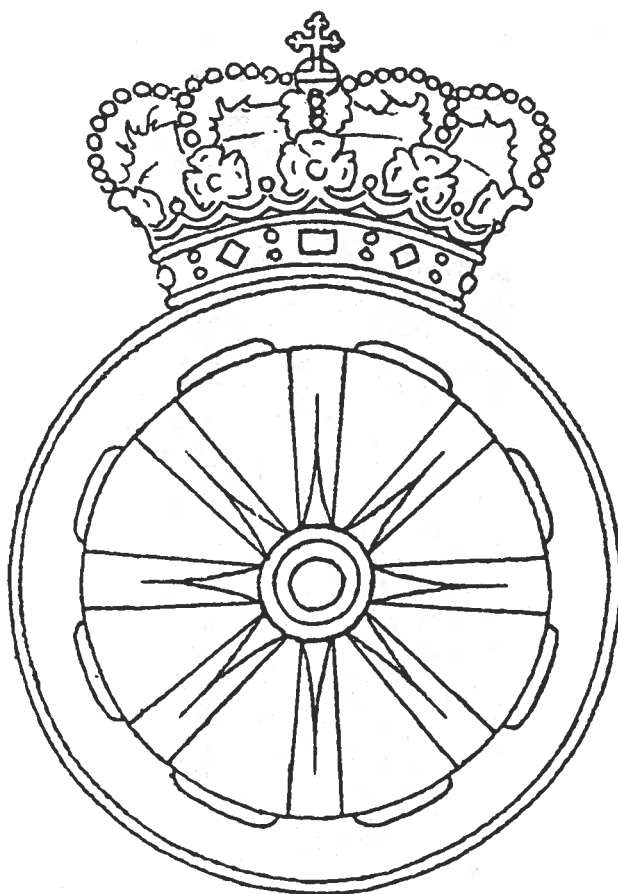
oberst

Chef for Sjællandske Trænregiment

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS OPRETTELSE, VÅBENSKJOLD, VALGSPROG OG FANER

Sjællandske Trænregiment blev oprettet som regiment i henhold til Kundgørelse for Hæren B 45-1951 den 1. november 1951 under benævnelsen Sjællandske Trainregiment.

I forbindelse med overvejelserne omkring oprettelsen af forsyningstropperne og Sjællandske Trænregiment udtalte Hærens Uniformskommission ved skrivelse af 17. februar 1947, at navnet "Trainafdelingen" burde ændres til "Det Kongelige Trainkorps", og "Et kronet vognhjul foreslås som enhedens emblem. Det i enhver retning forkastelige navn bør ændres, idet ethvert middel til at skabe korpsånd i en altid splittet formation som en trainorganisation bør tages i anvendelse".

*Det af Hærens Uniformskommission foreslåede
emblem for Det Kgl. Trainkorps.*

Generalstaben udtalte i januar 1948 følgende vedrørende Trainafdelingen:

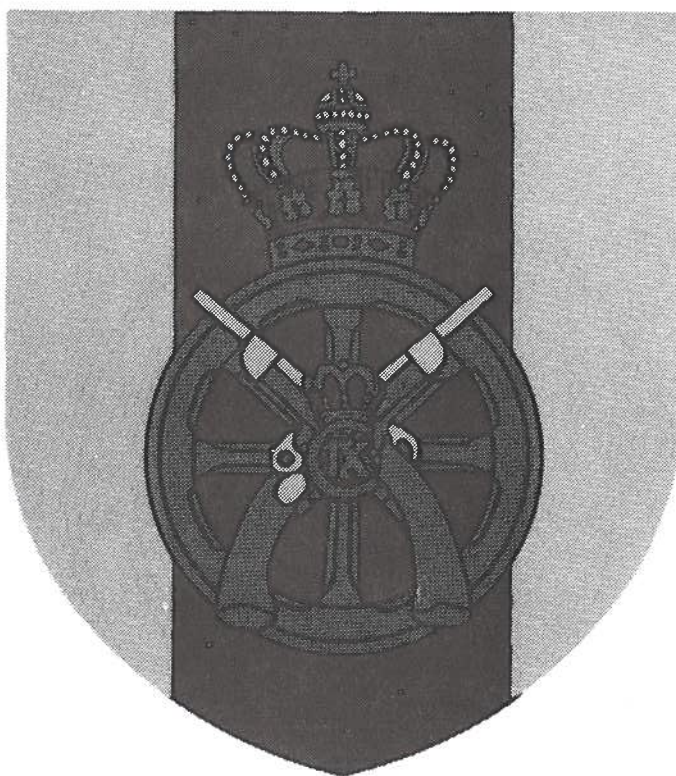
"Det er ikke lige til på historisk Grund at give denne Afdeling et dansk Navn. De ældste militære Køretøjer kaldtes Rustvogne. At nytte dette fuldt ud vil næppe være heldigt nu om Stunder. Men hvorfor ikke kalde Afdelingen: Vognregimentet (-bataillonen, -afdelingen) eller Trainregimentet. I 1600-1700-Tallet hed Trainfolkene Vognsvende, Regimentets Train førtes af en Vognmester og Hærens Train af Generalvognmesteren. Ordet indgaar allerede i Udtrykket: Motorvognskompagniet.

Kommissionsforslaget "Det kgl.Trainkorps" kan ikke tiltrædes.

Det er paakrævet at give Emblemet mer militær Karakter, hvilket f.eks. kan ske ved at indføje et Par krydslagte Pistoler over Hjulet.

Emblemet bør, da Afdelingen er oprettet 1880, føre Christian den 9. Navnetal."

Regimentets våbenskjold består af et sølvgråt skjold med bred karmoisin pæl i forholdet 1-2-1. Herpå er anbragt et vognhjul i

Sjællandske Trænregiments Våbenskjold.

guld og på dette to krydsede perkussionspistoler M/1848 i naturfarver: brunt træ, gule kolbekapper og aftrækkerbøjler og i øvrigt stålfarvet metal. På krydset sort plade med Christian IX's navnetræk i guld og herover krone med purpur kalot.

Oven over hjulet er anbragt rigsvåbnets kongekrone. Farverne i regimentets våbenskjold symboliserer afstamningen fra henholdsvis artilleriet (karmoisin) og rytteriet (sølvgrå). Hjulet og pistolerne refererer til stamenhedernes udrustning og bevæbning, og endelig symboliserer Christian IX's navnetræk oprindelsen af Trainafdelingen af 1867.

Sjællandske Trænregiments mærke - uden skjold - blev anvendt som afdelingsmærke ved Trainafdelingen fra 1948.

Efter en konkurrence ved regimentet i begyndelsen af 1960'erne om skabelsen af et regimentsmotto blev et af major J.Reinseth foreslået motto godkendt af Forsvarsministeriet som Sjællandske Trænregiments valgsprog.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS VALGSPROG ER

FERO PRO PATRIE SALUTE

hvilket kan oversættes til "Frembærer til Fædrelandets Frelse".

Sjællandske Trænregiment har siden sin oprettelse i 1951 haft to regimentsfaner.

Den første fane blev overrakt regimentet af Hans Majestæt Kong Frederik IX den 5. juni 1958.

Regimentets nuværende fane blev overrakt af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II den 9. maj 1985.

Sjællandsk Tropperegiments første fane, overrakt regimentet af Hans Majestæt Kong Frederik IX den 5. juni 1958.

Sjællandske Trænregiments nuværende fane, overrakt af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II den 9. maj 1985.

TRÆNETS HISTORIE KORT FORTALT

DE ÆLDSTE TIDER

Helt tilbage fra middelalderen har man, både i udlandet og herhjemme, ved landsknægtsregimenterne haft en form for trænvæsen. Hærførerne var nødt til at sørge for, at det materiel, forråd og tros m.v. der var behov for, fulgte bag tropperne, når man rykkede i felten. Ved landsknægtregimenterne var trænet under kommando af en førselsofficer, der skulle påse, at bagagevogne, skansevogne, forplejningsvogne og andre under march, fulgte regimentet uden at hindre troppernes bevægelser. Under fægtning anbragtes hele dette tros så fjernt fra kamplinien, at vogne, materiel og personel var beskyttet.

Personellet ved trosset bestod af kuske til kørsel med vognene, samt af en stor mængde kvinder og børn. Kvinderne skulle pleje mændene samt lave deres mad, ligesom man ofte kunne se kvinder og børn under marchen bære soldaternes våben m.v.

Ovennævnte førselsofficer - ofte benævnt Hurenveibel - skulle også påse, at kvinderne opførte sig hæderligt og udførte det dem pålagte arbejde tilfredsstillende.

Der Hurnweybel.

Skøgebetjenten, "Der Hurnweybel". Bag ham ses to kvinder belæsset med oppakning, deriblandt en hane, som efter en nutidig forfatters udsagn skulle fungere som lejrens ur. Træsnit fra Friendsbergers "Kriegsbuch/Dritter Theyl", Frankfurt a. M., 1573.

Denne form for træntjeneste benyttedes langt frem i tiden, og det var først under den skånske krig (1675-79), da den danske hær skulle

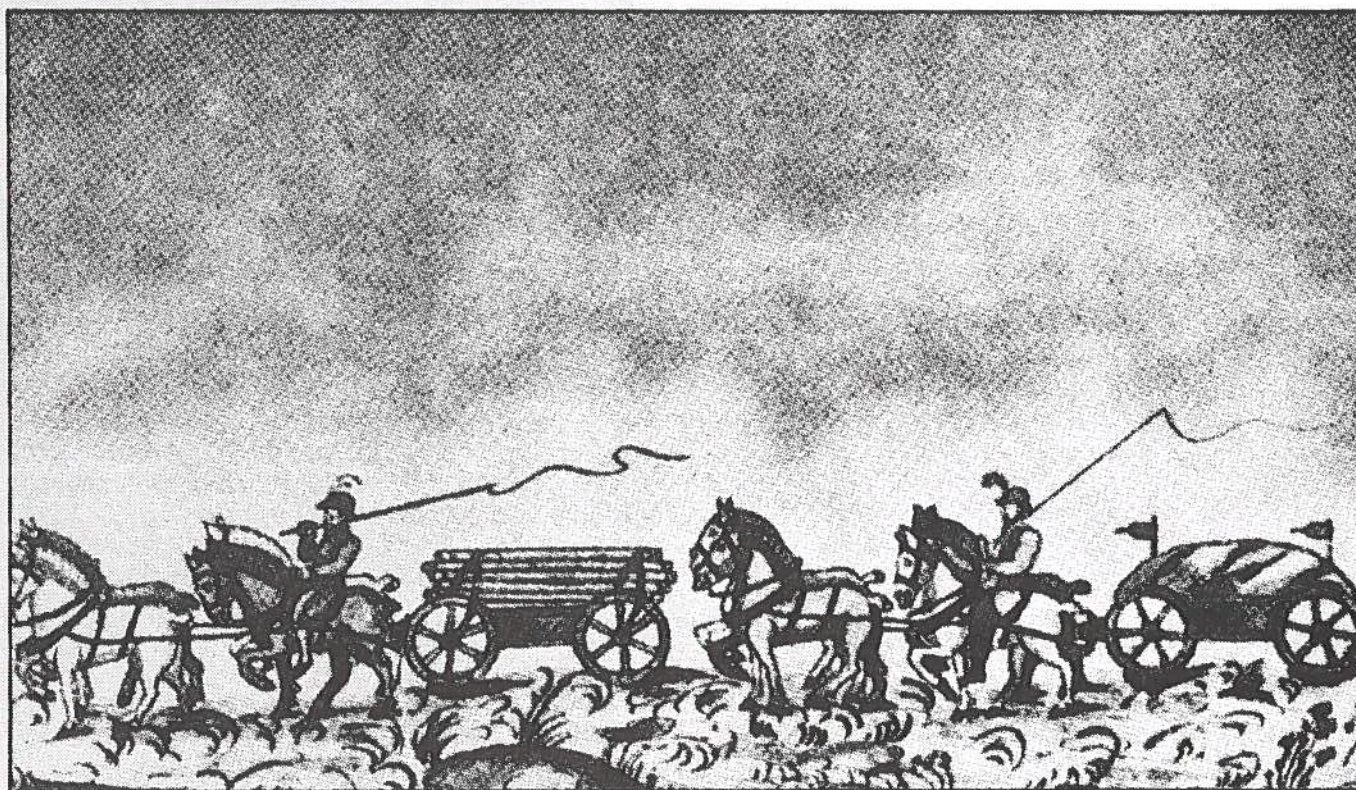
overføres til Skåne for at kæmpe mod svensken, at kvinder og børn blev udelukket fra at følge hæren. Årsagen var, at man ikke havde både nok til overførsel af trænet. Dette blev så midlertidigt anbragt i området omkring Helsingør til stor gene for de civile borgere.

Hærledelsen i Danmark viste meget lidt interesse for trænet. Der blev kun udgivet enkelte forordninger, omhandlende træn og kuskes møde ved sessionerne.

Først i 1788 skete der væsentlige ændringer vedrørende træntjenesten. Den 20. juni 1788 kom forordningen

om stavnsbåndets ophævelse. I forordningens § 18,9 stod der, "at folk, der er kommet så meget til skade, at de ikke kan bruges til soldater, skal blive stående i rullerne til deres 36. år på det, at de i påkommende tilfælde kan blive brugt som stykknægte, feldtkudske og deslige". Kuske og trænfolk blev udskrevet ved de årlige sessioner, hvor man i hovedsagen til denne tjeneste valgte folk, der på grund af for liden højde eller mindre legemsfejl ikke fandtes egnet til egentlig militærtjeneste.

Chefen for det danske artilleri

*Dansk train under 7-års krigen 1563-1570.
Efter en krigsbog, trykt af Lorenz Benedict i København 1578.*

general von Huth havde i flere år arbejdet med en plan om at oprette Artilleriets Staldetat. Dette blev godkendt af kongen i 1788, og 4. oktober s.å. oprettedes denne med sekondritmester i husarerne Johan Wilhelm Bredow som etatens første chef og staldmester.

Man valgte en rytterofficer, fordi artilleriet ikke havde officerer med tilstrækkelig hesteforstand. Senere blev dette forhold forbedret ved at sende artilleriofficererne på kursus på Den kgl. Veterinærskole.

Staldetaten kom foruden chefen

til at bestå af en 2. staldmester, en staldskriver, 6 fyrmestre, 31 skaffere (sergenter), 179 kuske og 326 heste. Det hele blev indrettet i en teltlejr på Vester Fælled. Bredow havde først fået anvist et område på Amager, men han afslog dette, "da der ej haves sundt og godt vand til hestene", og foreslog i stedet "den plads uden for Vesterport på den Fælled hvor galgen stå", hvilket han så fik. Den første interne bestemmelse Bredow gav, blev oplæst den 19. oktober 1788 for alt personel.

Den lød således:

"Da alle og eenhver her tilstædeværende Artillerie Stald-Etatens Betiente nu saaledes, til Hands Kongl. Mayst. og Aller Høysammes HøyLovl. Arve Succesfører i Regjeringen, have aflagt deres Allerunderdanigste Troskabs Eed, og derved tillige have forbundet sig til i alle optænkelige Maader at opfylde de Pligter, som eenhver for sig tilkommer at forrette i Artillerie Stald-Etatens Tjeneste; til hvilken Ende de og have Lovet og ere pligtige til at Beviise Hørlighed og Lydighed imod deres Foresatte, saa paa det at eenhver kan viide, hvorvidt denne Lydighed eller Subordination strækker sig, og, paa det at ingen herefter sig med Uviidenhed skal kunne undskyldte, bliver herved offentlig til alles efterretning Bekjendtgjordt og befalet.

1. At Artillerie Kudske hver for sig, skal gjøre og hurtigen forrette alt hvad dennem, Tienesten vedkommende, bliver befaleet af Skafferne, Fuhrmestrene og Staldmesteren.

2. Skafferne staaer under Fuhrmesternes og Staldmesternes Commando og

3. staaer Fuhrmestrene igien under Staldmesternes Befahling.

4. Forseer en Kudsk sig imod een Skaffers, enten ved at forsømme sin pligt ved Foering, Vanding, Strigling eller hvad han ellers er Befaleet, eller viiser sig modvillig eller Næseviis, da maa Skafferen strax paa Stedet, uden videre Forspørgsel, give ham et par Rap af sin Stok: Men er Forseelsen af større Betydning, da melder Skafferen det til den Fuhrmester, under hvis Inspection hand staaer og Fuhrmesteren melder det derpaa til Staldmesteren til Undersøgelse og Det samme skal og være sagt om Fuhrmestrene, at de have ret til Satisfactions Erholdelse.

Det samme skal og være sagt om Fuhrmestrene, at de have Ret til strax paa Stedet at straffe Kudske for Forsømmelse, Modvillighed eller Opsætsighed, til hvilken Ende Baade Fuhrmestrene og Skafferne bestandig skal have Stokke ved Haanden, for at holde Kudske til Lydighed Orden og Paapassenhed paa alt hvad som i Leyren og ellers ved Commandoe skal foretages.

5. Forsømmer en Skaffere sin pligt, eller viiser sig opsætsig imod Fuhrmesteren, da melder denne det til Staldmesteren, som derfor straffer Skafferen med Fuchtel.

6. Naar en Kudsk vil have lov at gaae Bort fra Leyren, da forlanger hand Tilladelse dertil af Staldmesteren, og naar Staldmesteren har tilladt ham det, maa hand, førend hand gaar Bort, melde det for den Fuhrmester under hvis Inspection hand staaer, og dernæst for sin Skaffere. Naar Kudsk kommer tilbage til Leyren igien, melder hand sig strax baade for Staldmesteren, om hand er i Leyren og for Fuhrmesteren og sin Skaffere, paa det at de alle kand viide, om hand haver været længere borte, end hand haver haft Tilladelse til.

7. Er Staldmesteren ikke i Leyren, og ikke heller, formedelst andre Forretninger, kand ventes saasnart, da maa Fuhrmesteren give een eller toe Kudske Lov at gaae bort, i fald Tienesten det vil tillade. Men een Skaffere kand ikke give nogen Kudsk Lov til at forlade Leyren, og derfor gielder ikke heller den Udflugt mere: at de have fået lov af een Skaffere.

8. Betreffes nogen Kudske at have forladt Leyren uden Tilladelse, da kand hand vente derfor sikkert at bekomme dygtige Stokkeprygl.

9. Skafferne og Fuhr Mestrene maae ligeledes ikke i egne Forretninger gaae Bort af Leyren uden Tilladelse, og naar de ere udcommanderede, maae de strax vende tilbage til Leyren igien, naar deres Xrende er forrettet, med mindre at de dertil have Staldmesterens specielle Tilladelse.

10. Naar Klokken er slagen 9 om Aftenen, maae hverken Skaffere eller Kudske opholde sig længere i Marquetenter Teltene, hvormed Fuhr Mestrene skal have Indseende og dennem derfra bortjage. Og som det erfares at adskilligt bliver borte i Leyren, saavel iblandt Kudske selv, som fornemmelig af andre Leyren tilhørende Ting, saa advares herved alle og eenhver paa det alleralvorligste, at de ikke understaae sig til at bringe det allerringeste af Leyrens Tøj ud af Leyren, ja ikke eengang til Marquetenter Teltene, under hvad Forevending det end vare måtte; træffes nogen herimod at handle, eller at det nogen overbeviises, at hand er solgt eller bortgivet eller bortlaant det allermindeste af Leyrens Inventarii Sorter, bringes hand strax i Arrest her ude i Artillerie Vagten, da hand eller de sikkert kand vente, uden mindste Naade eller Medliidenhed at vorde straffede, eller, efter Sagens Beskaffenhed, at vorde indsendte til Artillerie Corpsets Arrest i Staden, og der at tiltales for den ordinerende Krigs Ret og dømmes til Militair Krop Straf og Slaverie efter Omstændighederne.

Den samme Straf og Tiltale have de at vente, som enten haa med deres Camerater, eller om deres Tyverie ere viidende og det fordølg.

Hvorfor eenhver sig haver at vogte og for Skade og Straf at tage vare".

Artillerie Stald-Etatens Leyr den 19de Oct. 1788.
Bredow

Kuskenes påklædning bestod af et par læderbukser, et par kirsei bukser, et par støvler, et par strømper, to skjorter, en kuskekjole, en surtout (overfrakke), en cabutze (hovedbeklædning), en sejldugskittel, en hirschfænger med gehæng og en mantelsæk.

Tjenesten var først og fremmest staldtjeneste med rengøring, strigling, fodring og vanding. Derudover skulle kuskene bl.a. uddannes i sadling og seling samt kørsel med 2, 4 og 6 spand heste.

I 1789 oprettedes i Danmark og Holsten to ridende artillerikompagnier med hver sin staldetat. I Danmark oprettedes garnison i København, og i Holsten oprettedes garnison i Rendsborg. I 1788 havde man desuden ved artilleriet oprettet et pionerkompagni (broekvipage), hvori

der indgik 27 kuske og 80 heste. Staldetaten og pionerkompagniet hørte direkte under Det kgl. Artillerikorps indtil 18. januar 1834, hvor de indgik i Danske og Holstenske Artilleribrigade, og Staldetaten fik navn af Artilleriets Train- og Staldetat.

Ud over de her nævnte enheder med kuske og træner, der er de første store samlede enheder af den art i Danmark, brugte man også trænsoldater ved de øvrige hærenheder, idet alle beredne officerer havde én trænsoldat som hestevarter. Herudover skulle der bruges trænkuske til at køre brødvogne og andre vogne samt til ambulancekørsel. De bedste kuske gik til artilleriet. Dette giver sig klart udtryk i en skrivelse fra General Commissariatet af 28. marts 1812, hvori der

står: "At den foranstaltning måtte træffes, at de stykkuske, som udskrives til at gøre tjeneste enten ved det ridende artilleri eller ved de andre bevægelige batterier, tages af de bedste som findes blandt stykkuske reserverne, og at derimod de subjekter, der er mindre gode, måtte udskrives til trainkuske, da de kuske som skal bruges ved de manøvrerende batterier, såvel til at køre skytset som de dertil hørende ammunitions voiturer, bør besidde mere raskhed og duelighed, end de der blot er bestemt til at køre armeens trainvoiturer".

Kuske og træsoldater regnede man

ikke rigtigt med, hvilket også fremgår af måden, hvorpå de udtoges ved sessionerne. Den 10. maj 1824 kom der imidlertid en parolebefaling, der gav disse soldater lidt oprejsning. "Da artillerikuskene i alvorlige tilfælde må vove liv og blod på valpladsen ligesom de øvrige kombattanter, så ville Vi herved allernådigst have befalet, at de skulle anses som sådanne, og ved deres dødelige afgang erholde den samme ærefulde begravelse, som enhver afdød artillerist".

I en Kongelig Forordning fra 1832 fastsættes følgende vedrørende udskrivning af Trainconstabler:

Chronologisk Register over de Kongelige Forordninger

og
A b n e B r e v e,
samt
andre trykte Anordninger,
som fra Aar 1670 af ere udkomne,
tilligemed et nøiagtigt

U d t o g

af de endnu gjældende, forsaavidt samme i Almindelighed angaae Undersaatterne i Danmark.

Forsynet med et Alfabetaisk Register

ved
Estatraad Jacob Henrik Schou,
Kommereer ved Øresunds Toldkammer, Ridder af
Dannebrog og Dannebrogmand.
Fortsat fra Aaret 1825

ved
Dr. Professor Kolderup Rosenvinge,
Ridder af Dannebrog.

XX Deel.

Som indeholder K. Frederik VI Frr. for 1829 til 1833.

København, 1834.

Trykt med Kongeligt allernaadigt Privilegium paa den Gyldenbalke
Boghandlings Forlag, i der Brunniske Bogtrykkerie.

Cancellie-Pl. (Resol. 17 Dec.) for Dan. 6 Nov.
mark ang. Udskrivning af Trainconstabler ved det
Kgl. Artillerie-Corps. p. 139 (*).

Kongen har befalet: 1.) At den nu gjældende
Bestemmelse, hvorefter der til Trainconstabler ved
Ars

(*) Instr. Resol. 2 Dec. (S. L. f. 1853 p. 50).

I i 5

1832. 478 Pl. ang. Trainconstabl. Udskrivning.

6 Nov. Artillerie-Corpsen udskrives Reserver med 614 Toms
mere Høide, maa forandres derhen, at Corpsen her-
efter skal tildeles den for samme paa Fredsod aarlige
forordnede Tilgang af Trainconstabler, med Ind-
begreb af dem, som udsendes til Erstatning for til-
fældig Afgang, af den samme Mængde af tjenstdygtige
Reserver med en Høide fra 63 til 67 Tommer, hvorefter
af der allerede er bestemt at skulle udskrives Rekrutter
for Landfenerer og Dragon-Regimenterne samt Husar-
Regimentet. 2.) At det derimod, saafremt Corpset
til at komplettere Fjeldbatterierne med Trainconstab-
ler i Tilfælde af Dødsfald, hvortil foreslignes de til
Forsættningen efter 8 Aars Tjeneste ved Corpset over-
gaaende Trainconstabler ere bestemt, skulle i Tiden
behøve et større Antal Trainconstabler udskrives,
end den forordnede aarlige Tilgang paa Fredsod
udgjør, vil nærmere blive at bestemme med hvilket
Høidemaal disse skulle udskrives. 3.) At det forre-
sten skal have sit Forblivende ved de ved Pl. 15 Aug.
1826 allerede givne Bestemmelser om Trainconstab-
lers Udskrivning og Tjenestetid, samt Møde til Dred-
sering og Indtælling til Aabningsveier m. v.

Den 8. januar 1832 udkom det første reglement for trækonstabler benævnt "Hugning for Trainconstablerne".

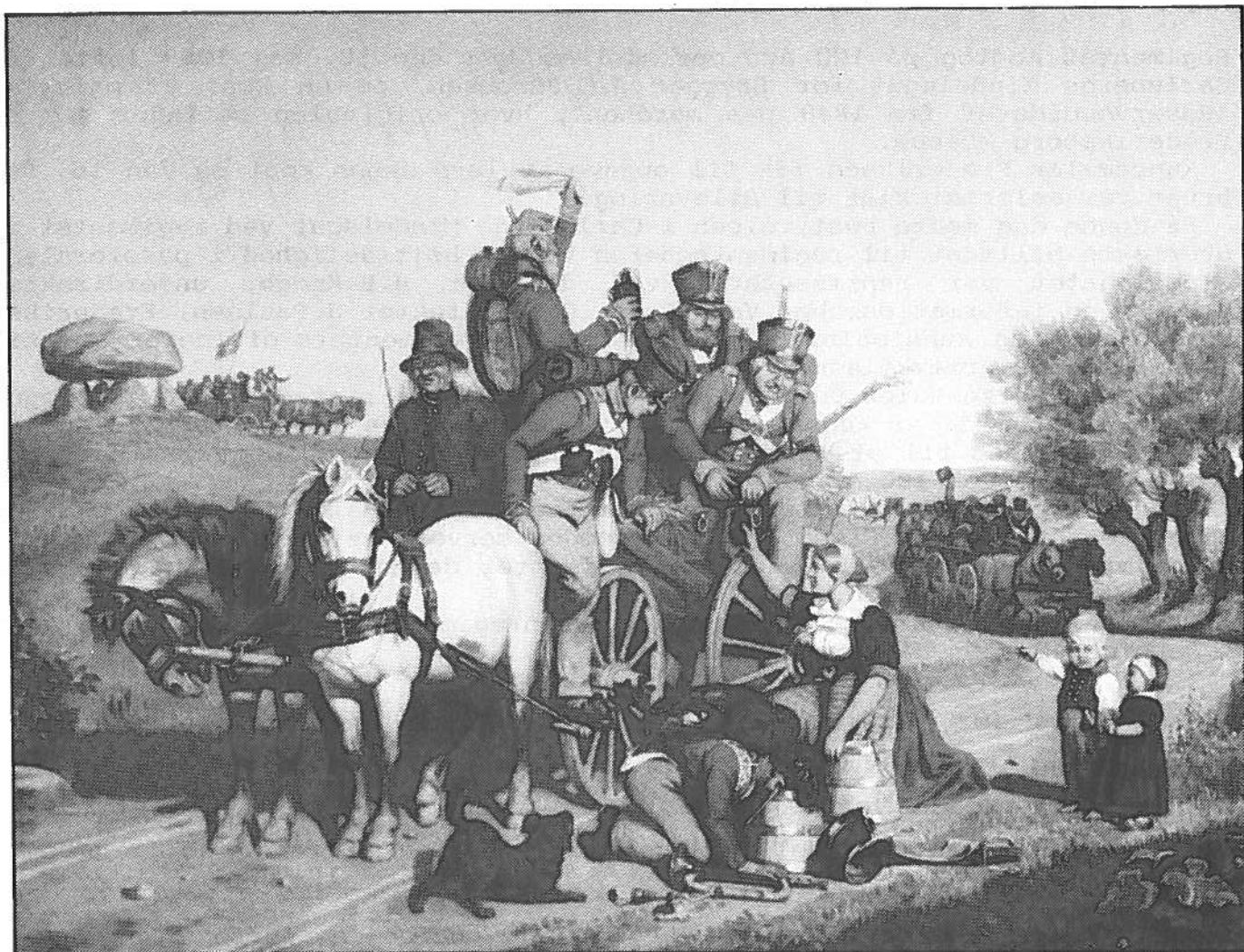
Artilleribrigaderne overtog som tidligere nævnt staldetaterne i 1834. Der blev herefter hvert forår oprettet en trækonstabelskole (rekrutskole), som varede i 50 dage. Der indkaldtes hvert år til denne skole ca. 70 mand i København og 30 i Rendsborg. Forstander for disse skoler var respektive chefer for staldetaterne. Arbejdstiden var fra kl. 0645-9, 10-12, 1445-1500, 1800-1900 samt om aftenen 1/4 times øvelse i at kende signalerne, hvortil kom, at hver rekrut havde én hest til komplet pasning. I øvrigt gennemgik man følgende fag: Fodeksercits, ridning, staldtjeneste, teoretisk undervisning, gymnastik, hugning og evolution med bespændte heste.

I 1842 kom den store hærreform, der bl.a. medførte, at Danske og Holstenske Artilleribrigade omdannedes til 1. og 2. Artilleriregiment. Staldetaterne blev nedlagt, men man vedblev at have en trækonstabelskole ved hvert regiment. Uddannelsesfagene udvidedes med tov-

værksarbejder, pakning af udrustning på vogne, garnisons- og felttjeneste m.m.

DE SLESVIGSKE KRIGE 1848-1850

Medens man ved artilleriet således årligt uddannede et antal trænsoldater, så blev de trænfolk, der skulle bruges ved den øvrige del af hæren, forsømt, hvad uddannelse angik. Dette blev i højeste grad mærkbart, da krigen 1848 brød ud. Man indkaldte straks 500 trænguske til tjeneste, men disse var mangelfuldt uddannet, ligesom der var mangel på materiel. I stor udstrækning benyttedes udskrevne bøndervogne. Mangelen på heste var ligeledes stor, hvorfor man besluttede at udskrive 1200 heste. Den store sympati og offervilje i den civile befolkning medførte imidlertid, at man fik så mange tilbud om frivilligt leverede heste, at den helt store udskrivning blev undgået. Der oprettedes depoter forskellige steder i landet for ammunition, heste, køretøjer m.m. samt hoveddepoter i Fredericia og Sønderborg.

I bogen "Billeder fra Treaarskrigen" af Jørgen Paulsen er dette billede afbildet på side 245 med følgende tekst:

"Reservesoldater fra 1848 paa Marchen"

Scene med danske Infanterister kørende på Bøndervogne i romantiseret dansk landskab. I frgr. en holdende Vogn med en Bonde som Kusk, bag ham fire Soldater, de tre med Chacot, den ene med Felthue, sidstnævnte vinkende med et Tørklæde i sin højt løftede v. Haand mod de bagved følgende Vogne, medens han holder en Feltflaske i den h. Haand. Paa Vejen ved siden af Vognen en knælende Kvinde med to Træspande. Hun rækker en Feltflaske op mod Soldaterne, medens en lille Hornblæser ligger knælende med Hovedet stukket næsten helt ned i den ene af Spandene. Ved Vejkanten hans Trompet og Chacot samt en bjæffende hund. Endvidere et Aag og t.h. en lille Dreng og Pige som interesserede Tilskuere. I Mellemgr. ses en Kæmpehøj. Bag denne og paa den bugtede Vej t.h. flere kørende Vogne med Soldater. Yderst t.h. tre Piletræer, bag hvilke skimtes en Sø.

Maleri. Signeret: N.F.Habbe 1851, H.64 B.79 - Udst. Charlottenborg 1851. Frederiksborg Museet, Inv. Nr. A658 - Købt 1894 af Læge F.Djørup, som allerede 1851 var Ejer af Billedet.

Kopi af maleriet til regimentet.

Regimentet modtog på 100 års oprindelsesdagen den 10. maj 1965 løfte fra Carlsbergs Mindelegat for Brygger J.C.Jacobsen, om en kopi af maleriet "Reservesoldater fra 1848 paa marchen", hvor originalen befinder sig på Frederiksborg Museum.

Kunstmaler Frederiksen fik til opgave at lave denne kopi og den 16. februar var maleriet klar til aflevering.

På denne dag mødte bestyrelsen i Carlsbergs Mindelegat ved regimentet og overrakte billedet til regimentschefen ved en højtidelighed i parolesalen. Mindelegatet var repræsenteret ved direktør H.B.Krogh, underdirektør R.Holst og informationschef Vagn Loft. Også direktør J.Paulsen, Frederiksborg Museum og kunstmaleren samt enkelte af regimentets officerer var til stede under overrækkelsen.

I overdragelsestalen udtalte direktør Krogh bl.a., at det var Mindelegatet en stor glæde at kunne være med til at udsmykke regimentets lokaliteter og være med til at fremme traditionerne ved et regiment, hvis oprindelse kunne føres 100 år tilbage.

Efter direktørens tale takkede regimentet Mindelegatet for den smukke og meget kostbare gave. Efter højtideligheden serveredes en drink til de tilstedeværende, og endelig sluttede regimentet dagens arrangement som vært ved en frokost i messen.

Maleriet er tilskrevet Sjællandske Trainregiments fond og er nu ophængt i garnisonsmessen på Farum Kaserne.

Som leder for Hærens trænvæsen blev kaptajn J.T.Wegener ansat som trænkaptajn. Under hærens ophold ved Slesvig afgik der mellem den 15. og 20. april 1848 fra Fredericia en del trænkuske og heste til artilleriet, intendanturen og reserveparken i Sønderborg. Mangelen ved hæren var imidlertid langt fra afhjulpet hermed. De 500 tidligere indkaldte trænkuske var for størstedelen blevet anvendt ved de forskellige hestedepoter, hvorfor 300 endnu uøvede rekrutter fra Fredericia beordredes til at afgå til hæren for at gøre tjeneste som ambulancesoldater, trænkuske osv. Disse kom imidlertid ikke hæren til gode før efter slaget ved Slesvig 23. april, da de først afmarcherede fra Fredericia den 22. april.

Den 4. maj gav ministeriet ordre til Generalkommandoen over Fyn, om at træffe foranstaltninger til reorganisation af park- og trænvæsenet for det mobile armékorps. Der skulle udarbejdes fortegninger over alt tilstedeværende træn, og det samlede trænvæsen skulle stå under en vel organiseret kommando. Man ønskede skarp sondring mellem den egentlige ammunitions- og materielpark, og det trænvæsen der nærmest henhørte under intendanturen. Efterhånden som udskrevne trænkuske mødte, blev de uddannet ved major Arenfelts eksercerskole, og det til tjeneste ved trænet afgivne mandskab blev derpå afløst. Til uddannelsen af disse trænkuske i ridning og kørsel, og navnlig af hensyn til det fornødne tilsyn med hestepas-

ningen, blev det bestemt, midlertidigt, at udtage underofficerer af kavalleriafdelingerne til denne tjeneste. Endvidere skulle mangelen af underofficerer afhjælpes ved at forfremme dertil egnede trænkonstabler.

Kaptajn Wegener havde 20. juni til Overkommandoen sendt et udkast til regulativ for det Nørrejyske Armékorps' trænvesen. Udkastet godkendtes den 9. juli 1848. Der blev fastsat bestemmelser for trainets hensigtsmæssige førelse, tilsyn og komplettering af personale, heste og materiel. Armékorpsets trainvesen skulle stå under en trænkaptajn, medens infanteri- og kavalierbrigadernes træn skulle have egen kommandør. Trænet ved hvert selvstændigt regiment, afdeling og lign. skulle udgøre en selvstændig underafdeling, og føres af en bereden overtrænkonstabel. Samtidig skulle oprettes et bevægeligt hestedepot, som skulle følge armekorpsset i en dagsmarch's afstand.

Den 20. juli kom fra Krigsministeriet nøjere bestemmelser for de enkelte enheders forsyning med fast træn. Der var blevet indkøbt en betydelig del færdselsvogne på Sjælland og Fyn. Hvert regiment og afdeling havde behov for ammunitionsvogne, brødvogne og bagagevogne m.m., men behovet var fortsat betydeligt større end beholdningen, hvorfor man den 8. august lod Over-

kommandoen fordele vognene efter, hvor behovet var størst.

Den 1. september 1848 kom så våbenstilstanden, og det er bemærkelsesværdigt, at man i hele det første krigsår måtte bruge al rådigtid til at organisere et trænvesen, herunder fremskaffe mandskab, heste og vogne, så hæren kunne kæmpe. Man benyttede nu våbenhvilen til udvikling og forbedring af de til hæren knyttede institutioner, især inden for sundheds- og forsyningstjenesten. Man samlede proviant-, intendantur- og hospitalstræn i Fredericia, hvor det hele underkastedes en reorganisation. Afdelingernes faste træn fulgte med regimenterne til deres stamkvarterer, hvor man da skulle sørge for, at det kom i god stand.

Kort før våbenstilstandens ophør 2. april 1849 oprettede man et trændepot i Odense og et hestedepot i Århus, der sidst i april flyttedes til Odense. Der oprettedes flere træn- og hestedepoter i Odense, ligesom der oprettedes materielparker i Middelfart og på Als. I marts måned udsendtes et feltreglement benævnt: "Bestemmelser for Trainvesenet ved den danske Armee på Feltfod i 1849". Dette gav nærmere direktiver for, hvilket personel der af forskellige kategorier skulle ansættes ved trænet.

Påklædningen for trænkuskeklassen fremgår af cirkulære af 23. februar

Tidens Ambulancevogne var ikke bekvemme. Til Transport af de saarede rekvireredes Bøndervogne udstyret med Bunde af Sejldug. Liggende paa Straasække, Dækkener og Halm førtes de saarede Soldater til Lazareetterne. (Niels Simonsen).

Reserveparken på Als.
Segl ca. 1850.

1849. Trænkuskeklassen omfatter de kuske, der kører hærens forsyninger frem, de dermed beslægtede såkaldte saccocheførere samt tillige en del andre grupper, som ambulancesoldater, syge- og hestepassere, officersoppassere m.fl.

Hovedreglen for uniformeringen af dette personel - som man mener "ikke kan bruges til andet" og følge-

lig betragtes som en slags 3. eller 4. rangs soldater - er, at de dels beklædes som regulære soldater til interim tjeneste og dels må slide de regulære soldaters aflagte klæder op.

For de egentlige trænguske reglementerer cirkulæret følgende uniform:

"Rød Kjole af den nu afskaffede Model, indtil de regulære Beholdninger er slidt op. Derefter mørkeblå Klædestrøje som af Kombattanter brugt uden for Felttjeneste og under Feltkappe eller Vaabenfrakke. Ravndugs- eller Lærredstrøje, som nu for første Gang indføres i mørkeblå eller grå

Kirseis Bukser med Skridtbesætning, Ravndugsbukser, mørkeblå Hue med gul Snor, mørkeblå Kappe med Besætning som for Rytteriet, dog gule Knapper, mørkeblå Mantelsæk, Støvler med Sporer".

På samme måde kom der den 15. maj 1850 atter et reglement, "Bestemmelser for Trainvæsenet ved Armeen paa Feltfod i 1850", der ligesom i 1849 bestemte personaleansættelsen ved trænet i stabene.

I gældende bestemmelser for "Bataillons- og Compagnietjenesten ved den danske Armee" fastsættes følgende:

B. Trainkudskene.

"I hvert Generalcommandodistrict er oprettet et Trainkudskedepot, hvorfra Bataillonerne modtage deres Trainkudske.

Det 1ste Trainkudskedepot er stationeret i Kjøbenhavn for 1ste Generalcommandodistrict.

Det 2det Trainkudskedepot er stationeret i Fredericia for 2det Generalcommandodistrict.

Det 3die Trainkudskedepot er stationeret i Rendsborg for 3die Generalcommandodistrict.

D.f.A.P. Skr. 12/3 1852 og Armbf. 14/4 1856.

Efter at være mødte indføres Trainkudskene strax i vedkommende Trainkudskedepots Stamruller og gives et Løbe Nr., hvilket de, uanseet hvor de ere til Tjeneste, beholde under deres hele Tjenestetid, idet dette Løbe Nr. tillige bliver at anføre i deres Afregningsbøger og i de Stamliester, der tilstilles de Afdelinger eller Institutioner, ved hvilke de ansættes til Tjeneste. For hvert Aars Udskrivning begynder en ny Nummerfølge, og ville Trainkudskene med Hensyn til Mødestedet og Udskrivningsaaret være at betegne f.Ex. for Aaret 1855 saaledes: 2det Trainkudskedepot Nr./1855. D.f.A.P. Skr. 12/3 1852 og 30/1 1853. Armbf. 23/7 1855.

Ingen Værnepligtig kan mod sin Villie befales at være Officeroppasser. Lov 2/3 1861 § 22.

Det tillades Officerer, der ere tildelte Trainkudske som Oppassere, ved Forsættelse fra et Generalcommandodistrict til et andet at medtage deres Oppasser, mod gennem deres Afdelinger at anmelde saadant for de respective Generalcommandoer, som derefter give vedkommende Depoter fornøden Af- og Tilgangsordre. Den paagjældende Trainkudsk forsættes i saa Fald til Trainkudskedepotet i det Generalcommandodistrict, til hvilket Officeren forflyttes, og har det Depot, i hvis Stamrulle Trainkudskene hidtil har været ført, at aflevere ham med behørig Stam- og Visiteringsliste samt Afregningsbog til det Depot, til hvilket han er forsat, og som har at indføre ham i sin Stamrulle under et nyt Løbenummer. K.f.A. 19/1 1857.

Handskabet af Trainkudskeclassen skal ikke føres i Troppeafdelingernes Stamruller. Som følge heraf blive de Forandringer, som efter Hjempermitteringen forefalde blandt Trainkudskemandskabet ved Dødsfald, Bortreise, Flytninger og deslige Troppeafdelingerne uvedkommende; dog bør disse stedse kunne give de Oplysninger, som maatte behøves angaaende dette Handskab for den Tid, hvori det har været til Tjeneste. D.f.A.P. Skr. 27/1 1854.

Af faste Trainkudske afgives kun 3 til hver Bataillon som Hestevartere for Bataillonscommandeuren, Majoren og Adjutanten.

Til casernerede Batailloner afgives det fornødne Antal Noncombattanter til at besørge Tænding og Pasning af Lamper og Lygter i Casernerne. A.I. Skr. 8/12 1856.

Militaire Sygehuse tildeles et vist Antal Sygevogtere, hvoraf Halvdelen halvaarlig afløses saaledes, at hvor Antallet er ulige, f.Ex. 3 eller 5, vil Afløsningen være at foretage paa den Maade, at det større antal afgaaer om Efteraaret og det mindre om Foraaret, idet Armeens Styrke og som Følge heraf ogsaa Antallet af Syge i Regelen er større om Sommeren end om Vinteren, og det altsaa er af Vigtighed, at Flertallet af Sygevogterne om Sommeren hører til den ældre Classe. K.M. Skr. 28/2 1857."

1st Trainkudskedepot.
Segl ca. 1850-1864.

KRIGEN 1864

Det kunne have været forventet, at man - på grundlag af erfaringerne i 1848-50 - efter krigen ville have taget hele trænvæsenet op til fornyet overvejelse med hensyn til organisation, materiel m.v. Da krigen 1864 stod for døren, var man imidlertid i næsten samme situation som i 1848. På intet tidspunkt havde man gjort foranstaltninger til at sikre en hurtig udvikling af armens træn, og ved mobiliseringen i 1863 fandtes derfor hverken det fortrænet nødvendige personel eller materiel. Alt måtte opbygges fra

grunden. Omkring 1. januar 1864 opkøbte man 873 vogne og tilsvarende seletøj, men mange af vognenes tilstand var mangelfuld og mange var helt adskilte. Derudover manglede også heste i stort tal, hvorfor udskrivning skulle gennemføres.

Der oprettedes et trændepot i Åbenrå, som lå tilpas langt fra krigsskuepladsen til, at den fornødne ro til formation og organisation var til stede. Kommandoens opgave blev at modtage, ordne og fordele trænet til stabe, afdelinger og reservetrændepotet.

Personellet var ikke stort bedre end materiellet. Det manglede uddannelse og savnede ethvert kendskab til og ofte tillige interesse for de funktioner, det skulle bestride. Således havde mange af kuskene aldrig haft med heste og vogne at gøre, ligesom de var blottet for militær disciplin. Størstedelen mødte i egne klæder og var mangelfuldt forsynede med fornødenheder og udrustning.

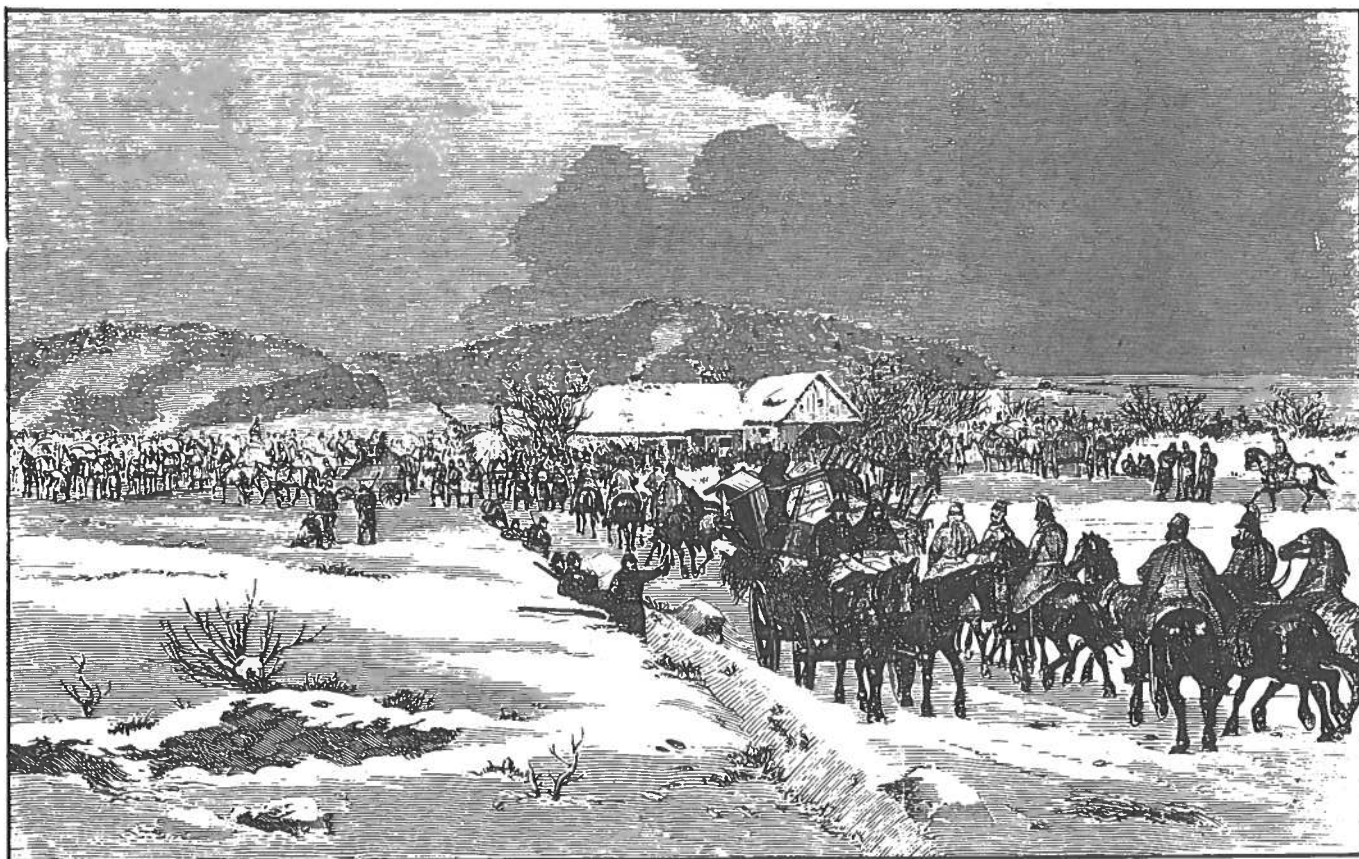
Ud over det træn, der skulle bruges ved stabe, afdelinger og reservedepotet, skulle der også tilvejebringes vogne og personel til en proviantkolonne og fire vognparker til transport af proviant og fourage, samt til at føre syge og sårede til og fra lazareetterne. Der skulle i alt anvendes flere tusinde vogne med personel, og det var derfor nødvendigt, som i første slesvigske

krig, at ty til civil udskrivning af vogne. Da krigen 1. februar brød ud, rådede man over 4835 militærarbejdere (trænkuske m.v.), 1537 ægtkuske, 1646 trænheste samt ca. 2000 civile heste.

Der hengik lang tid efter at krigstilstanden var indtrådt, før det nødvendige træn var til rådighed. Materiellet var dårligt og personalet var mangelfuldt uddannet. Der klagedes derfor også fra alle sider over det slet organiserede, dårligt førte og utilstrækkelige træn. Dette gav sig især udslag i begyndelsen af felttoget, og især under tilbageetoget fra Dannevirke til Dybbøl, hvor man fik en

ekstra fjende at kæmpe imod, nemlig vejrliget.

Grundtanken var, at marchen indtil Flensborg skulle udføres i ly af mørket og på kortest mulig tid for at skaffe tropperne et tilstrækkeligt forspring for den sandsynligvis forfølgende fjende. Det var ufravigeligt nødvendigt, at alt træn kom så betids af sted, at det ikke kunne hindre troppernes bevægelser, og at forplejningstrænet, når tropperne kom til deres bestemmelsessted, kunne være rede til at sørge for forplejningen. Endvidere var nattemarch i højeste grad utilrådeligt, når trænet var så slet organiseret, som tilfældet var. Til

Armeens Train ved Isted Kro, 4. februar 1864.

trods for, at tilbagetoget skulle iværksættes den 5/2 om aftenen, og at Overkommandoen havde befalet, at hovedvejen skulle være fri fra kl. 19 om aftenen, fik Trainkommandøren, ritmester Haffner, først kl. 12 middag ordre til at gå tilbage til terrænet nord for Flensborg. Trods den sene afmarchordre til trænet og trods snestorm og vejenes slette tilstand, som stærkt vanskeliggjorde al kørsel, var trænets parkeringspladser tomme allerede kl. 18. Hærens opbrud skulle i øvrigt ske på den måde, at efter trænet skulle trosset i Slesvig by - omfattende artilleripark, ingeniørpark, lazaretter, fourage- og munderingsdepoter, divisionens vognparker og de brigademagasiner, der ikke fulgte det øvrige træn - afgå så betids, at det passerede Hühnerhäuser nord for Slesvig kl. 1830. Reserveartilleriet skulle som den forreste del af selve troppekolonnen, passere kl. 1930.

Dette kunne ikke gennemføres på nogle få eftermiddagstimer. Afsendelsen af depoter, feltlazaretter og kaserneinventar fra Gottorp osv. varede til langt ud på aftenen, og Dannevirkestillingens artilleri måtte i hovedsagen efterlades.

Trænets afdelinger var som nævnt kommet godt i march, men at fortsætte den jævnt og uafbrudt var mere end vanskeligt på grund af islaget, der gjorde vejen til Flensborg

glat som en skøjtebane. Mange heste styrtede, seletøj sprængtes og vogne brød sammen og måtte væltes i grøfterne. Mange kuske stoppede op ved de kroer, de passerede, for at fouragere, og undertiden søgte de at overhale hinanden og bragte derved uorden i troppernes march. Hele aftenen var der stærk trafik af vogne på vejen fra Slesvig. Undertiden måtte afdelingerne marchere med et geled i hver vejside for overhovedet at kunne komme frem. Vogne fra lejren ved St. Dannevirke og andre køretøjer uden kommando trængte ind i og foran kolonnerne, hvorved der opstod uopholdelige og trættende standsninger. Marchhastigheden gik i den bælgmørke nat ned til 1 - 1 1/2 km i timen. Disse vilkår medførte også, at det træn, som tilhørte de til Jylland afgående brigader, ved en fejltagelse var kommet til Als, og derfra måtte afsendes ad søvejen. Under tilbagetoget mistede trænet 11 patronkarrer, nogle og tyve heste, ca. 70 vogne og en stor del seletøj og rekvisitter m.v. Navnlig havde en betydelig mængde slesvigske ægtkuske benyttet lejligheden til i nattens mulm og mørke at undvige med heste og bespænding, opmuntret af den herskende forvirring og ringe kontrol, de var underkastet. Dog må det bemærkes, at der blandt de slesvigske ægtkuske fandtes mange brave danske mænd, der i troskab og

pligtfølelse og under farefulde omstændigheder udførte deres tjeneste godt.

Vilkårene for træntjenesten bedredes, da hæren efter tilbagetoget for størstedelen blev anbragt i faste flankestillinger. Kravene til trænet formindskedes, og der kunne skabes ro og orden. Mere vanskeligt var forholdene ved 4. Division, der var i konstant bevægelse gennem hele Jylland.

Under hele krigen arbejdedes der med stor iver på at forbedre ordningen af træntjenesten, og den 13. juni 1864 udkom der et reglement for trænvæsenet i felten.

Militærarbejderne, eller trænfolkene, som vi kalder dem, forrettede forskellig tjeneste, bl.a. benyttedes de som skrivere, ambulancesoldater, kantinesoldater, sygevogtere, officersoppassere, hestevartere, kuske, beslagsmedemedhjælpere, arbejdere ved forplejningstjenesten, profosser, tjeneste ved depoter m.v. Herudover blev dette personel anvendt efter deres håndtering, således som bagere og slagtere ved forplejningstjenesten, som barberer ved lazareetterne, som skræddere, skomagere og sadelmagere ved depoterne og enkelte afdelinger.

Af samtidige opgørelser fremgår det, at krigen 1864 kostede 96 døde og savnede trænsoldater, og at 131 blev taget til fange.

TRAINCOMPAGNIET 1865-1867

OPRETTELSE

Til og med krigsåret 1864 fandtes der ingen permanent træntformation, men efter indstilling fra chefen for Det kongelige Artilleri, befalede Krigsministeriet ved skrivelse nr. 2186 af 10. maj 1865:

"At Kadrene af det 3die Fæstningscompagni, hvis mandskab vil være at overføre til 1ste og 2det Fæstningscompagni, anvendes til foreløbig Stamme under et under Artilleriregimentet staaende, til Trainpersonellens Uddannelse bestemt Compagnie".

Dette kompagni er i "Landmilitair-Etats Calender for Året 1866" opført som "Traincompagniet".

Traincompagniet. Segl ca. 1867.

3DIE FÆSTNINGSKOMPAGNI

Traincompagniet har således sin historiske rod i 3die Fæstningskompagni. Dette blev oprettet ved Krigsministeriets skrivelse af 17. oktober 1863 i Rendsborg og indgik ved krigen 1864's udbrud i Dannevirkestillingen. Her var kompagniet artilleribesætning i skanserne I-XII (Friederichsberg-St.Dannevirke) og deltog i kampene i stillingens forterrain fra 3. februar. Ved tilbagetoget lykkedes det kompagniet at medføre en halv snes 24- og 84-pds. kanoner til Flensborg. Kompagniet indgik derefter i Dybbølstillingens forsvar som artilleribesætning i skanserne I-III, hvor det især gennem løjtnanterne Anker og Castenschields optræden i skanse II, gjorde sig overordentlig smukt gældende. Ved stormen mistede kompagniet alt materiel og størstedelen af befalingsmænd og mandskab. Efter reorganisation overtog kompagniet artilleriforsvaret ved Alsund fra Kjær Vig til noget nord for Sønderborg. Ved preussernes overgang over sundet den 29. juni åbnede det ild mod bådkolonnerne og batterier om Sandbjerg. I den følgende kamp mistede kompagniet atter sit materiel, medens det lykkedes at føre det meste af personellet tilbage.

Efter den slesvigske krig i 1864 blev hele feltartilleriet, incl. fæstningskompagnierne, i januar

1865 forlagt til København.

2. Artilleriregiments heste og materiel blev straks underlagt 1. Artilleriregiment, men allerede den 11. februar samme år blev disse to artilleriregimenter forenet til ét regiment under det fælles navn Artilleriregimentet.

PERSONEL OG UDDANNELSE

I Krigsministeriets skrivelse angående "Traincompagniets" oprettelse står bl.a.:

"Forsaavidt der iblandt de ved det 3' Fæstningskompagni for Tiden ansatte Underofficerer maatte findes nogle, som ikke egner sig til denne nye Tjeneste, ville de være at ombytte med Andre.

Der vil indtil videre blive afgivet 31 Heste, og de fornødne Vogne, dels til Mandskabets Øvelser, dels til udførelse af de Arbejdskjørsaler, der forefaldet ved Artilleriets forskellige i Kjøbenhavn garnisonerede Afdelinger, hvilke Kjørsaler for Fremtiden saavidt muligt ville være at udføre af dette Compagnie.

Af de i Henhold til Krigsministeriets Skrivelse af 29' f.m. den 20. Mai mødende Militærarbeidere, vil der blive tildelt Compagniet 31 Mand, som skulle gennemgaae en Rekruttskole på 30 Dage og derefter uddannes videre i mindst 3 Maaneder, saaledes at de kunne være dygtige til at anvendes som de i Trainreglementet Paragraf 18 nævnte Kjørekuske af Militærarbeiderklassen. 30 dage før de permitteres vil der møde et lignende Hold Militærarbeidere og ialt vil der aarligt blive uddannet 4 saadanne Hold.

Der vil dernæst den 20. Mai være at udtage 14 flinke Trainkonstabler af Aargangen 1864 som særlig maatte egne sig til paa Feltfod at anvendes som Trainførere.

De ansættes som Underkorporaler ved Compagniet, lønnes som saadanne og ville, hvis ikke anderledes befales, blive permitteret den 23. September d.Aa. Fremdeles udtages efter endt Uddannelsesskole 3 af Feltbatteriernes Underkorporaler af Aargangen 1864, som have viist sig i enhver Henseende flinke saavel i denne Skole som i Rideskolen, og som særlig egnede sig til at anvendes som Trainunderofficerer, og ville være at uddanne videre saaledes, at de i Krigstid kunne anvendes i Trainets Underofficersposter.

De omtalte Trainkonstabler og Underkorporaler udgaaer af Batterierne og føres fremtidig ligesom de omtalte Militærarbeidere i det nævnte Compagnis Stambøger. Endelig ville

3 af de ved Det kongelige Artilleri under Uddannelse værende Reserveofficersaspiranter, som særlig maatte egne sig til paa Feltfod at anvendes som Officerer ved Trainet, være dertil at designere og fra 1. Juni d.Aa. videre at uddanne med dette Maal for Øje.

Det kongelige Artilleri anmodes om at lægge Planer for Trainpersonnellets Øvelser saaledes, at Befalingsmand og Mandskab kunne blive anvendelige til den Tjeneste, som i henhold til Trainreglementet vil blive fordret af dem paa Feltfod".

REKRUTTERNES MØDE

Ifølge Traincompagniets bøger mødte de første rekrutter ved kompagniet den 20. maj 1865. Ved kompagniets oprettelse bestod de første vanskeligheder i at få oprettet en befalingsmandsstamme. Særlig vanskeligt var det at skaffe underofficerer, men i første omgang kom man forholdsvis nemt om ved det med hensyn til de yngste grader blandt underofficerer. Man udnævnte - som fastsat i Krigsministeriets skrivelse - 14 flinke og dygtige trækonstabler ved Artilleriet til trænførere, eller som de også kaldtes: Træunderkorporaler. Af træunderkorporaler tilgik der desuden tre fra Artilleriregimentet, og disse 17 første underkorporaler fik alle nye numre fra 1-17.

Rekrutterne tilgik fra 1. Trainkudskedepot, hvor de gik under navnet "Militærarbeidere", men efter at være mødt ved Traincompagniet blev de i første omgang kaldt "Kørekudske". Denne betegnelse faldt dog ret hurtigt bort - efter et års forløb - hvorefter de enten blev

benævnt trærekrutter eller trænsoldater.

Det første hold, der var på 31 mand, fik numrene fra 1-31 og blev sat i nummer ved Traincompagniet.

BEFALINGSMÆNDENE

Chefen for Traincompagniet var kaptajn C.A.A.F.J.Brun. Han blev befallet som chef for kompagniet af Krigsministeriet. Indtil dette tidspunkt forrettede han tjeneste som kontrolofficer på Frederiksværk Krudtværk. Af øvrige befalingsmænd ved det første Traincompagnie indgik i øvrigt:

Overfyrværker C.E.Hanson
Commandersergent L.T.Aalberg
Fourer P.V.R.Petersen
Commandersergent J.H.A.Boek
Sergent E.T.T.Vandborg
Sergent J.P.C.Helsing
Korporal I.Caspersohn
Korporal M.A.C.Bendicsen
Korporal P.W.Frøberg
Korporal L.P.Larsen

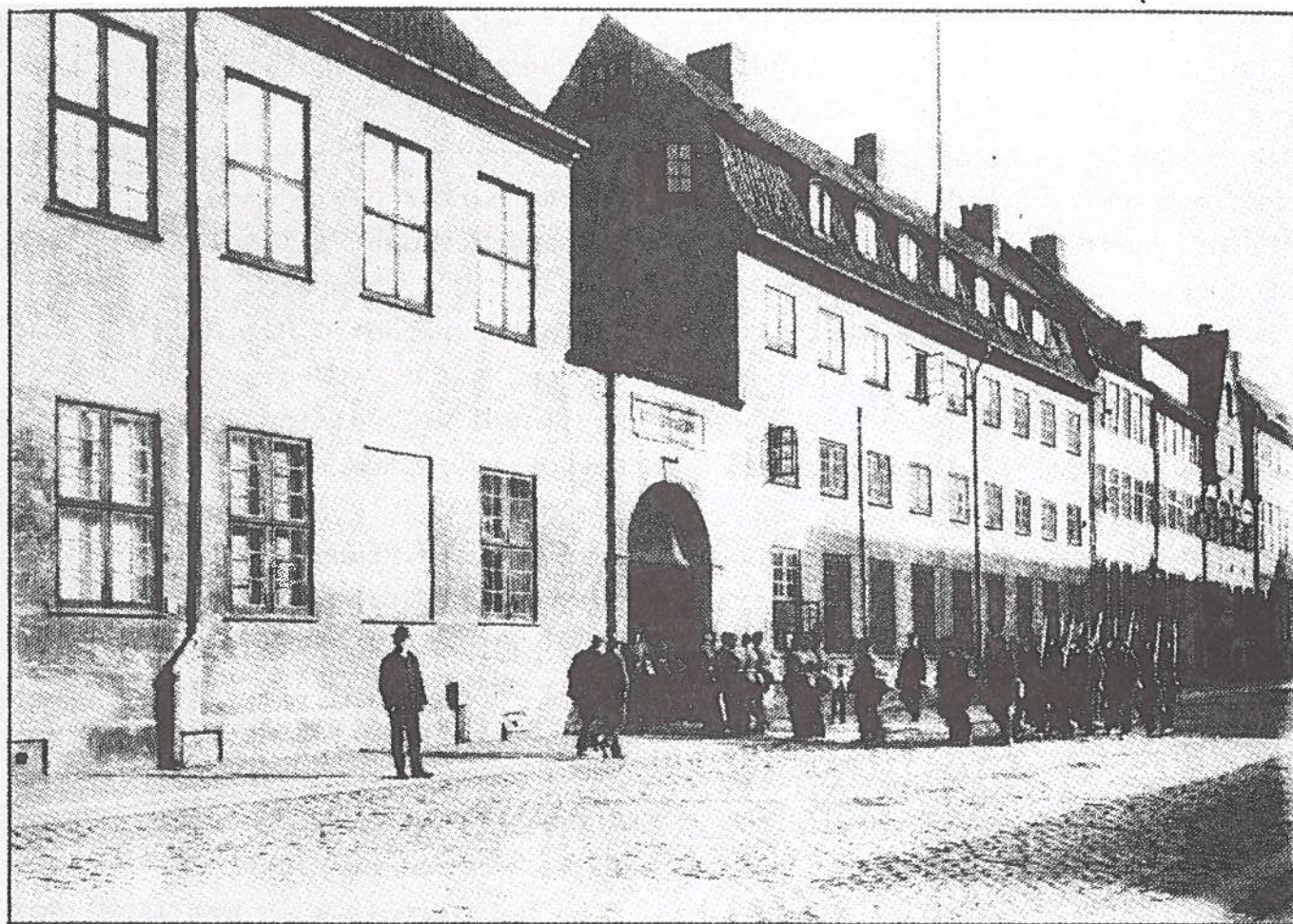
Trænskene havde en meget kort tjenestetid ved Traincompagniet - i alt 4 måneder. Den første måned var afsat til almindelig rekrutuddannelse, hvorefter styrken overgik til "Gavntjeneste", som ligeledes var pålagt kompagniet. Denne "Gavntjeneste" varede altså i 3 måneder. Der blev som nævnt indkaldt 4 hold

om året, og disse hold mødte en måned før det foregående skulle hjemsendes, således at der var en måneds overgribning.

INDKVARTERING

Kompagniet var indkvarteret på "Infanterikasernen på Christianshavn", hvis besværlige navn fra oktober 1866 ændredes til Wildersgades Kaserne - medens heste og køretøjer

henstod på Ny Artillerikaserne (nu kaldet Baadsmadsstrædes Kaserne). På Wildersgades Kaserne manglede man plads til 40-50 trænruturter. Man nedlagde derfor i 1866 majorboligen på Strandgades Kaserne til fordel for indkvartering af artillerister, "hvorved de mindre gode Lokaler i Side- og Bagbygningen blev disponible til Anvendelse nogle Maaneder af Aaret til Trainruturter".

*Strandgades Kaserne set fra Strandgade omk. 1910. Stender foto.
Det kgl. Biblioteks billedsamling.*

TRAINCOMPAGNIER/-AFDELINGER

1867-1880

Oprettelsen af Traincompagniet var kun en forløber for den endelige Lov om Hærens Ordning, der kom 6. juli 1867.

I februar 1866 var der ifølge Kongelig Resolution blevet nedsat en kommission, der skulle udarbejde en plan for landets samlede forsvar, alt under hensyntagen til de til rådighed værende midler i statskassen. Formanden for denne kommission var etatsråd, højesteretsassessor A.T.Krieger. Desuden indgik der i kommissionen medlemmer af rigsråd og rigsdag samt officerer fra hær og flåde - i alt 10 civile og 9 militære medlemmer. I januar havde kommissionen udarbejdet sin betænkning. På baggrund af denne kom hærloven, eller rettere Lov om Hærens Ordning af 6. juli 1867. Denne lov skulle træde i kraft fra den 1. oktober 1867.

Denne nye lov bestemte bl.a., at der skulle indføres almindelig værnepligt, således at alt tjenstdygtigt mandskab blev udskrevet. Endvidere bortfaldt den mulighed, at indkaldte kunne lade sig stille til tjeneste ved en anden person.

Ved loven blev Artilleriregimentet opdelt i to regimenter, nemlig 1. og 2. Artilleriregiment.

TRAINAFDELINGER

Ved hvert af de to artilleriregimenter dannedes en Trainafdeling - dog kun af kompagnistørrelse - hvis faste officerer og underofficerer var af Artilleriet som midlertidigt tjenstgørende. De værnepligtige løjtnanter og korporaler kunne være af andre våben og var hjemsendte i fredstid. Som trænguske indkaldtes et antal militærarbejdere, årligt i fire hold, til en rekrutskole af en måneds varighed og påfølgende fortsat uddannelse i tre måneder.

I forsvarskommissionen havde det været drøftet og foreslået, at trænet skulle være et selvstændigt korps direkte under artilleriets chef. Selvstændigheden kom dog først med den enlige trainafdelings oprettelse i 1880.

I Kundgjørelse for Armeen nr. 55 af 22. September 1867 i punkt 2, sidste afsnit står:

"Det nu bestaaende Traincompagni danner fra det samme Tidspunkt (fastsat i samme Punkt til den første i næste maaned d.v.s. 1. Oktober) det nye 1ste Traincompagni og opretter samtidig Rammerne til det 2det Traincompagni".

Af punkt 3 fremgår det, at der er et trainkompagni ved hvert af de to artilleriregimenter.

Punkt 4 siger:

"2det Traincompagnis Rammer underlægges indtil videre det 1ste Trainkompagni og anvendes ved 1ste Traincompagni".

Der var således allerede med Hærløven af 1867 tale om oprettelse af trainafdelinger i krigsstyrken, selv om der efter kundgørelsen i fredstid kun var råd til oprettelse af et sammenlagt kompagni.

OPRETTELSE

Det pr. 1. oktober 1867 oprettede 1. Trainkompagni forblev på Wil-
dersgades Kaserne.

Det faste træpersonel var ret fåtalligt: En kaptajn, en premierløjtnant, to oversergenter, fire sergenter, hvortil kom en del værnepligtige befalingsmænd pr. kompagni. Hertil kom 10 sekondløjtnanter og 14 korporaler, som ikke forrettede tjeneste i fredstid. Der forefandtes 32 stamheste ved de to kompagnier - eller "Trainafdelinger" som de benævntes.

BESTEMMELSER FOR TRAINET

I 1869 udsendte Krigsministeriet sine "Foreløbige Bestemmelser for Trainet i Felten". Disse fastsatte, at Trænet i felten ikke dannede nogen samlet afdeling, men fordeltes over hele hæren til de forskellige afdelinger og institutioner efter behov.

I bestemmelserne omtales for første gang jernbanekørsel som befording for trænet, idet dets paragraf 15 omhandler "Trainførere-

Pligter ved Kørsel paa Jernbaner eller ved Befordring til Søes".

Indtil jernbanernes store opsving i sidste halvdel af 1800-tallet var landevejene og søvejen de eneste færdselslinier for transporter til og fra den opererende hær. Et hensigtsmæssigt anlagt og velholdt vejnet spillede således en væsentlig rolle for alt trænvæsen.

Da jernbanerne vandt frem, ændredes forholdene. Vejnet mistede, hvad angår de langt udgående transporter, meget af sin betydning til fordel for de mere ydedygtige jernbaner. Ved jernbanernes hjælp kunne tropperne føres hurtigt og kampdygtigt frem over store afstande til operationsområdet. Forstærkninger og krigsmateriel kunne i hast tilføres, ligesom lazaretter, depoter og magasiner kunne lægges længere tilbage end før.

UDDANNELSEN

1. Trainkompagnis styrke var indledningsvis på 30 mand, og senere i 1873 på 40 mand.

Mandskabet fik først en måneds rekrutuddannelse, der særlig om vinteren var meget anstrengende, bl.a. fordi indkvarteringsforholdene ikke var de bedste. Tjenesten startede meget tidligt om morgenen i staldene, hvor rekrutterne måtte hjælpe de ældre trænsoldater med morgen- og staldtjeneste. Resten af

dagen gik med køre- og rideundervisning, tjenesteforhold og militær anstand. Der blev lagt megen vægt på disciplinen, idet rekrutterne efter den første uddannelse i forbindelse med gavntjenesten som trænsoldater havde repræsentative pligter.

Der afholdtes jævnligt daglange øvelser.

Gavntjenesten i de sidste 3 måneder af trænsoldatens tjeneste forløb på forskellig vis med kørsler for myndigheder og institutioner i København.

AFGIVELSER

Kompagniet var hårdt plaget af afgivelser, og i starten var det således, at så godt som alle heste og køretøjer var afgivet uafbrudt. Dette medførte på et tidspunkt, at der ikke kunne foregå nogen egentlig rekrutuddannelse, og i 1868 klagede 1. Trainkompagni over dette.

1. Trainkompagni gjorde 1. Artilleriregiment opmærksom på forholdet, idet kompagniet bl.a. udtalte: "at godt nok skal Arbejdskjørsler bestrides, men man kan absolut ikke se Meningen i at Myndigheder og Institutioner bare skal have en Vogn afgivet, for det Tilfælde, at man evt. skulle køre".

Kompagniet udtaler også, at trænsoldaten forfalder "til Dovenskab

og Uorden" under disse lange venteperioder, ligesom det går hårdt ud over hestene, i særdeleshed i vinterhalvåret. På grund af de mange afgivelser formår kompagniet heller ikke at afholde øvelser med trænsoldaterne, og i februar og marts 1868 afholdes der kun seks egentlige øvelsesdage med de afgivne trænsoldater.

Det var endvidere en ulempe for kompagniet, at heste og køretøjer befandt sig på Baadsmandsstrædes Kaserne, idet det var meget tidsrøvende, når køretøjer og heste skulle afhentes eller tilbagesættes. Trænsoldaterne rykkede som regel af sted med køretøjerne ved 7-tiden om morgenen til diverse kontorer og institutioner og var sjældent tilbage før ved 19-tiden om aftenen. Herefter skulle køretøjer, heste og seletøj vartes, og endelig skulle hestene fodres hen på aftenen.

Trainkompagniet var meget utilfreds med afgivelsernes antal og art, og klager da også til 1. Artilleriregiment. Det fandtes bl.a. urimeligt, at der skulle afgives ottespændige hestekøretøjer, idet der i Trainreglementet var bestemt, at der i felten kun kørtes med fir- og tospændige køretøjer. Kunne denne ottespændige kørsel afskaffes, kunne man i det mindste få rådighed over flere heste ved rekrutuddannelsen, ligesom man kunne afskaffe den komplicerede linieføring.

Først i 1873 var afgivelserne nede på et stade, som 1. Trainkompagni kunne acceptere, det ville sige en afgivelse på omkring 10 køretøjer pr. dag. Dette kunne lade sig gøre, fordi mange myndigheder og institutioner blev pålagt at køre med civile køretøjer.

Det blev bestemt, at rekvisitioner på kørsel skulle indeholde nøje oplysninger om hestens bespænding, således at man ikke - uden for Baadsmandsstrædes Kaserne - skulle til at bespænde hestene om.

Artilleriregimentet udgav bestemmelser for kørselens gennemførelse. De fastsatte bl.a., at der på agestolen kun måtte sidde én person foruden trænkusken. Trænsoldaten havde hilsepligt over for alle foranstående, og sad han på agestolen, skulle han tage piskeren i venstre hånd og føre højre hånd til huen. Der skulle ikke hilses, såfremt trænsoldaten sad til hest og førte vogntoget.

Var trænsoldaten opsiddet på hesten under kørslen, måtte der kun køres i skridtgang, men var han opsiddet på vognen, var det tilladt at luntetrave under forudsætning af, at der intet eller meget lidt læs, var på vognen.

Trænsoldaten måtte under ingen omstændigheder indlade sig i samtale med passagererne, men kun svare på direkte spørgsmål. Han skulle have hele sin opmærksomhed henvendt

på hestene og trafikken, og blev han af en passager beordret til at foretage ting, der var i strid med hans instruks, skulle han omgående gøre opmærksom på dette. Han skulle ved hjemkomst anmelde det passerede til staldunderofficeren, der herefter kunne foretage kontrol af heste og køretøj.

Disse bestemmelser blev jævnligt indskærpet trænsoldaten, og straffene var strenge, såfremt bestemmelserne ikke blev overholdt.

Løbskkørsler var ingen sjældenhed, og der skulle under alle omstændigheder meldes, såfremt dette havde fundet sted. Løbskkørsler opstod som regel, fordi der for hestene opstod uvante situationer i trafikken, og fordi kriterierne for udskrivelse af trænsoldater ikke altid blev nøje overholdt.

UDSKRIVNING AF TRÆNSOLDATER

Udskrivningen af trænsoldater skulle foregå efter ganske bestemte retningslinier, og en af de vigtigste var, at ingen trænsoldat måtte have en højde af under 62 tommer. Dette, at folkene ikke ved mødet var udtaget i henhold til bestemmelserne, gjorde at 1. Trainkompagni, indtil flere gange, henvendte sig til Artilleriregimentet og gjorde opmærksom på forholdet. I 1870 modtog man 40 rekrutter til uddannelse, men efter Trainkompag-

niets opfattelse ville kun ca. 30 af disse være i stand til at bestride trænsoldattjenesten. Det var for det første galt med højden (altså under 62 tommer), men det var også galt med drøjden. I bestemmelserne stod der, at det skulle være kraftige og sunde folk. Var højde og drøjde ikke i orden hos trainsoldaten, var det ofte umuligt for ham at pålægge hesten seletøj, og var det en spinkel soldat, havde han heller ikke mulighed eller chance for at standse hesten ved løbskkørsel.

Det bliver herefter gennem 1. Artilleriregiment henstillet til udskrivningskredsen, at de folk, der udtages til træntjeneste, skal opfylde betingelserne, og at det udskrevne mandskab skulle være vant til at omgås heste. Det, at trainrekrutterne ikke var vant til at omgås heste, skabte store problemer for Trainkompagniet. Der blev mange gange klaget til udskrivningskredsen over dette forhold. Problemet var ofte, at det udskrevne mandskab - på sessionen - opgav at have kendskab til omgang med heste, idet de derved opnåede at få en meget kortere tjenestetid end øvrige militærarbejdere.

På rekrutskolen blev det som regel for sent opdaget, at trænrutten aldrig havde set en hest før, således at der ikke var muligheder for at få ham ombyttet.

KONTROL MED AFGIVELSER

Af hensyn til kontrollen med 1. Trainkompagnis afgivelser til tjenestestederne bestemte kompagniet i 1873, at en underofficer hver dag skulle aflægge tjenestestederne et besøg for at kontrollere trænsoldatens opførsel m.v., og desuden tilse, at hestene ikke led overlast på nogen måde. Dette sidste var meget vigtigt, idet hestene i mange tilfælde var sygelige, og på højere sted afgjordes det, at mange heste - uanset deres skavanker - kunne anvendes ved Trainkompagniet.

Denne underofficer kontrollerede bl.a., at hestene blev fodret som befalet, at de om sommeren var anbragt et skyggefuldt sted, og om vinteren anbragt et sted, hvor der i det mindste var læ.

UNDERBRINGELSE

Underbringelsesforholdene for mandskabet på Wildersgades Kaserne var ringe. Kompagniet anmodede år efter år Kommandantskabet om forbedringer. I særdeleshed var det galt om vinteren. Sneen fæg gennem sprækker i vinduer og døre, og sygeligheden blandt mandskabet var stor. Omkring 30% af styrken var således indlagt på infirmeriet i hårde vintermåneder. 1. Trainkompagni klagede over disse forhold gennem næsten 10 år, uden at væsentlige forbedringer blev udført.

Staldene på Baadsmandsstrædes Kaserne var under al kritik, selv om Trainkompagniet også her indstillede om forbedringer. Det var ikke sjældent, at der stod vand under hestene, idet afløbene var tilstoppede. Kompagniet prøvede selv at få disse afløb i stand, men det hjalp kun for en kort tid, idet alle afløb behøvede en gennemgribende istandsættelse. Dette, at der altid var fugtigt i staldene, befordrede selvfølgelig sygdomme hos de i forvejen svagelige heste.

Fugtigheden gjorde sig også gældende i de rum, hvor kompagniet havde hestenes seletøj anbragt. Der klagedes kraftigt over, at seletøjet blev stærkt angrebet af mug, og at det tog to dage om ugen bare for at holde det i en nogenlunde stand.

Trainkompagniet og 1. Trainkompagni havde således på en række områder alvorlige besværigheder efter oprettelsen. I langt de fleste tilfælde blev der ikke lyttet til deres klager og anker, og i samtidige rapporter ses da også, at humøret var svigtende.

TRAINAFDELINGEN 1880-1909

TRAINAFDELINGEN BLIVER SELVSTÆNDIG

I 1873 bliver der igen røre om Trainkompagniernes tilhørsforhold og organisation. Krigsministeriet

var af den opfattelse, at der kunne opnås større sikkerhed for trænets videre uddannelse, såfremt man kunne give trænet en selvstændig stilling i hæren og ikke ved at henlægge det under en tilfældig afdeling, hvis hovedinteresse naturligt var knyttet til egne underafdelinger. Desuden ville tilhørsforholdet ved krigstilstand ophøre.

I Folketinget blev der nedsat et udvalg, der bl.a. skulle behandle denne sag. Udvalget udtalte sig imidlertid imod den forandring, der var foreslået vedrørende trænets tilhørsforhold, men foreslog, at trænet skulle bestå af én Trainafdeling med de to kompagnier underlagt.

Det var dog Krigsministeriets og Generalkommandoens bestemte ønske, at trænet skulle være en selvstændig enhed i hæren.

Generalkommandoen anmodede derfor Artilleriregimenterne og 1. Trainkompagni om en udtalelse i denne for trænet vigtige sag.

1. Trainkompagni skriver i sit svar som følger:

"I Anledning af Generalkommandoens Skrivelse af 2. Juli D.A., skal Kompagniet tillade sig følgende Udtalelse: Ifølge Kompagniets Anskuelse er den af Folketingets Udvalg tagne Bestemmelse meget uheldig for Trainet, ikke fordi Udvalget netop har bestemt Artilleriet til at overvåge Trainets Forvaltning og Udvikling i Fredstid, istedet for f.eks. Rytteriet eller Fodfolket, der lige saa godt kunne være sagt, da Trainet ikke har mere tilfælles med den ene end de Andre af disse Vaabenarter, men fordi Trainet skal underordnes en anden Autoritet, hvis Hovedinteresse ifølge Sagens Natur gaar i en ganske anden Retning end Trainets

og hvis Forbindelse med Trainet ophører ved en Krigs Udbrud.

Hele Trainets Organisation, Udvikling og Virksomhed er saa grundforskellig fra Hærens andre Vaabenarter, at der aldrig kan blive tale om en Sammensmeltning af dem. Trainets Forvaltning o.s.v. i Fredstid maa derfor nødvendigvis blive særskilt og uafhængig af de andre Vaabenarter, hvorfor det forekommer Kompagniet, at det eneste naturlige ville være at give Trainet sin egen Bestyrelse i Fredstid, som vedblev i Krigstid og som altsaa bar det fulde Ansvær for Trainets Brugbarhed. Det forekommer Kompagniet, at der ligger noget farligt i Udvalgets Forslag, at et Kommando, som i Fredstid stadig har maattet gaa i Ledigbaand, pludselig ved Krigsberedskab bliver selvstændigt og Ansvarshavende, uden tillige at have skullet eller turdet bekymre sig herom.

Forsinkelser og Uorden maa blive en nødvendig Følge heraf, og de samme Klager, som man under vore sidste Krige saa ofte har hørt over Trainet, ville tildels komme frem og være berettigede.

Vagtet at Trainet ved Loven af 6. Juli 1867 er bragt betydeligt fremad, staar det dog endnu langt tilbage inden det kan siges at være godt og svarende til sin Hensigt.

Hvad der navnlig mangler ved Trainet endnu, er Selvstændighed, Fasthed og Tillid til sig selv. Det maa efter Kompagniets Mening have mere i Niveau med Hærens øvrige Tropper, først da vil det efterhaanden gaa op for disse til hvilken Nytte Trainet er for Hæren, og først da vil Trainet nyde den Agtelse, som er aldeles nødvendig for, at det kan udfylde sin Plads og stifte den Gavn, som Meningen er med denne Institution.

Men for at dette Resultat kan vindes, for at Trainet skal kunne udføre sit ofte besværlige og lidet lønnende Kald i Krigstid, anser Kompagniet det for en absolut Nødvendighed, at Trainet ikke underlægges en Autoritet, hvis Hovedinteresse ikke er Trainets".

Som det er nu, således var det også dengang, kommandovejen skulle følges, og 1. Trainkompagnis ret kraftige udtalelse skulle videresendes gennem 1. Artilleriregiment, som ikke var af helt samme mening. Artilleriregimentet fremsender 1. Trainkompagnis skrivelse, men gør ved siden af sine bemærkninger, der så absolut ikke falder på linie med 1. Trainkompagnis.

Artilleriregimentet skriver:

"Ved at fremsende den af 1. Trainkompagni forlangte Udtalelse betreffende Trainets Ordning, navnlig dets Forbindelse med Artilleriet, maa Regimentet erklære, at det ikke kan tillægge de af Kompagniet anførte Grunde for at Trainet alt i Fredstid danner et selvstændigt Korps, særlig Vægt, men formener, at "Flertallets Forslag", at Trainet underlægges Artilleriet, vil under vore smaa og indskrænkede Forhold være det rette, da alt Trainets Materiel skaffes til Veje ved Artilleriet og tildels opbevares der, da dets Befalingsmandspersonale hovedsagelig maa have samme Uddannelse som Artilleriet og da Trainetjenesten i Fredstid efter vore Forhold ikke kan forberede nogen for Egen Krigsdygtighed for Trainets underordnede Befalingsmænd, men altid maa blive af en saadan Karakter, at en jævnlig Fortsættelse til og fra denne Tjeneste maa blive nødvendig for disse.

Trainet menes at burde danne een Underafdeling, der i Fredstid er underlagt Feltartilleriet med Hensyn til den overordnede Ledelse, Jurisdiction o.s.v. og af hvis Rammer og Masse der ved indtrædende Krigstilstand organiseres de fornødne mindre Trainkommandoer til Divisioner, Brigader, Batailloner o.s.v. Over den Del af Trainets faste Befalingsmandspersonale, som ikke er fornøden paa anden Maade af Artilleriet, thi i Fredstid vil der ved selve Trainet ikke kunne have brug for dette store Befalingspersonale, som nødvendigvis maa staa til raadighed i Krigstid".

Ved hærlovsændringen af 25. juli 1880 udskiltes de to "Trainafdelinger" - 1. og 2. Trainkompagni - fra artilleriregimenterne og samledes i en selvstændig Trainafdeling stadig under artilleriet, men kommandomæssigt direkte under 1. Generalkommando.

OPRETTELSE

Den 1. november 1880 oprettedes således Trainafdelingen med stab og to trainkompagnier med garnison i København, indkvarteret på Artilleriets Kaserne på Christianshavn (Baadsmandsstrædes Kaserne), samt et detachment bestående af 1 ser-

Trainafdelingens første
chef, oberst H.C. Hertel

1. Traincompagni's chef
captain W.F.von Bang

2. Traincompagni's
chef, captain C.
Speyer

premierlieutenant C.N.A. Pade
adjutant

gent, 4 trainsoldater, 4 heste og 2 trainvogne ved 3. Artilleriafdeling i Århus med indkvartering på Artillerikasernen.

Trainafdelingen benævnes "Trainafdelingen" og dens to kompagnier henholdsvis "1ste og 2det Trainkompagni".

De menige ved Trainafdelingen benævnes "Trainsoldater".

*Detachment af Trainafdelingen
Århus. Segl ca. 1880.*

PERSONELLET

De faste befalingsmænd var som før af artilleriet, sekondløjtnanter kunne være af andre våben, værnepligtige befalingsmænd - elever fra de fire feltartilleriafdelinger - uddannedes ved afdelingens skole og skulle ved genindkaldelse forrette tjeneste som trænførere ved fodfolkets afdelinger.

Chefen for afdelingen skulle være oberst eller oberstløjtnant og de 2 kompagnichefer, kaptajner. Ved afdelingen var desuden 3 premierløjtnanter, hvoraf 1 adjutant, 10 sekondløjtnanter (hjemsendt i fredstid), 4 stabssergenter, 2 oversergenter, 5 sergenter, 14 korporaler (heraf 4 tjenstgørende, resten hjemsendt i fredstid) og 1 spillemand.

Trainafdelingens stab var normeret med to hestepassere.

Til afdelingen indkaldtes årligt 160 mand som skikket til tjeneste. Der blev udvalgt mandskab, som var vant til at omgås heste eller færdes til hest, og om hvilket det med sikkerhed kunne skønnes, at det havde den fornødne legemsstyrke. Trænsoldaten skulle have en højde på mindst 65 og højst 67 tommer.

Vedrørende personellets udstationering og anvendelse bestemtes i øvrigt følgende:

"b. Ved trainafdelingen.

Det til Trainafdelingen årlig udskrevne Mandskab møder ved denne i 4 lige store Hold, henholdsvis den 30te Januar, den 30te April, den 29de Juli og den 1ste November, og gives en samlet Uddannelse ved Afdelingen henholdsvis den 30te Mai, den 28de August, den 26de November og den 1ste Marts.

Rekrutskolen for de forskellige Hold er 1 Maaned og afsluttes henholdsvis den 1ste Marts, den 30te Mai, den 28de August og den 26de November.

Efter Rekrutskolens Slutning fortsættes Uddannelsen i 3 Maaneder.

Efter endt Uddannelse hjemsendes Mandskabet henholdsvis den 31te Mai, den 29de August, den 27de November og den 2den Marts. H. L. §§ 12, 30 og 31, H. L. T. § 10, Kgl. Anordn. 31/3 1882 (K. f. H. 17/1882 C. 2. a.).

De Underkorporaler og Menige, der forsettes til Trainafdelingen fra Artilleriafdelingerne (se ovenfor under a.), hjemsendes den 3die Oktober, forsaavidt de ikke frivillig

forblive til Tjeneste som Korporaler. Med Hensyn til Korporalselevernes Udnævnelse til Korporaler samt til Befalingsmandselevernes Hjemsendelse gjælde de ovenfor for Artilleriregimenterne givne Bestemmelser ligeledes for Trainafdelingen.

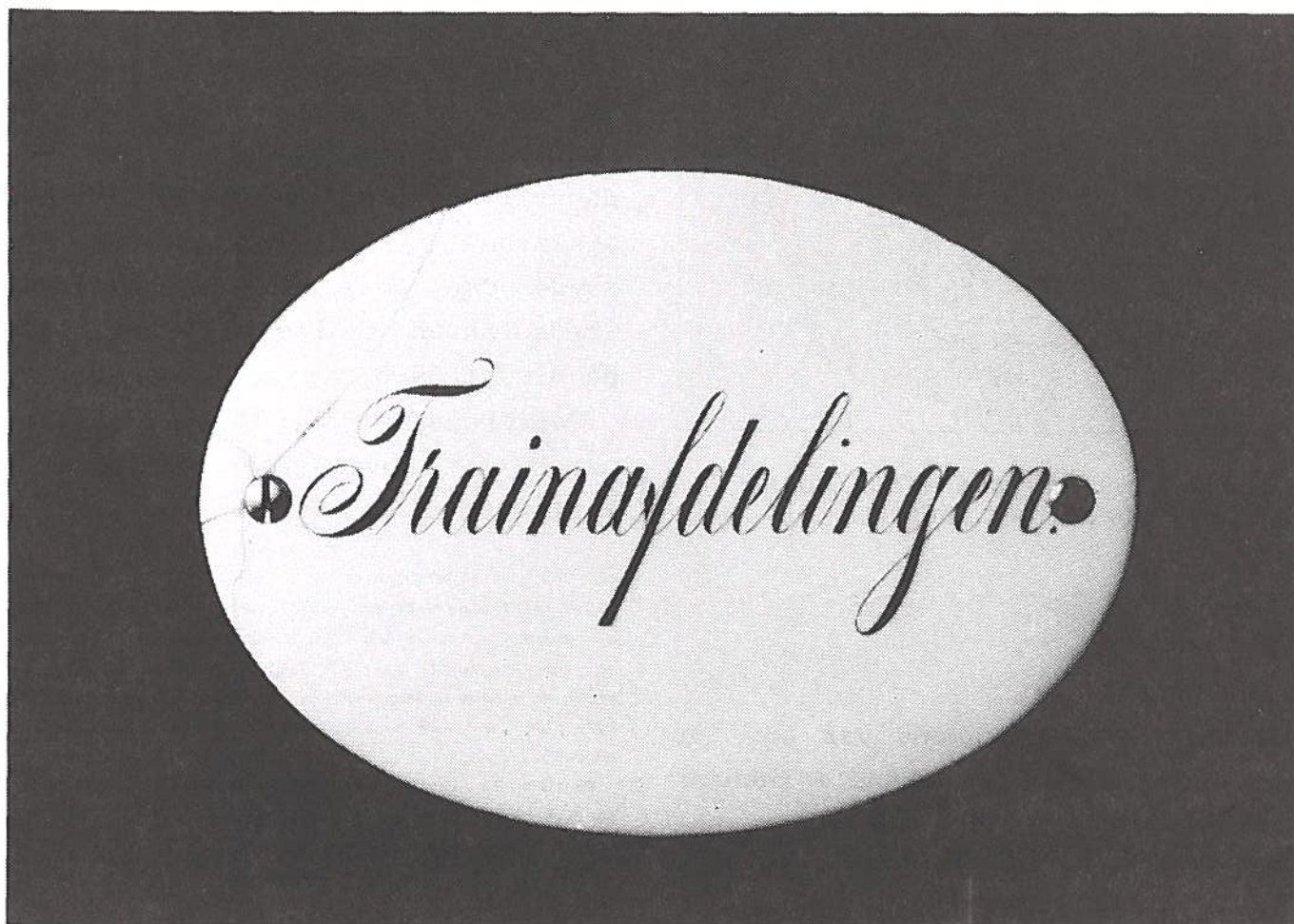
Forsaavidt de fra Artilleriafdelingerne til Trainafdelingen forsatte Menige efter endt Uddannelse ikke skjønnes egnede til Anvendelse som Befalingsmænd ved Trainet, forsettes de ved Hjemsendelsen tilbage til vedkommende Artilleriafdeling. Kgl. Anordn. 31/3 1882. (K.f.H. 17/1882 c.2.b)."

UDRUSTNING OG BEVÆBNING

Underbefalingsmænd og menige tildeles artillerisabel som for un-

derbefalingsmænd og beredne menige af feltartilleriet. Officererne udrustedes - efter særlig befaling - med omdrejningspistol model 1880 med tilbehør.

Påklædningen var generelt som for artilleriet fastsat. Det værnepligtige mandskab havde et "T" i huen og på skulderklapperne, hvorimod det faste personel var uden særlige kendetegn.

Trainafdelingens dørskilt.

Kjøbenhavn, den 22de December 1880.

Kundgjørelse for Hæren.

Med Hensynhold til allerhøjeste Villigelse af 26de f. M. fastsættes herved nedenstaaende:

Bestemmelser

om

Udrustningen for Trainsoldater, Hestepasfere, Sngepasfere og Militairarbeidere med Munderingsfager og Sidevaaben.

1. Udrustningen med Munderingsfager og Sidevaaben reglementeres saaledes:

A. For Trainsoldater:

a. For Underbefalingsmænd:	} paa Hovedbedækningen og paa
Baabenfrakkens og Rappens
Skulderklapper bæres Af-
delingsmærket T af guult
Metal.
Udrustning som reglementeret for
Underbefalingsmænd ved Felt-
artilleriet,	
b. For Menige:	} som reglementeret for beredne
Menige af Feltartilleriet.
Baabenfrakke,	
Kirjeisbeenflæder,	
Stridtbejætning,	
Rappe,	
Hue,	
Dreilsfrakke med lange Skjoder,	
Dreilsbeenflæder,	
Brødpoje med Hylster og Rem,	
Mantelsjæf med Remme,	
Sporer,	
Buxestropper,	
Feltflasker med lang Rem,	
Sabelgehæng med Laas og	
Sabelkvaast af Platlæder samt	
Artillerijabel,	

Kepi M/1880.

I forbindelse med regimentets faneparade på kasernen den 5. juni 1964 fik regimentet af den fungerende formand for Reserveofficersforeningen i Danmark, major af reserven E.W.Bruun, overrakt en kepi model 1880, som udtryk for foreningens påskønnelse af regimentets udmærkede og mangeårige støtte til foreningen i forbindelse med kurser og øvelser.

Kepien har været båret af en underofficer (korporal til oversergent incl.) ved trainafdelingen.

Denne afdeling var fra sin oprettelse indtil 1909 underlagt artilleriet, hvorfor kepien har dettes farver i bånd og pompon (karmoisinrød) og metal-delene, deriblandt "solen", er udført i messing, hvor et "T" har erstattet det tal, der normalt kendetegner artillerienheder.

Om kepiens historie i den danske hær kan i øvrigt oplyses:

Kepi model 1880 indførtes udelukkende til garnisonsbrug og anskaffedes af alle selvbeklædere, officerer og de ældre underofficersgrader, ved infanteriet (Den kgl. Livgarde og Københavns Borgerbevæbning undtaget), Det kgl. Artilleri og Det kgl. Ingenieurcorps, men ikke ved rytteriet, hvor i øvrigt Gardehusar-Regimentet havde sin egen, noget afvigende udformet kepi. Til iklædt personel, menige og de lavere underofficersgrader, rådedes der over en beholdning, der toges i brug i forbindelse med f.eks. garnisonsvagtjeneste, parader og andet tilsvarende ceremoniel.

Som del af Det kgl. Artilleri fra oprettelsen til 1909 var Trainenhedernes hovedbeklædning også kepi ved samme lejligheder.

I 1909 udgik kepien af menigt personels iklædningsnorm og blev udelukkende hovedbeklædning for officerer og de ældre underofficerer til galla-brug. Samme år fjernedes den bagerste skærm.

I 1923 udgik den helt som hovedbeklædning af Hæren, idet dog Gardehusar-Regimentet beholdt sin, som nævnt noget anderledes udformede type, der bruges den dag i dag.

Det eksemplar, der nu indgår i regimentets samlinger, er fundet hos en københavnsk marskandiser og restaureret med bistand fra Tøjhusmuseet ved tekstilkonservator frk. Larsen.

Artikel i Meddelelser fra Reserveofficersforeningen i Danmark.

TRAINAFDELINGENS FØRSTE BEFALING

Den 1/11 1880 blev Trainafdelingens første befaling skrevet, og den er

her gengivet efter Trainafdelingens befalingsbog:

1. Overensstemmende med Lov af 25. Juli d.A. ere de to hidtilværende Trainkompagnier fra den 1. d.M. udsondrede fra Artilleri-Regimenterne.
2. Trainkompagnierne Danne en selvstændig Afdeling, der benævnes "Trainafdelingen"; denne underlægges Den 1ste Generalkommando.
3. Som Chef for Trainafdelingen er ifølge K.f.H. No. 63 Pkt. 4a ansat Oberst H. C. Hertel.
4. Ifølge K.f.H. No. 63 Pkt. 4b er Capitain W. F. Bang ansat som Chef for 1. Traincompagni og Capitain C. Speyer som Chef for 2. Traincompagni.
5. Premierløjtnant Pade af 1. Artilleriregiment overtager Adjutantforretningerne ved Trainafdelingen; dog skal han i Henhold til K.f.H. No. 68c, tillige forrette Tjeneste ved Regimentet.
6. Ifølge Artilleribefaling af 18. f.M. ere fra D.D. Nedenstående ansatte ved Trainafdelingen.
Stabssergenterne H. G. Røen, N. F. Petersen, A. C. August og E. T. Vandborg,
Oversergent A. E. Würtz,
Sergenterne P. C. Lund, A. A. Svendsen, O. Mogensen, C. Madsen og P. C. Larsen, samt Trompeter H. P. Larsen.
7. Sergeant L. A. Svendsen forfremmes fra D.D. til Oversergent.
8. I Henhold til Artilleribefaling af 30. f.M. forsettes Sergeant E. C. Steentoft fra D.D. fra 1. Artilleri Regiment til Trainafdelingen.
9. Ovennævnte Underofficerer p.p. ansættes som følger:

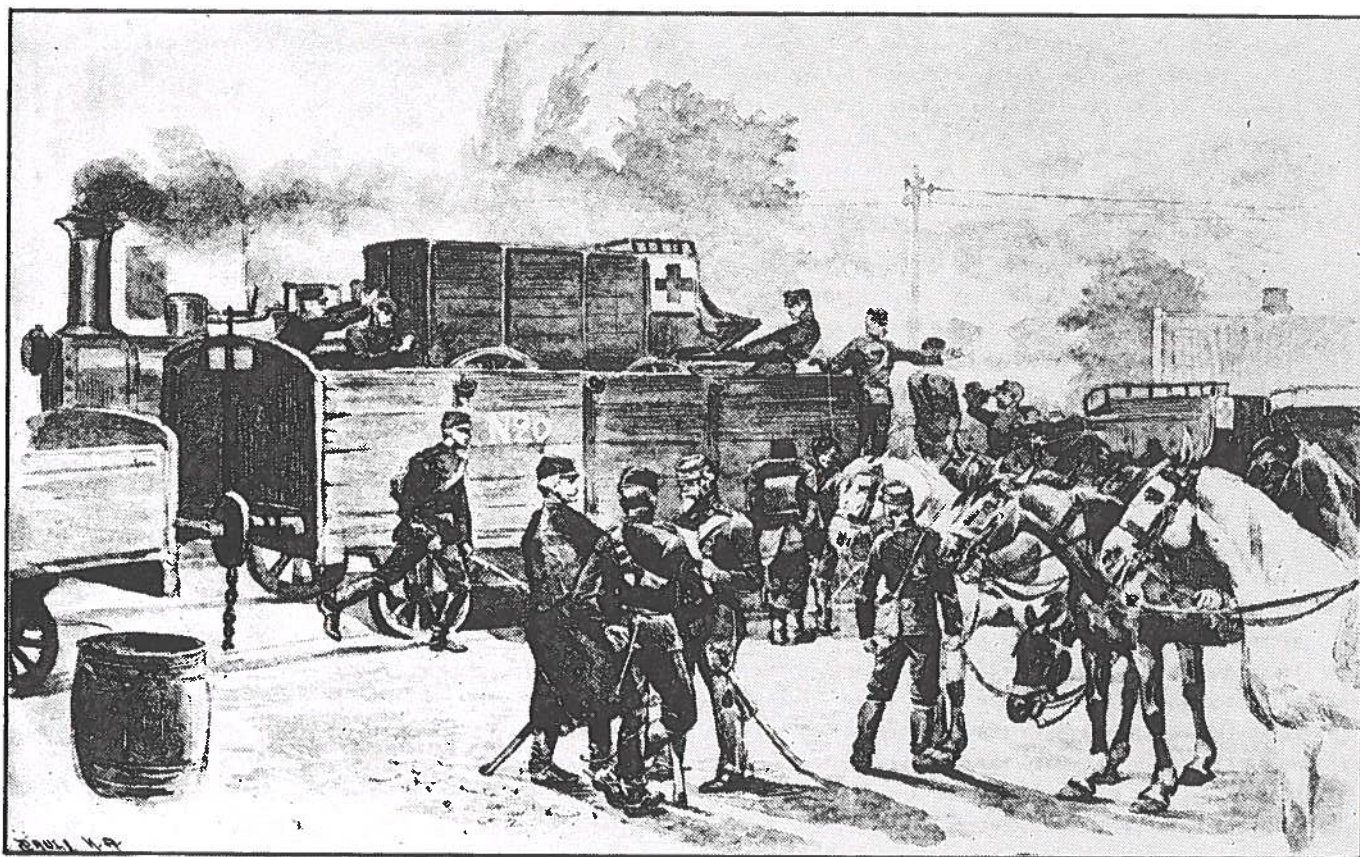
Ved 1. Traincompagni		Ved 2. Traincompagni
Stabssergent Røen	Sergent P. C. Lund	Stabssergent Petersen
do Vandborg	do Mogensen	do August
Oversergent Würtz	do Steentoft	Oversergent L. A. Svendsen
	Trompeter Larsen	
10. Stabssergent August og Sergeant P. C. Lund forblive indtil videre til Tjeneste henholdsvis ved 2. Generalcommando og og den Clasenske Legatskole og Sergeant P. C. Larsen som Elev ved Gymnastikskolen.
Stabssergent Petersen og Sergeant Madsen tages til Tjeneste ved 1. Compagni.
11. Oversergent L. A. Svendsen ansættes som Skriver ved Afdelingen.
12. I Henhold til K.f.H. No. 68c, skal Trompeter Larsen deltage i Øvelserne ved 1. Artilleri Regiments Musikkorps.
13. I Henhold til K.f.H. No. 65 besørger Auditeur H. C. Steffensen Auditeurførretningerne ved Afdelingen.
14. I Henhold til K.f.H. No. 70 besørge Overlæge I. C. S. Schade og Kasernelægerne M. H. E. Tscherning (og I. A. N. Kier) Lægetjenesten ved Afdelingen.
15. I Henhold til K.f.H. No. 661 3.C. Stilles Trainafdelingen som en selvstændig regnskabspligtig Afdeling og ifølge samme Kjøndgjørelse Punkt 2 ansættes Intendant ved Forstærkningen V. C. T. Olsen som Intendant ved Afdelingen, saaledes at han ved Siden af sin dervedværende Tjeneste tillige forretter Tjeneste ved Forplejningscorpsets Stab.
16. De tidligere Traincompagnier tildelte Personale, saavel det tjenstgjørende som Det hjemsendte (af Linien og af Forstærkningen) overføres i Henhold til K.f.H. No. 68c til Trainafdelingen og de Undercorporaler og Menige, som henhøre til Linien, fordeles aargangsvise ligeligt til de 2 Compagnier; dog fordeles Aargangen 1873 ikke.
17. I Henhold til K.f.H. No. 66 punkt 3, skal Trainafdelingens Hestebestand bestaa af 6 Officersrideheste (1 for Chefen og 1 for hver af de ved Afdelingen ansatte Capitainer og Premierlieutenanter) og 32 Stamheste, der betegnes med Numre fra 1 til 32, saaledes at:
 1. Traincompagnies Stamheste faa Numre fra 1-16 og
 2. do do do 17-32.De tidligere Traincompagni tildelte 32 Stamheste overgaa fra 1. Artilleriregiment til Trainafdelingen.
18. I Henhold til K.f.H. No. 68c overgaa de tidligere Traincompagnier vedrørende Archivasager og Materiel fra 1. Artilleriregiment til Trainafdelingen.
19. I Henhold til K.f.H. No. 68c skal Uddannelsen af Trainafdelingens Mandskab, saavel i Rekrutskolen som senere, indtil videre skee ved 1. Traincompagni.
20. 1. Traincompagni modtager idag 4 Hold Trainsoldater af 1880. De visiteres Dags Eftermiddag af Kasernelæge Tscherning.
21. Rekrutskolen med 4 Hold Trainsoldater etableres imorgen.
22. Beslagtjenesten ved Afdelingen overtages af Beslagsmed Mogensen for Stamhestene 1 - 16 og af Beslagsmed Christiansen for Stamhestene 17 - 32.
23. Lønning for November Maaned udbetales Dags Middag paa Casernen af Intendanten."

Tjenesten ved Trainafdelingen fortsatte stille og roligt som hidtil med uddannelse og kørselsopgaver for andre afdelinger.

Trainafdelingens kontor var placeret på Strandgades Kaserne, medens 1. Trainkompagnis personel og materiel, herunder heste, havde til huse på Ny Artillerikaserne (Båds-

mandsstrædes Kaserne) med deraf følgende dårlige kvarterer og staldfaciliteter. 2. Trainkompagni var ikke aktiveret.

Foruden at benytte kaserneområdet til uddannelse, anvendtes Amager Fælled til køreøvelser, ligesom man øvede ind- og udladning i og fra skibe og jernbanevogne.

Manøvrerne i Sydsjælland. Artilleriet udlader Trainet. Tegning af K. Hansen-Reistrup, ultimo 1800-tallet.

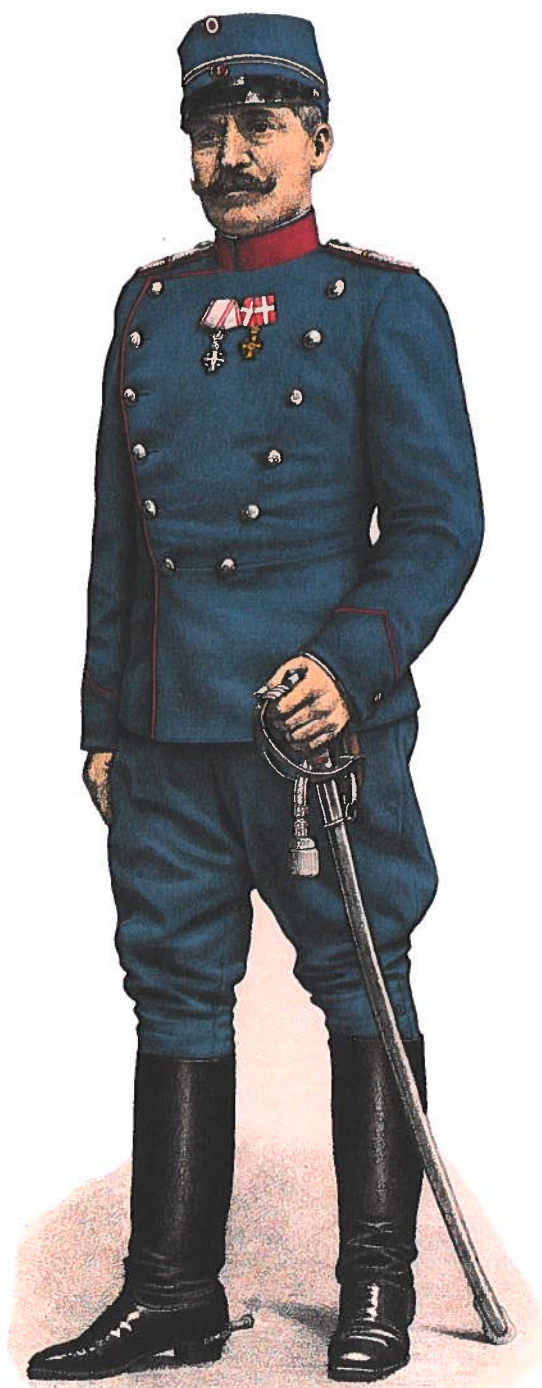
I 1882 ansøgte Trainafdelingen om et nyt magasin til køretøjer og andet materiel, idet 330 trænvogne og andet materiel indtil da havde været deponeret på Tøjhuset. Der byggedes herefter et grundmuret maga-

sin langs med Prinsessegade på Christianshavn. Magasinet blev taget i brug 1884 som trændepot.

I 1884 deltog Trainafdelingen i den store kantonnementsøvelse i Jylland omkring Haldlejren. Ved

Member of Artillery's Team of 6 line

1916

TRAINAFDELINGEN
OVERSERGENT
Almindelig Tjenestedragt
 (Garnisonsfrakke)

denne lejlighed var det meste af afdelingens trænmateriel i brug.

Et stort arbejde for staben i disse år var revidering af gældende reglementer.

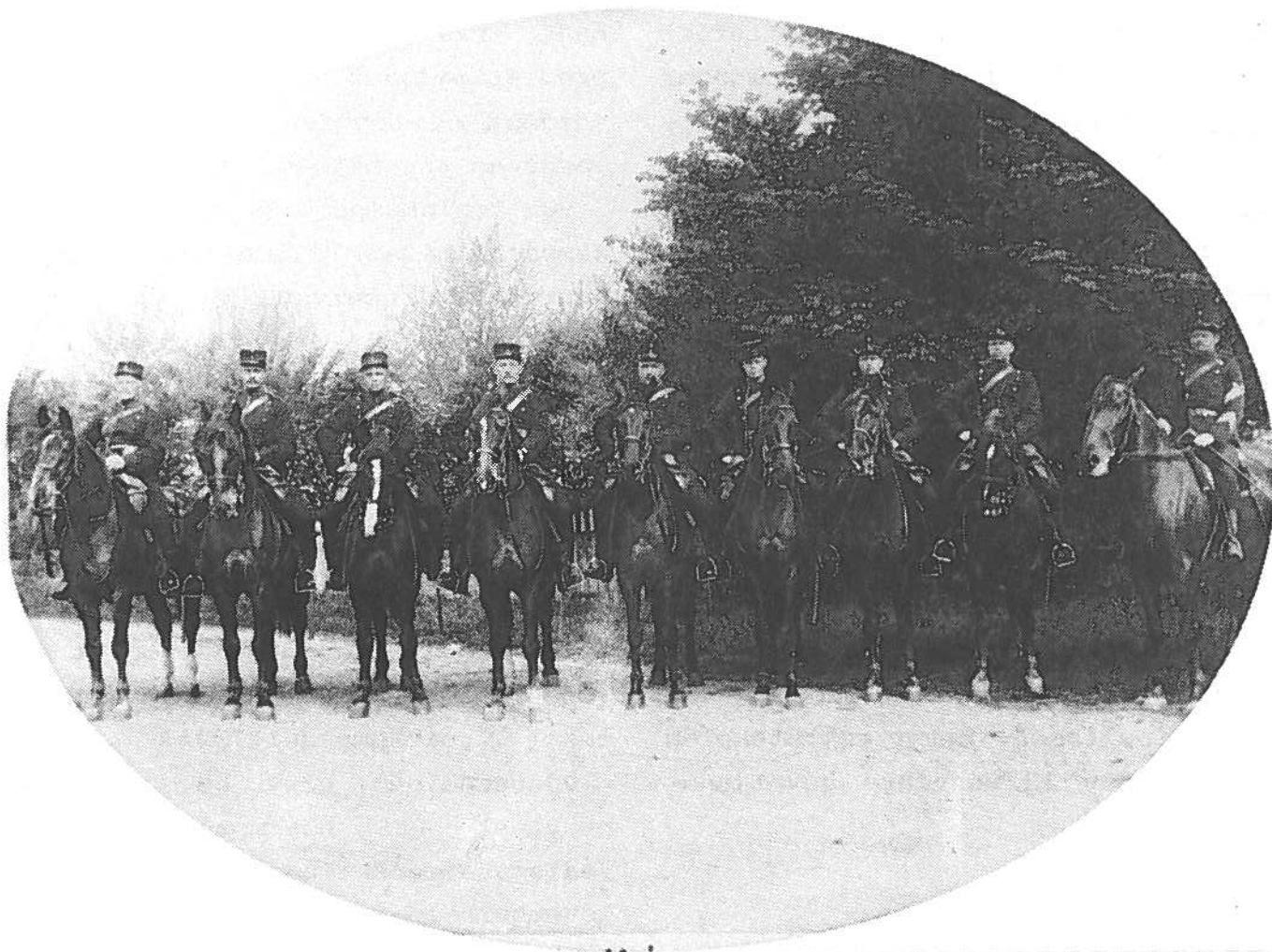
I årene 1880, 1883, 1892 og 1898 udsendtes revideret udgave af "Lærebog for Hestepassere".

I 1884 udsendtes "Signaler for Trainet", og i 1885 og 1894 udsendtes henholdsvis 3. udgave og 4. udgave af "Lærebog til Vejledning for Hærens Menige, For Trainsoldater". I 1904 udkom "II. del, Tjeneste ved Hesten, March og Hvile".

I 1886 udkom "Reglement for Trainet", og i 1888 "Lærebog for Hærens Underkorporalskoler. For Trainet", 2. udgave.

Trainafdelingens stab deltog endvidere i arbejdet i diverse "trainkommissioner". I 1895 deltog staben i arbejdet vedrørende forslag til bestemmelser for personel, uddannelse m.v., og i 1900 i arbejdet vedrørende forslag til nye trænvogne og fast materiel til disse.

I 1902 nedsattes så den store forsvarskommission, hvis arbejde resulterede i Hærloven af 1909.

Beredne trainkonstabler i Århus 1906.

TRAINAFDELINGEN 1909-1914

TRAINAFDELINGEN UNDER RYTTERIET

Ved lov om Hærens Ordning af 30. September 1909 ændredes afdelingens sammensætning igen, idet den nu kom til at bestå af en stab og tre trainkompagnier. Afdelingen udgik af Artilleriet og blev henlagt under Rytteriet, der nu skulle afgive de faste befalingsmænd, medens de værnepligtige befalingsmænd skulle udtages af Trainafdelingens eget mandskab.

Motiveringen for at henlægge Trainafdelingen under rytteriet var, at behovet for trænsoldater ved mobilisering var meget stort, medens fredsbehovet var lille. Ved siden af de egentlige trænsoldater havde man et stort fredsbehov for hestepassere og et lille mobiliseringsbehov for disse. Hestepassere var hidtil blevet uddannet i 2 måneder ved de 5 rytterregimenter, hvorefter de forrettede hestepassertjeneste ved stabe og afdelinger i 1 år. Nu blev de to kategorier: egentlige trænsoldater og hestepassere slået sammen og givet en fælles uddannelse i 2 måneder ved Trainafdelingen. Efter rekrutskolen forrettedes 12 måneders gavntjeneste.

GARNISONERING

Stab og 1. Trainkompagni forblev i

København på Baadsmannsstrædes Kaserne, medens 2. Trainkompagni fik anvist garnison i Næstved og 3. Trainkompagni i Randers. Dette kompagni betragtedes som detacheret fra Trainafdelingen (K.f.H.B 10/1911), og detachementet i Aarhus blev nedlagt.

PERSONELLET

Chefen for Trainafdelingen var oberst eller oberstløjtnant, og hans stab bestod af 1 adjutant, premierløjtnant - 1 skriver, stabssergent og desuden 1 ritmester af reserven til rådighed.

Ved trainkompagnierne var ansat 3 kompagnichefer, ritmestre, 4 løjtnanter af reserven, et antal sekondløjtnanter, 4 oversergenter, 2 sergenter, 8 faste underofficerer af reserven samt et antal korporaler.

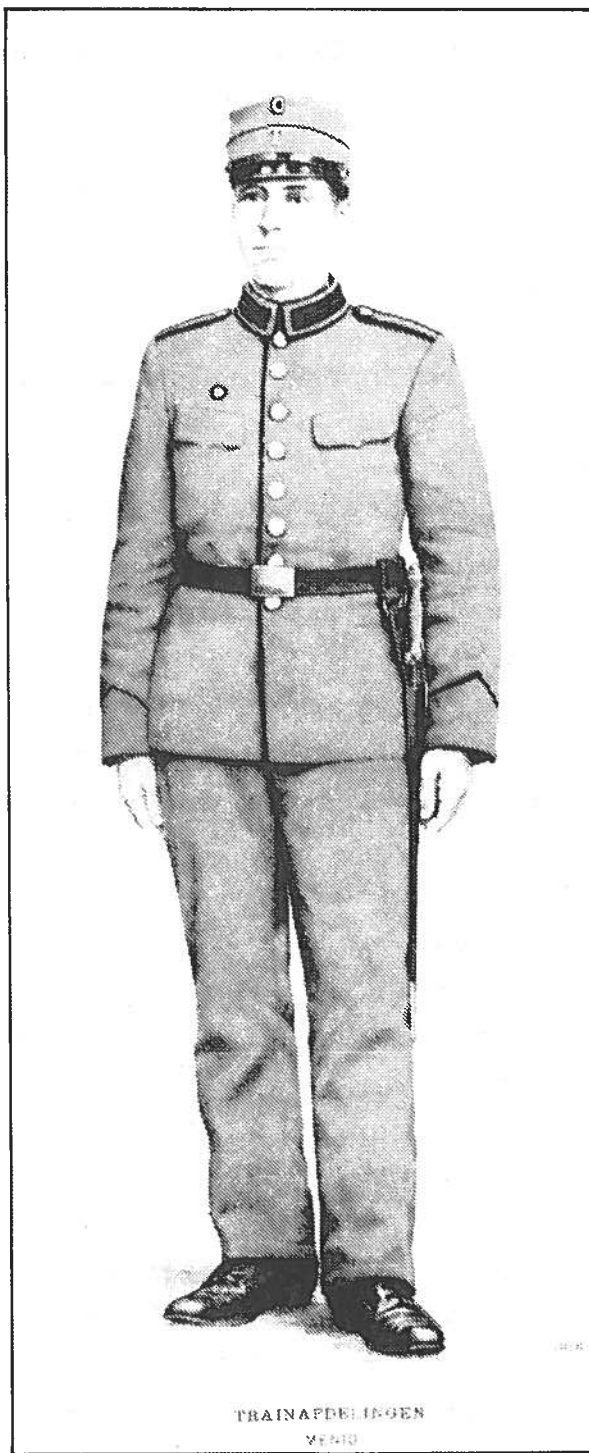
Til Trainafdelingen blev der årligt indkaldt 200 mand med et januarhold på 160 mand, der fordeltes på de tre trainkompagnier og et novemberhold på 40 mand, der tildeltes 1. Trainkompagni.

Januarholdet blev hovedsageligt benyttet til hestepassertjeneste ved stabe, afdelinger m.fl., medens novemberholdet næsten udelukkende forrettede kusketjeneste ved 1. kompagni.

I stedet for artilleriets uniform blev trænets uniform nu lyseblå, i lighed med dragonernes, men med visse forskelligheder og et "T" i

den lyseblå hue.

De faste befalingsmænd havde rytteriets uniform uden særlige kendetegn.

Trainafdelingens uniformer i 1916 var - efter afdelingens overflytning til Rytteriet - i Rytteriets blå farve, idet et "T" i hovedbeklædningen kendetegnede tilhørsforholdet til Trainafdelingen. Officeren - som færdedes på hesteryg - bar ridestøvler, ridepisk og en lang ryttersabel (og adjutantssnor om venstre skulder), medens den menige - som sad på agestolen - bar lange bukser og almindeligt fodtøj.

FØRSTE VERDENSKRIG 1914-1918

Den første verdenskrig, der brød ud 1/8 1914, kom til at vare til våbenstilstanden den 11/11 1918 og medførte herhjemme sikringsstyrkens formering.

Chefen for Trainafdelingen skulle forrette tjeneste som armétrænofficer ved Overkommandoen ved siden af sin øvrige tjeneste. Samtlige befalingsmænd ved Trainafdelingen, hjemsendte eller til rådighed ved mobilisering, blev indkaldt og instrueret i den tjeneste, de skulle udføre under krigsforhold. Der blev indkaldt mange årgange af hjemsendte menige, ligesom der oprettedes ekstraordinært store rekrutskoler i hele perioden.

Den tjenstgørende styrke ved Trainafdelingen den 1/8 1914 var 20 korporaler og underkorporaler samt 170 trænsoldater. Den 19/8 1914 var styrken kommet op på 43 korporaler og underkorporaler, 351 trænsoldater og 112 hestepassere. Af denne styrke blev 20 korporaler og underkorporaler, 234 trænsoldater og 71 hestepassere afgivet til andre afdelinger, hvor de fortrinsvis kørte køkken- og ammunitionsvogne. Hestepasserne blev fortrinsvis afgivet til pasning af heste, der var til delt officerer. Den resterende del af styrken forblev ved 1. Trainkompagni. 2. Trainkompagni uddannede

172 mand, der efter en kort uddannelse blev afgivet til andre afdelinger eller hjemsendtes. 3. Trainkompagni havde intet mandskab til uddannelse, og chefen samt en oversergent forrettede anden tjeneste. I august og hele september afgav Trainafdelingen hver dag store dele af styrken til udførelse af arbejder på Sydfronten ved befæstningsanlæggene der, men i øvrigt var afdelingens mandskab beregnet til at udføre de mange kørselsopgaver, der blev rekvireret fra afdelinger og kommandantskaber m.v.

Under sikringsstyrkens formering foretoges der efterhånden reguleringer af de ældre tjenstgørende årgange, således at mandskabet indtil årgang 1900 indkaldtes holdvis til 2 - 2 1/2 måneders tjeneste ved sikringsstyrken. I 1915 og 1916 indkaldtes til Trainafdelingen hvert år 200 mand, der gennemgik en 2 måneders rekrutskole. I 1917 indkaldtes til Trainafdelingen 605 mand, der gennemgik en 2 måneders rekrutskole. Samme år indkaldtes 560 trainsoldater, der gennemgik en tilsvarende rekrutskole ved rytterregimenterne. Alle disse trainsoldater skulle indgå i sikringsstyrken i stedet for ældre hjemsendte årgange.

Før sikringsstyrkens formering

opbevarede Trainafdelingen 256 trainvogne, hvoraf der fra 1/8 1914 - 17/6 1915 blev udleveret 204 til andre afdelinger. 1. Trainkompagni fik 40, og resten krævede større reparationer ved Hærens tekniske Korps. Mangelen på heste og vogne var stor, hvilket dog blev afhjulpet ved leje og køb efter loven af 8/4 1913 "Om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Mobilisering manglende Heste og Vogne". I april 1918 fremstilledes, for at modvirke arbejdsløshed, 60 nye trævogne med

tilhørende udrustning. Disse blev udleveret til linie- og reserveafdelingerne i fodfolket, hvor man manglede køkken- og patronvogne. Motorkøretøjer var ukendte ved Trainafdelingen. Ved krigsudbruddet ejede hæren kun 2 person- og 2 lastmotorvogne, som alle tilhørte Hærens tekniske Korps. Umiddelbart efter krigsudbruddet modtoges som gave 6 nye og 1 brugt personvogn, og derudover benyttedes den tidligere nævnte lov til at leje vogne og chauffører. Først i 1916 blev

Trainafdelingens officerer ca. 1915. Kusk er ritmester E. Jerichau (soldaterforeningens første formand). Køretøjet holder uden for "Trainstalden" på Bådsmandstrædes Kaserne. Helt til venstre skimtes ridebanen og ridehuset.

der givet bemyndigelse til anskaffelse af motorkøretøjer til Hærens tekniske Korps.

Trainafdelingens chef, der tillige var armétrænerofficer, havde til opgave at inspicere hærens træning. Dette medførte, at han årligt rejste landet rundt og gennemgik den træning, der var fordelt til afdelingerne. Af hans årlige rapporter kan man læse, at materiellet gennemgik en uddannelsestid for trænsoldaterne var for kort.

MELLEMKRIGSÅRENE 1919-1939

Efter afslutningen af 1. verdenskrig mente mange, at krigen havde afskaffet sig selv. Fire års mareridt, der havde ført til hidtil usete tab af mennesker og materiel og ødelagt store dele af den europæiske økonomi, måtte ikke gentage sig. På amerikansk initiativ blev "Folkenes Forbund" oprettet i 1919, og her skulle alle nationers stridigheder for fremtiden løses på fredelig vis.

I Danmark medførte dette et ønske om en kraftig reduktion af forsvaret. I 1919 nedsattes derfor en kommission, der blev pålagt at omstrukturere dette. Kommissionens arbejde resulterede i hærloven af

1922. Denne lov ændrede hærens organisation fuldstændigt. De fleste af hærens enheder blev mobiliseringsenheder; i hovedsagen enkadret med befalingsmænd af reserven. Linieofficerskorpset blev kun bibeholdt i den udstrækning, det var nødvendigt af hensyn til den daglige uddannelse. Underofficerskorpset blev afskaffet og erstattet af sergenter af reserven, der efter et til to års uddannelse blev hjemsendt. Den del af de tidligere underofficerer, der var brug for, udnævntes til "officianter", lige stillet med de yngre officersgrader. Det var et alvorligt tilbageslag for uddannelsen i hæren, at liniepersonellet blev så kraftigt reduceret og erstattet med uerfarne værnepligtige befalingsmænd.

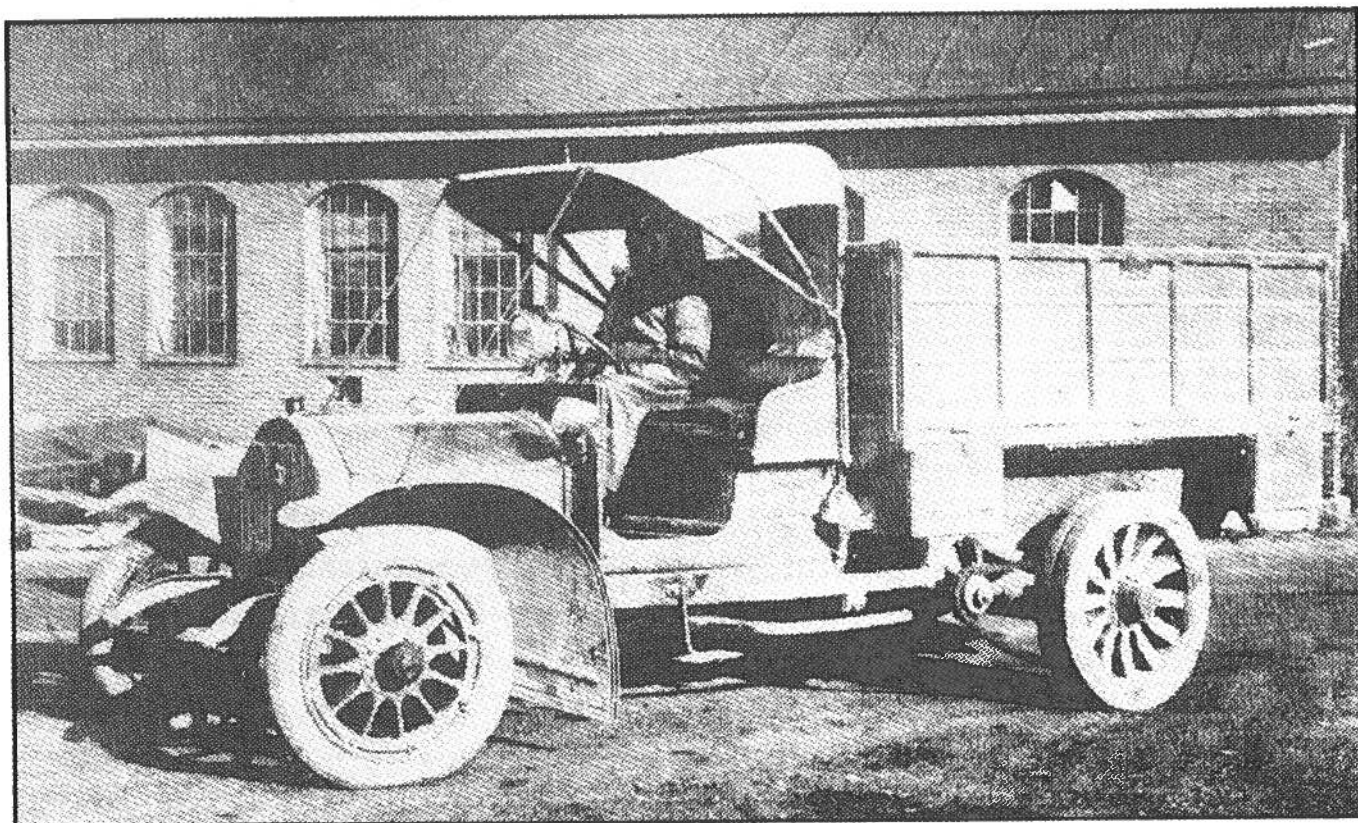
HÆRLOVEN AF 1922

Trainafdelingen gik ikke ram forbi ved hærloven af 1922. I 1923 blev 3. Kompagni med garnison i Randers nedlagt, og afdelingen bestod således af stab og to kompagnier. Staben og 1. Kompagni vedblev med at være garnisoneret i København, mens 2. Kompagni blev flyttet fra Næstved til Randers. Den tidligere befalingsmandsskole blev nedlagt, og det blev bestemt, at værnepligtige befalingsmænd ved mobilisering skulle tilgå fra rytteriet eller andre beredne våben. I hærloven var

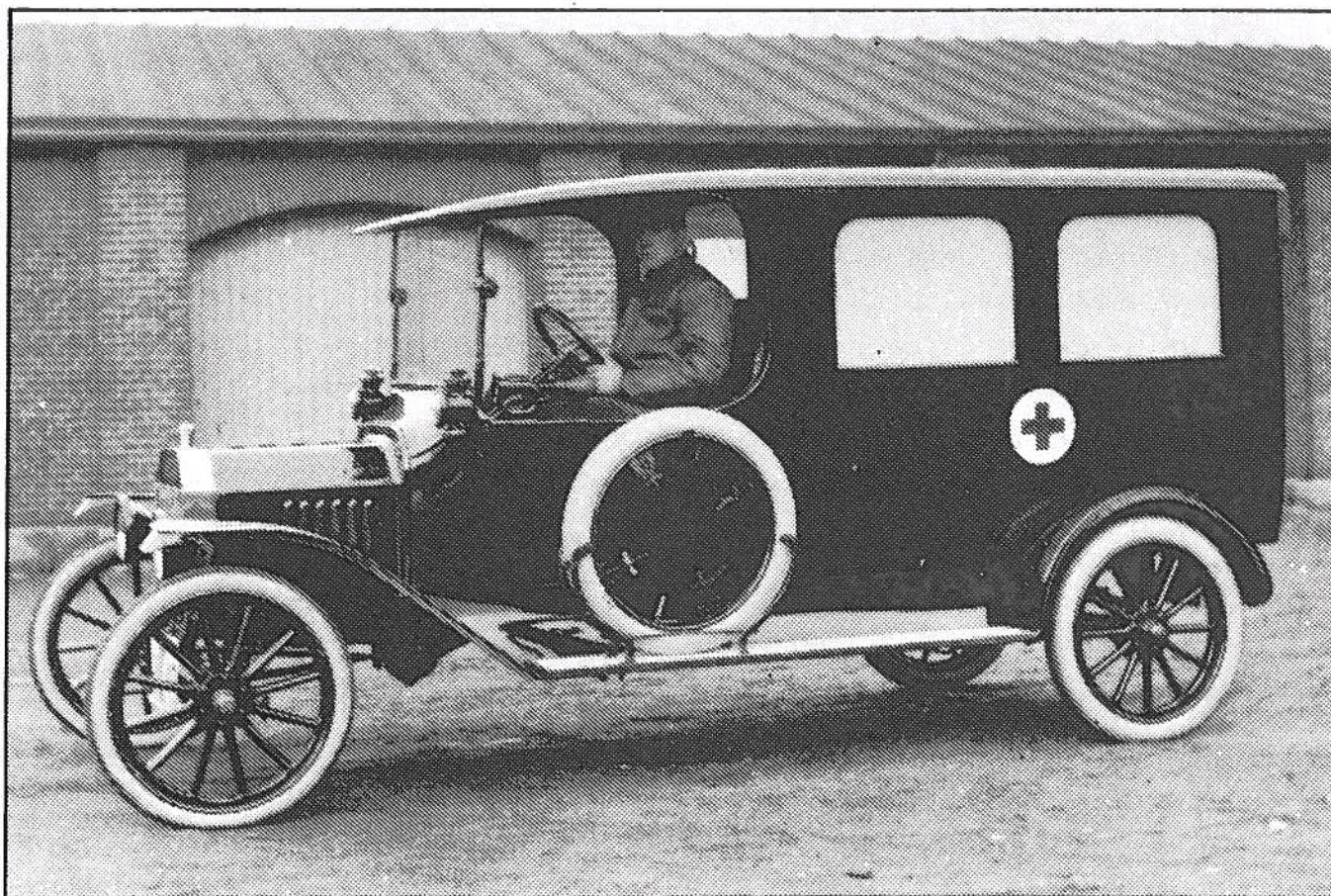
det endvidere bestemt, at der i alt skulle indkaldes 260 værnepligtige om året fordelt på et sommerhold og et vinterhold ligeligt tildelt begge kompagnier. Uddannelsen varede 60 dage, hvorefter personellet forrettede gavntjeneste i 183 dage ved hærens stabe og afdelinger som hestetepassere, eller som trænkuske ved Trainafdelingen. Efter hjemsendelse kunne personellet genindkaldes efter behov i 28 dage i alt 2 gange.

MOTORISERINGEN

Under 1. verdenskrig vandt motoriseringen mere og mere indpas i de store nationers hære. I Danmark havde man fra begyndelsen af århundredet gjort mindre forsøg med automobiler, men resultaterne havde været begrænsede på grund af køretøjernes ringe ydeevne, mangelfulde konstruktion og de store omkostninger, der var forbundet med forsøgene. Automobiler anvendtes for før-

HTK (Hærens Tekniske Korps) nr. 1, FIAT LASTAUTO, 2 tons, 1908.

HTK (Hærens Tekniske Korps) nr. 43, Ambulance 1918. Ford-T 1916/17.

ste gang under efterårsmanøvrerne i 1908, hvor der deltog 20 person- og lastvogne, uden at dette dog medførte indførelse af motorkøretøjer i hæren. Ved hærloven af 1922 blev automobiler imidlertid indført i hæren.

I forbindelse med oprettelsen af tunge artillerienheder, anvendtes traktorer som trækraft for skytset. Ved Trainafdelingen anvendtes fortsat heste, men krigsministeriet havde bemyndigelse til at erstatte et antal stamheste med motordrevne køretøjer, på grund af disses stør-

re lasteevne og bevægelighed, men det forudsattes stadigvæk, at det hestetrukne træn skulle følge troppe-erne i kamplinien.

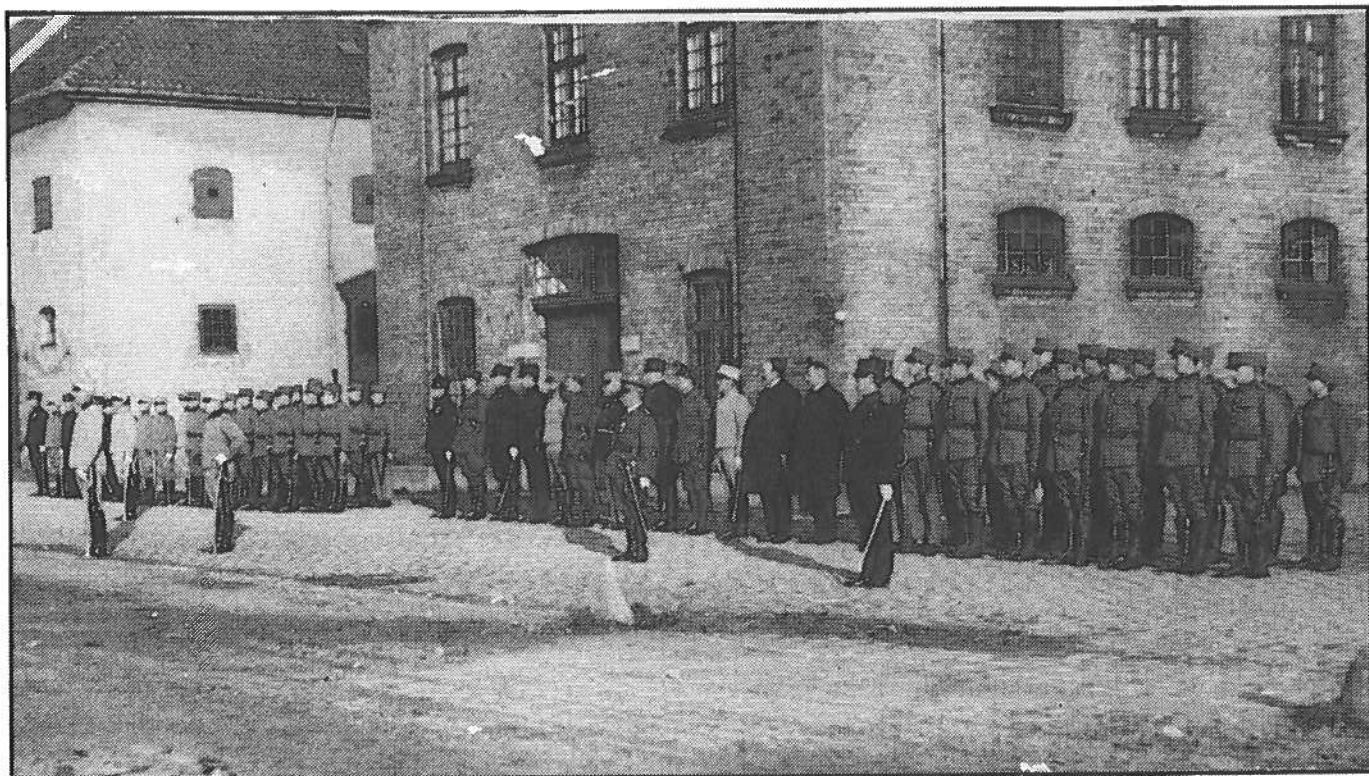
Da det var trænets opgave at sørge for hærens transporttjeneste, og hvad der hørte til dens opretholdelse og vedligeholdelse, bestemte krigsministeriet, at Hærens Automobilpark fra 1. april 1927 overgik fra Hærens tekniske Tjeneste til Trainafdelingen. Automobilparken bestod på det tidspunkt af 35 person- og lastvogne. Denne nye opgave blev naturligvis en belastning for

Trainafdelingens faste befalingsmænd, men også en tiltrængt fornyelse. Trainafdelingen skulle nu varetage kørsler, uddanne militære kørere, militære kørelærere og militære motorsagkyndige. Det blev desuden pålagt Trainafdelingen at gennemføre udskrivningen af civile motorkøretøjer, som skulle anvendes ved hærens enheder ved mobilisering. Under efterårsmanøvrerne i 1930 prøvede man for første gang transport af infanteri på motordrevne køretøjer. En styrke på ca. 1500 mand blev ved hjælp af 27 busser og 40 1,5 tons lastbiler transporteret i to vendinger over en

strækning på 30 km for første vending vedkommende, i alt 1000 mand, og 15 km for anden vending vedkommende. Første vending blev kørt om natten, anden vending gennemførtes i dagslys.

HÆRLOVEN AF 1932

I begyndelsen af 1930'erne var motoriseringen af hæren så vidt fremskreden, at det ved hærloven af 1932 blev bestemt at oprette et motorvognskompagni. Foruden dette kompagni bestod Trainafdelingen fortsat af stab og to trainkompagnier. Stab og 1. Trainkompagni for-

Trainafdelingens 50-års parade i 1930 på Bådsmandsstrædes Kaserne ved gavlenden af stald 1. (Området ligger nu i "Fristaden Christiania", bygningen i baggrunden er omdøbt til "Operaen").

Trainafdelingens Rekrutskole. November 1937.

blev indkvarteret på Bådsmandsstrædes Kaserne på Christianshavn, ligesom 2. Trainkompagni forblev i Randers, medens motorvognskompagniet blev indkvarteret på Ny Tøjhus, Amager Boulevard 8. Der indkaldtes årligt 190 værnepligtige fordelt ligeligt på de to trainkompagnier med samme uddannelse og tjeneste som tidligere omtalt. Til motorvognskompagniet blev der indkaldt et sommerhold på 25 mand og et vinterhold på 15 mand. Uddannelses-

styrken på i alt 40 mand blev anvendt som kørere af motorvognskompagniets egne køretøjer, og skulle ved mobilisering anvendes som kørere ved de myndigheder, stabe m.v., der blev opstillet i forbindelse hermed.

HÆRLOVEN AF 1937

I 1937 blev Trainafdelingens organisation ved hærloven af samme år ændret igen. Trainafdelingen bestod nu af et stabskompagni, ét train-

kompagni samt ét motorvognskompagni, og hele afdelingen blev indkvarteret på Ny Tøjhus. Tilknytningen til rytteriet blev ligeledes ophævet ved samme lov, men rytteriets generalinspektør skulle dog fortsat føre tilsyn med uddannelsen. Trainafdelingens opgaver ved mobilisering blev også ændret. Ved mobilisering skulle Trainafdelingen opløses, og afdelingens befalingsmænd og menige ville blive fordelt til stab, enheder, depoter, magasiner m.m. med henblik på at forrette tjeneste her.

Hærens træn blev opdelt i:

- Troppetrain, der medførte den del af forsyningerne, der ikke blev båret af enkeltmand, samt de første reserver af forplejning, ammunition o.l.

Troppetrainet var igen opdelt i "fægtningstrain" og "bagage-train".

- Trosset, der benyttedes til fremføring fra jernbanestationer og depoter af såvel materiel som forplejning og ammunition til erstatning for forbrug.
- Trainets særlige formationer og reserveanstalter, der omfattede Trainkadrer, d.v.s. befalingsmænd og menige til føring af trænenheder med udskrevne vogne og heste fra landet, Hestedepoter med udskrevne reserveheste for de uberedne afdelinger, Motorvognsparke med værksteds-, transport-,

lastvogns- og færdselsreguleringskompagnier samt Traindepoter med reserver af personel, heste og materiel til forsyning af de her nævnte formationer.

Trainafdelingen. Segl ca. 1935.

Trainkadre Nr. 4. Segl ca. 1937.

FRA TRAINKUSK TIL FELTSOLDAT
I "Tjenestereglement for Hæren",

udgivet 1939, er Chefen for Trainafdelingen's pligter og ansvar nærmere angivet således:

TJENESTEREGLEMENT

FOR

HÆREN.

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS N. OLAF MØLLER
D. QVIST & KOMP. BOGTRYKKERI, AKTIESELSKAB
1939

30' Kapitel.

Chefen for Trainafdelingen.

353. Chefen for Trainafdelingen bestyrer alle Afdelingens indre og ydre Anliggender.

354. De i Pkt. 318, 320, 321, 327 og 328 for Chefen for et Fodfolksregiment og de i Pkt. 338—340, 341, 1. Punktum, 342, 346—348 og 350 for Chefen for en Fodfolksbataillon m. fl. givne Bestemmelser gælder ogsaa for ham.

113

355. Naar Rekrutuddannelsen af Trainafdelingens Mandskab finder Sted udenfor Afdelingen, føres det almindelige Tilsyn med Uddannelsen efter Generalkommandoens nærmere Bestemmelse af den Afdeling, hvor Uddannelsen finder Sted.

356. Chefen for Trainafdelingen drager Omsorg for Opbevaringen og Vedligeholdelsen af det ved Afdelingen opbevarede, til andre Afdelinger og Institutioner bestemte Trainmateriel og henvender sig til Hærens tekniske Korps angaaende dets Istandsættelse og Komplettering.

Han er ansvarlig for, at Reglementer og særlige Lærebøger vedrørende Traintjenesten holder Skridt med Hærvæsenets Udvikling (jfr. Pkt. 99).

357. Chefen for Trainafdelingen lader i sin Egenkab af designeret Armétrainofficer de forberedende Arbejder udføre vedrørende Hærens Traintjeneste under Krigsforhold.

Ved den ovennævnte Virksomhed træder han i et lignende Forhold til Chefen for Generalstaben som det, hvori han efter Oprettelsen af Armékommandoen vil komme til at staa overfor dennes Stabschef (jfr. Pkt. 115).

Han skal have sin Opmærksomhed henvendt paa alt, hvad der paa Trainvæsenets Omraade kan foretages til Fremme af Forsvaret, herunder særligt paa alle Forhold, der vedrører Trainvæsenets Organisation og Virksomhed under Krigsforhold. Han indsender Resultatet af sine Arbejder og Overvejelser vedrørende disse Spørgsmaal til Chefen for Generalkommandoen.

K

114

358. Han drager Omsorg for Tilvejebringelsen af det Materiale, som skal have til Raadighed for Armétrainofficeren.

359. Ved Udførelsen af de i Pkt. 357 og 358 nævnte Arbejder kan han raade over de til Tjeneste under Armétrainofficeren designerede Officerer.

Selv om mellemkrigsårene stod i nedskæringerne tegn for hæren, blev det også en tid med store udfordringer ikke mindst for Trainafdelingen, der nok blev reduceret, men også blev pålagt mange og nye opgaver bl.a. i forbindelse med den øgede motorisering af hæren. I løbet af perioden blev kravet om uddannelse af trænsoldaten også øget betydeligt.

Oprindelig blev han som kusk udelukkende uddannet i ridning, kørsel og pasning i stalden.

I løbet af mellemkrigsårene blev uddannelsen mere omfattende, og trænsoldaten blev som andre soldater uddannet i fag som skyttetjeneste, skydning med gevær, nærkamp, orienterings- og terrænlære, ordonnanstjeneste samt sikrings- og opklaringstjeneste. For personalet i

motorvognskompagniet var motortjenesten, herunder vedligeholdelse af køretøjerne samt kolonnekørsel, naturligvis en vigtig del af uddannelsen.

Den uddannelse, som vi kender i dag, begyndte i mellemkrigsårene. Trænkusken blev feltsoldat.

I Lærebog for Hærens Menige, II Del "For Motortrainet" trykt i 1946 står bl.a.:

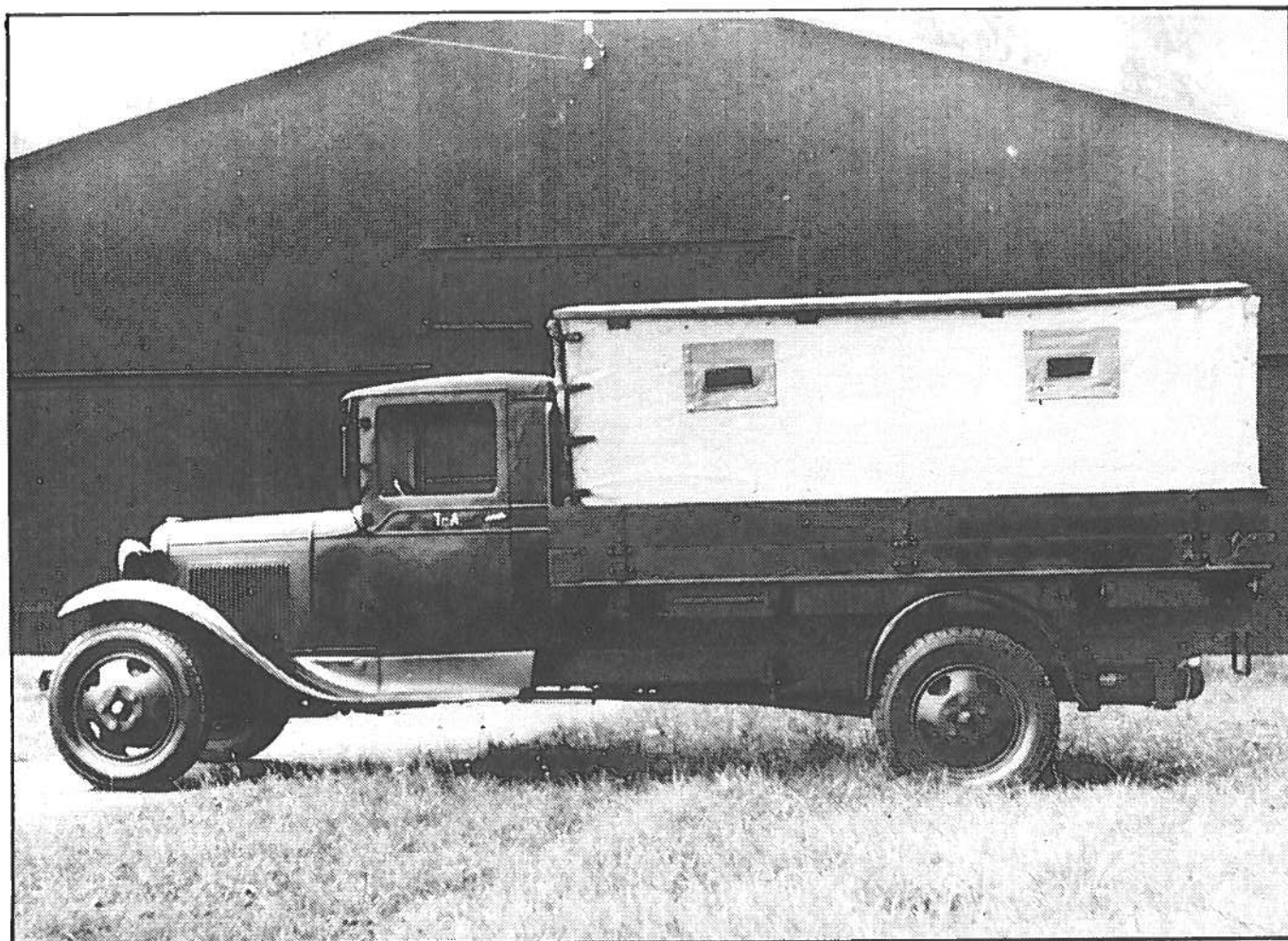
"5. Trainets vigtigste Opgave i Krig er rettidigt og re-

gelmæssigt at fremføre til Tropperne det, de har Brug for til at opretholde deres Kampkraft og derved forøge Muligheden for at vinde Sejr.

Traintjenesten er lige saa betydningsfuld som de andre Troppers Tjeneste, thi selv den største Tapperhed og Dygtighed vil komme til kort, naar Tilførslerne svigter.

Det maa staa enhver Soldat af Trainet klart, at stadig og sejt Udholdenhed og Vilje til Overvindelse af alle Vanskeligheder er den Maade, han kan vise sin Tapperhed paa, og denne vil ikke paa nogen Maade staa tilbage for den, der udvises af hans kæmpende Kammerater. Han maa være klar over, at enhver Forsømmelse eller Svaghed fra hans Side kan komme til at gaa ud over Kammeraterne, og at den, der under Bestrebelsen for at gøre sin Pligt begaar et Fejlgreb, er mindre at dædle end den, der viser Mangel paa Energi.

Formaar Trainet at opretholde Tilførslerne til de kæmpende Tropper, har det løst sin Opgave."

Lastvogn Ford A 1937. Mandskabstransport og batteritropsvogn med det første forsøg på ruf: Metaltag der hviler på træbøjler med seks faste ben. Presenningen består af sejldug i sider og fortil. Vognen har to bænke til mandskab. I enkelte køretøjer passer mindre bænke/kasser til materiel (signal- og telefonmateriel).

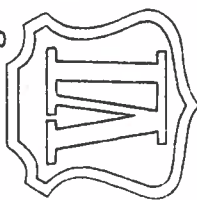
II. Korporaler o. l., Underkrpl. o. l. samt menige. Huemærker og Uddannelsesmærker.

Gardehusarregt.
(Livgarde gul)

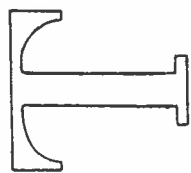
Fodfolks-Bataillon

Fodfolks-Regimentstab

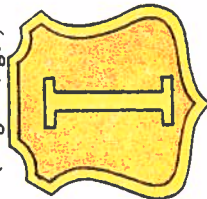
Artilleriafdeling
Fæstningsartilleribatl.
(Dragonregt., hvid)

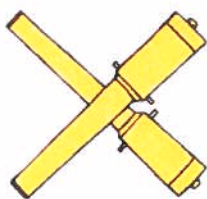
Trainafdeling

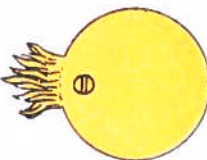
Kystartilleri-
Bataillon

Feltartilleri-Regimentstab

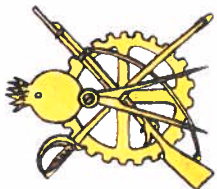
Kystartilleri-Regimentets
Stab

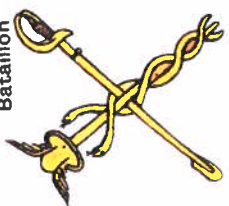
Fæstningsartilleri-
Regimentets Stab

Ingeniørregimentet

Hærens tekniske
Korps

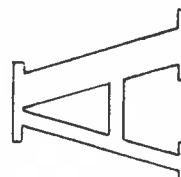
Forplejnings-
korps

Lægekorps

Dyrlægekorps

Arbejdssoldat

Bornholms Væbning

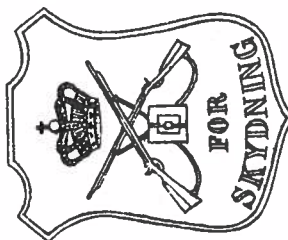

Sygepasser

Reservebeslagsmed

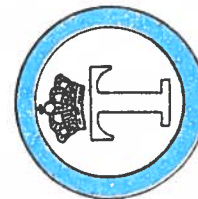
Udmærkelsetegn

Underafdelingsmærker.

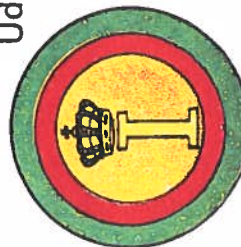
1.

2.

3.

4.

5.

- 6. hvidt og grønt Underlag
- 7. blått og grønt
- 8. gult og grønt
- 9. grønt

I. Officerer, faste Underofficerer, Kornetter o. l.

Huemærker.

Officer af Generalklassen	Generalstab	Livgarde (Ghregt. hvid med karmolsinred Bund)	XV (inden for et Regiment)	Fodfolk (uden for et Regiment)	Trainafdeling (Dragonregiment Romertal)	Rytter (uden for Afdelingerne)	Feltartilleri (Regt. selvst. Afdeling)	Kystartilleri
Fæstnings- artilleri	Artilleri (uden for Afdelingerne)	Ingeniørkorps	Hærens tekn. Korps	Forplejnings- korps	Lægekorps	Dyrægekorps	Auditørkorps	Bornh. Væbning

Fodfolk: hv. m. hejred Bund
Rytter: hv. m. karmar. —
Artilleri: gul — —

Knapper til Skulderklappen og den tilsvarende Knap paa Skulder-
gradstegnet. Knapperne er forsynede med en Krone, hvorunder ses det samme
Mærke som paa Hueknappen. Knappens Farve er som henholdsvis Vaabenfrakkens
Knap og Skuldergradstegnet.

Knapper til Vaabenfrakke og hvid Frakke.

Officer af Generalklassen	Generalstab	Fodfolk	Rytter	Artilleri	Ingeniør- korps	Hærens tekn. Korps	Embedsmænd, Underofficerer m. fl.	

ANDEN VERDENSKRIG 1940-1945

Den 1. januar 1940 bestod Trainafdelingen - foruden staben - af Motorvognskompagniet og Trainkompagniet. Til tjeneste ved de to kompagnier var:

Motorvognskompagniet:

34 menige af forårshold 39

26 menige af efterårshold 39

Trainkompagniet:

20 menige og 10 underkorporaler.

Til gavntjeneste uden for Trainafdelingen, d.v.s. ved hærens øvrige stabe og afdelinger, var pr. 1. januar 1940 afgivet 116 menige af efterårshold 1939. Den 10. maj 1940 blev hele årgang 1939 hjemsendt, og 130 menige af årgang 1940 blev afgivet til gavntjeneste.

Der deltog ikke trænsoldater i kamphandlingerne den 9. april 1940.

Efter maj 1940 og indtil august 1943 var der ca. 50 mand til tjeneste ved Trainafdelingen. Af disse forrettede 5 mand tjeneste ved Trainkompagniet.

Mandskabet til Motorvognskompagniet blev tilvejebragt ved afgivelse fra Luftværnsregimentet. Ved hjemsendelse blev personellet overført til - kom i nr. ved - Trainafdelingen.

Fra 1. november 1942 fik Motorvognskompagniet mandskab tildelt fra såvel Jyske- som Sjællandske Division. Personellet forblev i nr.

ved respektive stamregimenter.

Fra 14. januar 1943 sættes trænsoldater til gavntjeneste i nr. ved de afdelinger, hvor tjenesten forrettes.

Motorvognskompagniets primære opgave var at afgive personel og køretøjer til stabe og afdelinger i Københavnsområdet. Det forhold, at en stor del af det - fra Luftværnsregimentet og senere fra divisionerne - afgivne personel mødte uden førerbevis, manglende køreuddannelse og i øvrigt var uden kendskab til det københavnske gadenet m.v., gav kompagniet store problemer i hele perioden.

REKRUTUDDANNELSE

I hele krigsperioden 1940-43 foregik rekrutuddannelsen af trænsoldater ved de to rytterregimenter, nemlig Gardehusarregimentet og Jyske Dragonregiment.

Hvert sted uddannedes to gange årligt 60 menige, som alle efter endt uddannelse gik til gavntjeneste ved hærens forskellige afdelinger.

29. AUGUST 1943

Den 29. august 1943 interneredes den danske hær, og en del af Train-

afdelingens mandskab samledes i Avedørelejren, hvorfra de hjemsendtes 10. oktober 1943.

I Svendborg var under Jyske Dragonregiment indkvarteret Jydske Divisions Trainskole med ca. 60 befalingsmænd og rekrutter. Fra den 27. august om eftermiddagen forstærkedes beredskabet. Alt personel blev på kasernen, og der blev udstillet dobbeltposter samt udsendt patruljer. Ved overfald på kasernen skul-

le denne forlades og enhederne samles i terrænet nord for Nielstrup, 6 km nordvest for Svendborg. Den 29. august kl. 0505 modtog man melding om, at København var besat af tyskerne, samt at der blev kæmpet i Ringe. Der blev straks alarmeret og enhederne, herunder Trainskolen, red til skovene ved Nielstrup. Kl. 0640 modtog enheden ordre om ikke at yde modstand mod organiserede tyske styrker. Ordren blev bekræf-

Trainafdelingens Befaling Nr.6 af 24/1 1944.

1. - Med Henhold til Krigsministeriets Skrivelse A.6461-1943/24 af 5/1 1944 ophører Virksomheden ved Trainafdelingens Stab den 31/1 1944. Staben ophæves.
 Af de ved Staben frigjorte Befalingsmænd beordres Stabsofficiant N.F.Nielsen til Tjeneste ved Krigsministeriets Centralarkiv i København.
 Staben ophører at være selvstændig regnskabspligtig fra Ophævelsesdagen at regne, hvorefter Kassebøgerne afsluttes og Regnskaberne indsendes til Krigsministeriet senest den 5/2 1944.
2. - Der er meddelt Overofficiant L.V.Hansen Orlov med Frirejse til Hjemmet (Holbæk) fra den 15/1 - 17/1 d.A. Orlov med Frirejse.
3. - Med Henhold til K.f.H.A. 30/1942, Pkt.1.a. udføres al Boggæld Kr.1318,81 for damtlige i "Bog over tjentslige Afdrag for Underkorporaler og menige" anførte værnepligtige. Boggæld.
 Endvidere udføres nedennævnte "løbende Udgifter ved Retsager" for
 Menig Nr.1438/40 Schmidt Kr.7,80.
 - - 582/40 Andersen - 3,90.
 - - 923/41 Rasmussen - 5,88. =Kr.17,56.
4. - Modtaget Munderingssager til Reservehaandværker I.S.3. Munderingssager.
 Hansen til Beløb Kr. Kr.39,50.
 Uniformstilskud: 1 Par Ridebenklæder 1923 ÷ - 30,00.
 Rest Kr. 9,50,
 der erlægges kontant.

Helmut Hansen.
 Ritmester.

tet kl. 0705, og kl. 0800 var det hele overstået. Våben og materiel blev afleveret og alt personel interneret.

På Gardehusarkasernen i Næstved var bl.a. indkvarteret Gardehusarregimentets Traineskadron med ca. 10 befalingsmænd og 65 trainrekrutter og underdyrlægeelever. Kommandoen havde ritmester K.H.K.Sørensen, der i øvrigt som kaptajnløjtnant i 1942 havde været adjutant ved Trainafdelingen.

Om aftenen den 28. august etableredes en betydelig vagtstyrke. Traineskadronen deltog i sikringen af hovedkasernen som indre vagt og staldvagter under kommando af ritmester Steenstrup.

Den 29. august kl. 0405 modtoges melding om tyske angreb flere steder. Kl. ca. 0445 brød en kraftig ild løs fra fodfolkskanoner, morterer og maskingeværer mod kasernen, og kl. 0510 begyndte det tyske angreb. Traineskadronen indtog sine stillinger ved vinduerne på mandskabsbygningen, og det var under denne stillingsindtagelse, at sergent S.A.J.Andersen blev såret og døde senere samme dag.

S.A.J.Andersen er hædret på regimentets mindetavle.

Den tyske styrke med 4 kompagnier og et batteri var overlegen, og kampen blev indstillet kl. 0520. 10 minutter senere afleveredes våben og ammunition i kasernegården, og

personellet blev interneret.

Kampen kostede på dansk side 2 døde og 3 sårede, medens tyskerne formodes at have haft 3 faldne og 12 sårede.

Trainafdelingens stab blev ophævet den 31. januar 1944.

DEN DANSKE BRIGADE I SVERIGE

I de sidste år af den tyske besættelse af Danmark opbyggedes Den Danske Brigade i Sverige som en veluddannet styrke på ca. 3500 mand.

Af personel tjenstgørende i brigaden kan bl.a. nævnes B.O.Jacobsen, som senere blev chef for Sjællandske Trænregiment.

Endvidere kan nævnes løjtnant C. Gamst, der efter at have deltaget i illegalt arbejde flygtede til Sverige og i 1944 i en kort periode blev chef for brigadens motorvognskompani.

Brigadens første lejr blev oprettet i december 1943 i Sofielund i Småland. Navnet er bekendt ved Sjællandske Trænregiment, idet lejrens barakker senere blev opstillet ved Holbæk under navnet Sofielundlejren.

MODSTANDSBEVÆGELSEN OG DANSKE FRIVILLIGE I FINLAND

Af personel med tilknytning til Trainafdelingen, der deltog i Modstandsbevægelsen, kan bl.a. nævnes: - Oberstløjtnant C.H.Gundelach, som

tidligere havde været chef for Trainafdelingen. Han blev anholdt af Gestapo 21. november 1944 og sad i Frøslevlejren indtil 5. maj 1945.

- Kaptajn A.H.Olstrup, der deltog i allieret modstandsarbejde, blev arresteret og døde i Neuengamme den 21. januar 1945. Han er hædret på regimentets mindetavle.
- Løjtnant H.G.Thomsen, der sad i Neuengamme 19. - 28. september 1944, i Buchenwalde 29. september - 17. december 1944, i Mühlberg 18. december 1944 - 24. februar 1945 og fra 25. februar - 23. marts i Frøslevlejren.

Af personel, som frivilligt deltog i vinterkrigen på finsk side, kan nævnes løjtnant L.Ravnbøl, som senere som oberstløjtnant blev chef for 1. Trainafdeling, samt løjtnant F.A.M.Lerche, som senere blev motorsagkyndig ved regimentet.

HJEMTRANSPORT AF INTERNEREDE FRA KONCENTRATIONSLEJRE

Som teknisk leder af hjemtransporten af danske og norske internerede fra koncentrationslejrene i tiden 3. - 26. april 1945 blev udpeget ritmester H.H.L.T.Hansen. Han blev senere som oberstløjtnant chef for Trainafdelingen og som oberst chef for Sjællandske Trainregiment. Den 17. december 1945 tildeltes han Dansk Røde Kors' mindetegn for krigshjælpearbejde 1939-45.

EFTERKRIGSÅRENE 1945-1951

Efter den danske hær totale opløsning den 29. august 1943 kom der efter besættelsen en travl tid med genopbygning af hæren.

*Oberstløjtnant greve W. Sponneck.
Chef for Trainafdelingen
1.11.1934 - 30.9.1938 og
1.11.1941 - 14.9.1945.
Oberst 1.1.1943.*

Nøjagtigt 6 dage efter den 5. maj 1945 var Trainafdelingen genoprettet i sine gamle lokaler på Amager Boulevard nr. 8 og under kommando af sin tidligere chef oberst, rigsgreve W. Sponneck. Afdelingskontoret

Afdelingsbefaling Nr.1 af 19/5 1945.

1. - Trainafdelingen er den 11/5 d.A. med Henhold til : Trainafd.
Krigsministeriets Ordre genoprettet i de forhen be- : genoprette t
lagte Lokalteter paa Amager Boulevard 8. :
Følgende Lokalteter anvendes dog indtil videre: :
af H.t.K., nemlig: Garage G og J. :
:
2. - Med Henhold til Generalkommandoens Skrivelse 262 : Brigadens
af 16/5 d.A. underlægges den danske Brigades Motor- : Motorvogns
vognskompagni Trainafdelingen fra den 20/5 d.A. : komp.
I den Anledning afholdes Parade over ovennævnte : underlægg.
te Motorvognskompagni paa Stillingspladsen ved : Trainafde-
Skovridergaarden Tirsdag den 22/5 K.A. 8,00 : lingen.
Daglig Paaklædning uden Sidevaaben. :
:
3. - Generalkommandoens Vognpark tilgaar Trainafdelingen : G.K.s
D.D, : Vognpark.
:
4. - Adresse- og Telefonliste af 16/5 d.A. over Hærens : Adresse-
Afdelinger m.fl. forefindes paa Afdelingskontoret. : og Tlf.
: liste.
:
5. - Med Henhold til Generalkommandoens Bestemmelse af :
17/5 d.A. skal alle Befalingsmænd o.l., der ikke : Armbind.
er tjenstgørende direkte under Modstandsstyrkerne :
(Frihedsbevægelsen) ikke længere bære Armbind. :
:
6. - Midlertidig Afdelingskontor oprettet hos Stabs- : Midl.Afd.
officiant N.F.Nielsen, Classensgade 17. B. : kontor.
Tlf. Øbro 2292 x. :
:

Spanneck

var dog indtil den 1. juni 1945 oprettet hos afdelingsskriveren på dennes private bopæl i Classensgade på Østerbro.

Trainafdelingen fik Den Danske Brigades (DANFORCES') motormateriel underlagt som 2. Motorvognskompagni. De værnepligtige af årgangene

1940-43 blev indkaldt til Gardehusarregimentet for Trainkompagniets vedkommende og til Jyske Dragonregiment for 1. Motorvognskompagnis vedkommende.

I juni 1945 blev 3. Motorvognskompagni oprettet, udstyret med engelske vogne, der hovedsagelig blev

afhentet i Hamborg. Kompagniet blev flyttet til Jylland, placeret med kommandogruppe og to delinger i Kolding og en deling i Viborg.

I august 1945 blev 4. Motorvognskompagni oprettet efter afhentning af 342 lastvogne i Belgien. De to motorvognskompagnier - 3. og 4. - blev nedlagt, så snart de havde løst deres opgaver, som dels var afvikling af det tyske depot i Kolding og dels var oprydningsarbejde efter besættelsesmagten.

Mange store og forskelligartede opgaver blev løst i perioden. Blandt andet indgik i august 1945

et kommando fra 2. Motorvognskompagni i en transportkolonne til Prag med medicinal- og fødevarer. Denne tur varede i 10 dage.

Trainafdelingens største transportopgave i efterkrigsårene var i juli 1946. 2. Motorvognskompagni forstærket med omkring 100 menige og lastvogne fra 1. Motorvognskompagni, 9. Artilleriafdeling og Ingeniørregimentet opstillede to transportkolonner til transport af 1700 tons barakmateriel fra Melbylejren til Ry. Denne transport krævede uafbrudt pendulkørsel i ca. en måned.

Udsnit af parkpladsen i Ryvangen 1947.

Motorvognskompagniet 1948/49 på Ny Tøjhus, Amager Boulevard 8. Til højres (med spidshuer) chefen ritmester Troels-Smidt og næstkommanderende løjtnant N.H.Andersen. Køretøjerne er af typen Ford.

Megen spildt uddannelsestid skulle nu indvindes. Et ansvarsfyldt og slidsomt arbejde begyndte for afdelingen med kurser til uddannelse af militære kørelærere, kurser for stabsofficerer samt repetitions- og begynderkurser m.v. for militære sagkyndige.

At perioden efter befrielsen også administrativt har været krævende, fremgår af, at Trainafdelingen i løbet af 1946-47 fra englænderne modtog og fordelte til hærens afdelinger i alt 450 vogne, og til brug for Den Danske Brigade i Tyskland i

alt 3300 vogne. Endvidere modtoges 250 tidligere danske og tyske vogne og 900 vogne medført af Den Danske Brigade fra Sverige. I alt blev i denne periode modtaget og fordelt 4900 køretøjer.

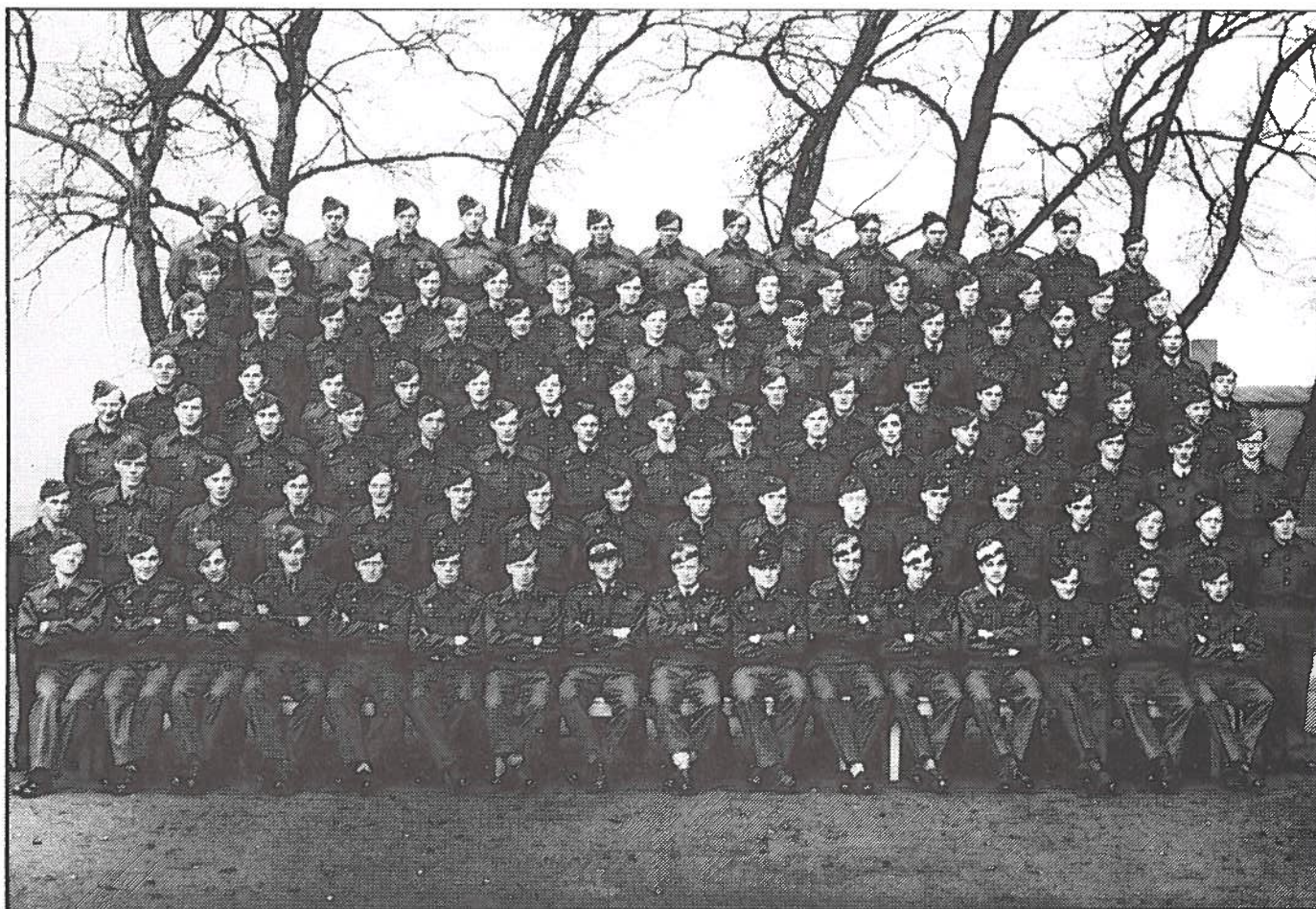
Modtagelsen fra englænderne fandt hovedsagelig sted gennem Det Danske Modtagekommando på Skrydstrup Flyveplads. Dette kommando var i faglig henseende underlagt Trainafdelingen.

I begyndelsen af 1946 viste det sig, at kørselstjenesten ikke kunne bestrides af den efter hærloven

fastsatte halvårlige rekruttilgang på 100 mand, hvorfor det var nødvendigt at tilkommandere afdelingen menige fra andre afdelinger. Dette forhold blev nu ordnet således, at den fremtidige tilgang blev på 200 mand halvårligt. Rekrutuddannelsen blev nu - efter at den i de to første år havde fundet sted ved 2. Motorvognskompagni i Ryvangen - gennemført ved to selvstændige rekrut-

kompagnier. Af de to rekrutkompagnier var det ene indkvarteret i Ryvangen og det andet på Artillerivejs Kaserne. Den 10. maj 1947 blev alt personel ført i nummer ved de to - efter hærloven fastsatte enheder - Trainkompagniet og Motorvognskompagniet.

Den 20. februar 1947 deltog Trainafdelingen i Sjællandske Divisions øvelser i Nordvestsjælland

Uddannelse af rekrutter til Trainafdelingen. Ryvangen, vinteren 1947/48. I første række ses chefen ritmester C.G. de Saint-Aubain og næstkommanderende premierløjtnant G.F. Frømhø.

med 2 transportkompagnier og to reparationshold. Hvert af transportkompagnierne bestod af 35 lastvogne, og disse transportererede ved øvelsens begyndelse to infanteribataljoner til øvelsesområdet, en march på 120 km.

Løjtnant af reserven D.Højgaard i sin tjenestevogn, en Ford Eifel, i sommeren 1951.

FORSVARSORDNINGEN AF 1950-51

I første halvdel af dette århundrede var dansk sikkerhedspolitik fastlåst af neutralitetsprincippet, bl.a. på baggrund af 1864-nederlaget.

Efter 2. Verdenskrigs slutning i 1945 var der en bred politisk opfattelse om "Aldrig mere en 9. april". Dansk sikkerhedspolitik ændrede sig dog ikke de første år efter krigen, men der var et politisk flertal for en udbygning af forsvaret i forhold til 1937-ordningen.

Den voksende øst-vest spænding i

1948, med omvæltningen i Czekoslovakiet og Sovjetunionens forhold til Finland, fik regeringen til klart at tilkendegive vilje til at forsvare Danmarks selvstændighed, frihed og demokrati. - En væsentlig ændret holdning siden statsminister Stauning ved årsskiftet 1939-40 udtalte: "Vort land er indrettet på at udøve bevogtning for neutralitet". Med denne klare forsvarsvilje og de strandede forhandlinger om et nordisk forsvarsforbund bag sig, skete Danmarks tilslutning til NATO i 1949.

I april 1946 blev der nedsat en kommission med opgave at udarbejde en plan for ordning af Danmarks fremtidige forsvar som suveræn stat og under hensyntagen til landets stilling som medlem af De Forenede Nationer. Denne plan blev, efter behandling og tilslutningen til NATO, til forsvarsordningen af 1950-51.

Efter denne forsvarsordning blev Forsyningstropperne med Generalinspektør, Befalingsmandsskoler, Motorskole, Militærpolitiskole og de to Trænregimenter oprettet den 1. november 1951.

Herved var hærens forsyningstjeneste, der hidtil havde været baseret på Trainafdelingen, og til for formålet opstillede ammunitions- og forplejningskolonner, bragt i faste rammer og underlagt forsyningstropperne.

Fire menige af Trainafdelingens vinterhold 1950/51 på motorcykel af mærket NIMBUS.

Inspektion af Trainafdelingens vinterhold 1950/51. På billedet ses Trainafdelingens chef oberst E.J.Joest og bag ham kaptajn A.V.B.Petersen.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT 1951-1991

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT OPRETTES

Ved hærloven af 18. juni 1951 blev således den nye våbenart forsyningstropperne oprettet. Trainet var blevet selvstændigt.

Trainafdelingen blev underlagt forsyningstropperne, og dannede fra 1. november 1951 grundstammen i det nyoprettede Sjællandske Trainregi-

Ved hærloven af 18/6 1951 blev forsyningstropperne oprettet med bl.a. Sjællandske Trænregiment med regimentsstab og 1. Trainafdelings motorvognskompani på Ny Tøjhus. Resten af 1. Trainafdeling var indkvarteret i Ryvangen og 2. Trainafdeling på Bådsmandsstrædes kaserne. Regimentsstaben forblev i den her afbillede bygning, indtil hele regimentet samledes på Svanemøllens kaserne den 21/3 1957.

ment, idet afdelingen indgik i regimentet som 1. Trainafdeling.

Sjællandske Trainregiment blev oprettet med stab, 1. Trainafdeling og 2. Trainafdeling, alle med garnison i København. Staben havde kontorer på Amager Boulevard 8, hvor også Motorvognskompagniet fra 1. Trainafdeling var indkvarteret. Resten af 1. Trainafdeling var indkvarteret i Ryvangen, medens 2. Trainafdeling lå på Bådsmandsstrædes Kaserne.

*Oberst E.J. Joest.
Chef for Trainafdelingen 1/10 1950
- 31/10 1951.
Generalinspektør for Forsynings-
tropperne 1/11 1951.*

*Oberst H.H.L.T. Hansen.
Chef for regimentet 11/11 1951 -
30/11 1958.*

Den første chef for Sjællandske Trainregiment blev oberst H.H.L.T. Hansen, der havde været chef for Trainafdelingen fra januar til september 1950, hvor han i øvrigt blev afløst af oberst E.J. Joest, der således blev sidste chef for Trainafdelingen og derefter første Generalinspektør for Forsyningstropperne.

De første rekrutter til regimentet blev indkaldt den 12. november 1951 til 1. Trainafdeling. I alt mødte 344 rekrutter til uddannelse ved afdelingens 3., 4. og 5. kompagni, hvor de alle skulle uddannes

til motorvognsførere. Til 2. Trainafdeling kom de første indkaldelser den 12. december 1951 og den 26. februar 1952. Der oprettedes tre specialkompagnier, nemlig feltambulancer med indkvartering på Høvelte Infanterikaserne og et 4. kompagni, indkvarteret på Bådsmandsstrædes Kaserne.

På grund af pladsmangel begyndte nu en nomadetilværelse ved afdelingerne. Værst gik det ud over 2. Trainafdeling, medens 1. Trainafdeling fortsat uddannede i Ryvangen.

Den 30. april 1952 oprettedes et 5. kompagni ved 2. Trainafdeling. Dette blev forlagt til Gardehusarkasernen i Næstved. De tre kompagnier i Høvelte blev den 30. august 1952 forlagt til København. Efter en kort periode på Jægersborg Kaserne blev 4. og 5. kompagni forlagt til Padborglejren den 17. december, hvortil stab og 1., 2. og 3. kompagni allerede var ankommet den 5. november 1952. Afdelingen forestod her uddannelsen af Forsyningstroppernes hold 1952 II til Jyske Trainregiment indtil den 28. februar 1953, hvor afdelingen var tilbage i København.

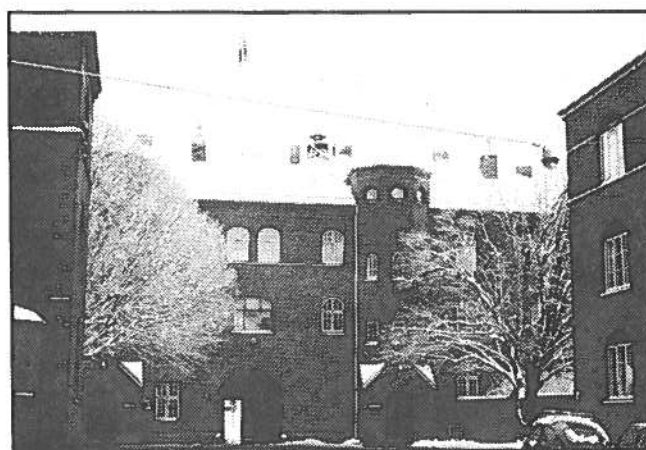
Sjællandske Trainregiment var nu inde i en opbygningsperiode. Regimentet fik stadig flere enheder og større ansvarsområder. Depotkompagniet oprettedes den 12. marts 1954, underlagt 1. Trainafdeling, men indkvarteret på Østerbrogades Ka-

serne. Kompagniet var administrativ enhed for afgivelser til diverse myndigheder i København.

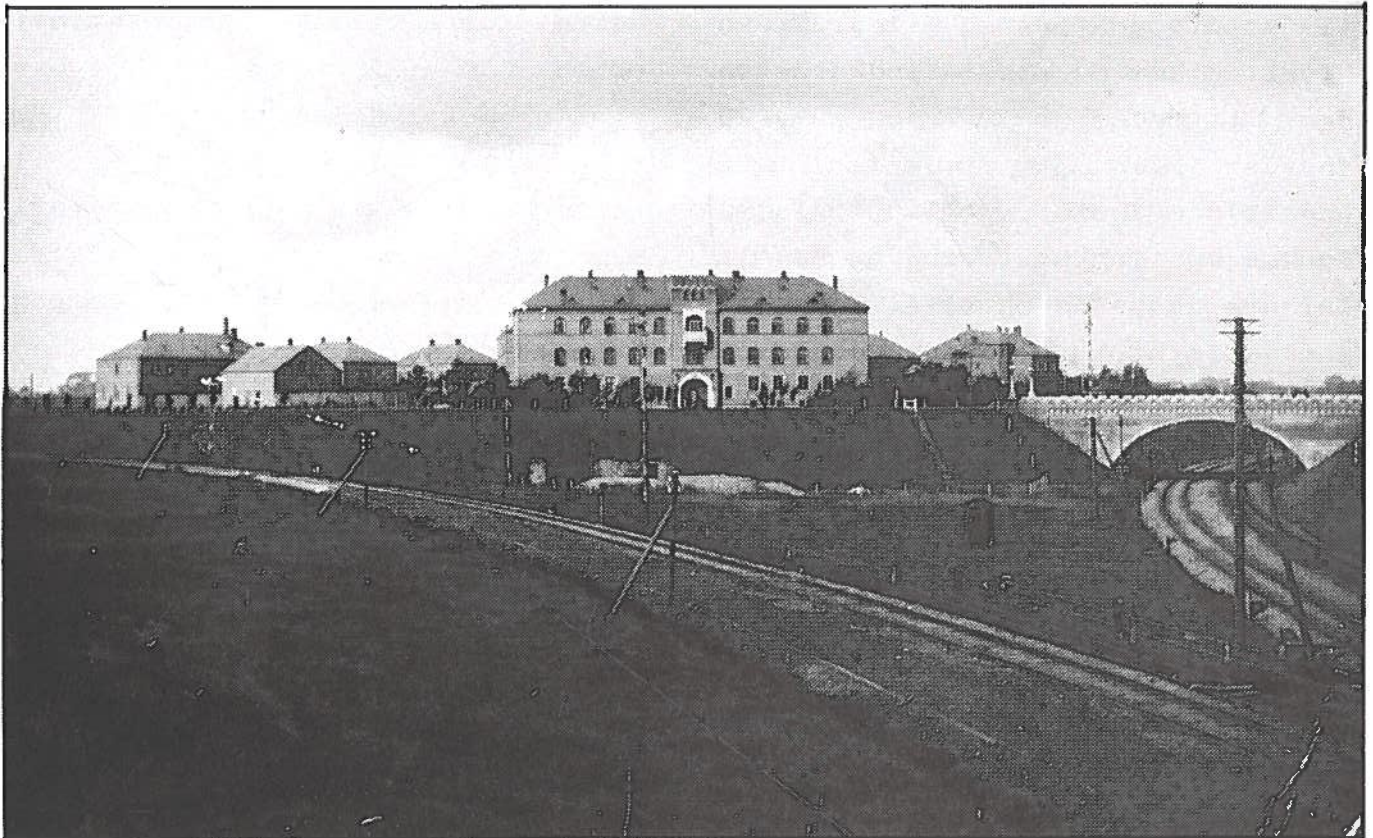
Med indkaldelsesholdet den 11. november 1955 ændredes tjenestetiden til 16 måneder. 1. Trainafdeling modtog 130 mand til ét kompag-

Svanemøllens Kaserne.

Svanemøllens Kaserne, Hovedbygningen, set fra kasernegården.

Svanemøllens Kaserne ca. 1900.

ni i Sofielundlejren ved Holbæk, medens 2. Trainafdeling modtog 225 mand til to kompagnier i Ryvangen.

I 1956 fik regimentet fod under eget bord, idet kommandantskabsforvaltningen på Ingeniørkasernen på Svanemøllen overtoges af Sjælland-ske Trainregiment den 15. marts. Den første kommandant blev chefen for 1. Trainafdeling oberstløjtnant N.B.Munkebo.

*Oberstløjtnant N.B.Munkebo.
Chef for 1. Trainafdeling fra 1951 - 1958 og kommandant på Svanemøllens Kaserne 15/3 1951 - 30/4 1960.*

DÆKNINGSSTYRKEN

Fra efteråret 1956 oprettedes dækningsstyrken, for regimentets vedkommende primært af 2. Trainafdeling. Regimentet bestod nu af følgende enheder:

1. Trainafdeling.

- Gavnkompagniet (motorvognskompagniet).
- Elevdelingen (fra de to trainafdelinger).
- Rekrutskolen, oprettet den 1. november 1956 i Sofielundlejren.

2. Trainafdeling.

- Depotkompagniet.
- Dækningsstyrken bestående af:
 - Et stabskompagni,
 - et let transportkompagni,
 - en feltambulance og
 - et værkstedskompagni.

I tiden 19. - 21. marts 1957 flyttede regimentsstaben fra Amager Boulevard til Ingeniørkasernen, der fra den 16. juni ændrede navn til Svanemøllens Kaserne.

Den 3. januar 1958 oprettedes 6. Militærpolitikompagni, underlagt regimentet, men indkvarteret på Østerbrogades Kaserne.

FANEPARADE DEN 5. JUNI 1958

Den første store mærkedag i regimentets historie blev Grundlovsdag den 5. juni 1958, hvor Hans Maje-

stæt Kong Frederik IX skænkede Sjællandske Trainregiment dets første fane.

Allerede fra morgenstunden kunne man mærke, at det var en særlig dag. Præcis kl. 0800 gik det store flag til tops på porttårnet og forkyndte, at det var en mærkedag. Umiddelbart herefter begyndte regimentets enheder at opmarchere på paradepladsen med front mod indkørslen, hvor der var hejst en tribune med baldakin, smykket med regimentets våben. På højre fløj stod fanekommandoet med den tildækkede fane, derefter Livgardens Musikkorps, umiddelbart derefter faneløjtnant og fanebærer, så fulgte regimentets enheder med fra højre fløj: Staben, 6. Militærpolitikompagni, de to trainafdelinger i nummerorden og til sidst det lottekompani, der havde tilknytning til regimentet. Soldaterforeningen deltog med fane og æreskommando.

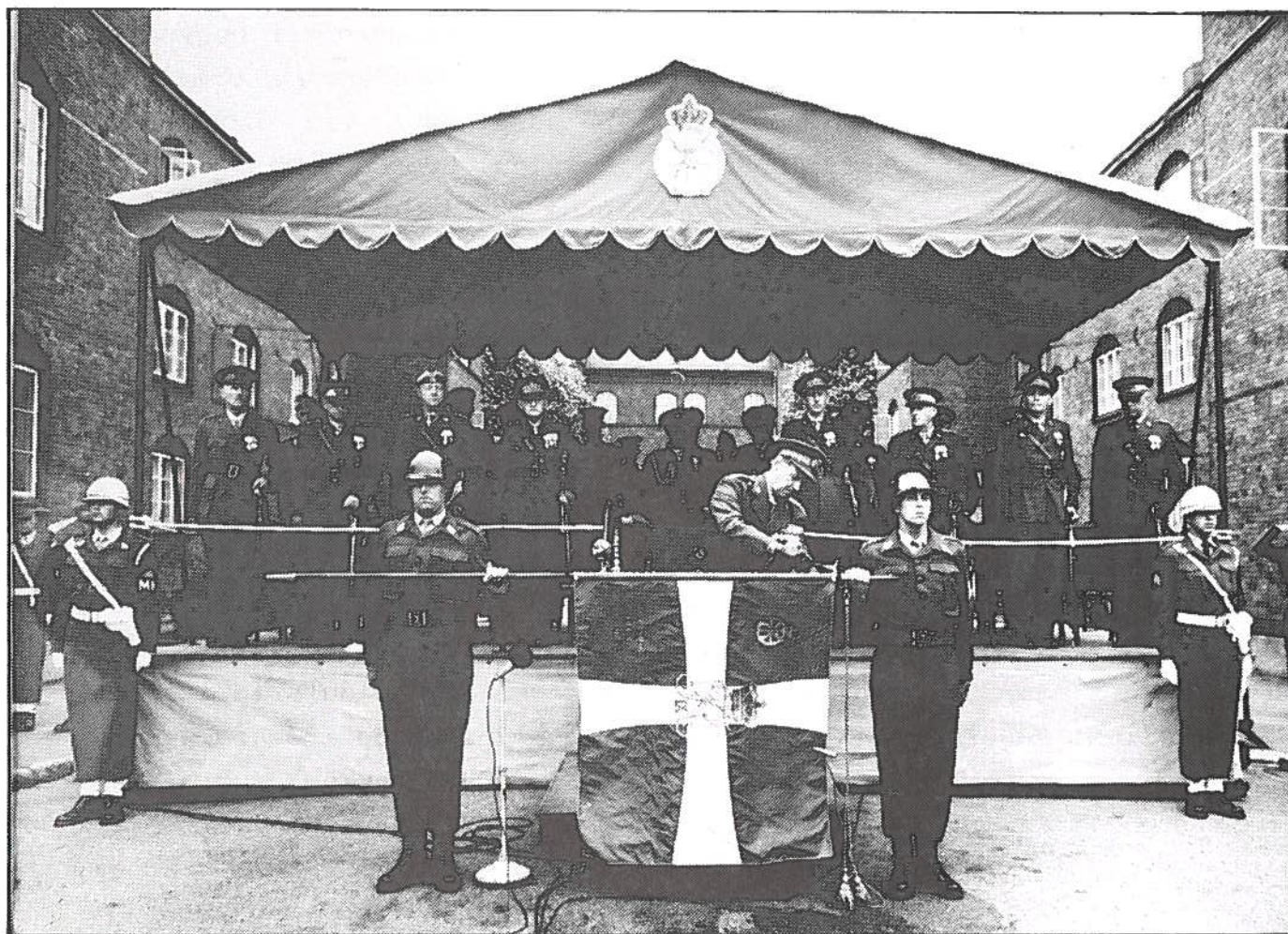
Kl. 0935 ankom regimentschefen oberst H.H.Hansen, til hvem den samlede styrke blev afleveret. Obersten hilste derefter på de fremmødte gæster. Kl. 0955 lød generalshonnøren fra musikkorpsset, og hærchefen generalløjtnant C.V.Hjalf ankom sammen med chefen for Østre Landsdelskommando generalmajor E. Kragh og generalinspektøren for Forsyningstropperne generalmajor

J.C.R.Linde.

På slaget 1000 rullede kongens vogn ind på pladsen, og kongen blev modtaget af de tre generaler. Styrken blev afleveret til kongen med præsenterede geværer og sænkede faner, medens musikkorpset spillede

fanemarchen, hvorefter kongen skridtede fronten af.

Kongen tog nu plads bag talerstolen, fanen blev ført frem og under trommehvirvler afdækket og rullet ud. Derefter slog kongen det første søm i fanen, idet han sagde:

Det højtidelige øjeblik, da Hans Majestæt Kongen den 5. juni 1958 overrækker Sjællandske Trænregiment den ny fane, der bærer Majeståtens navnetræk. I første række:

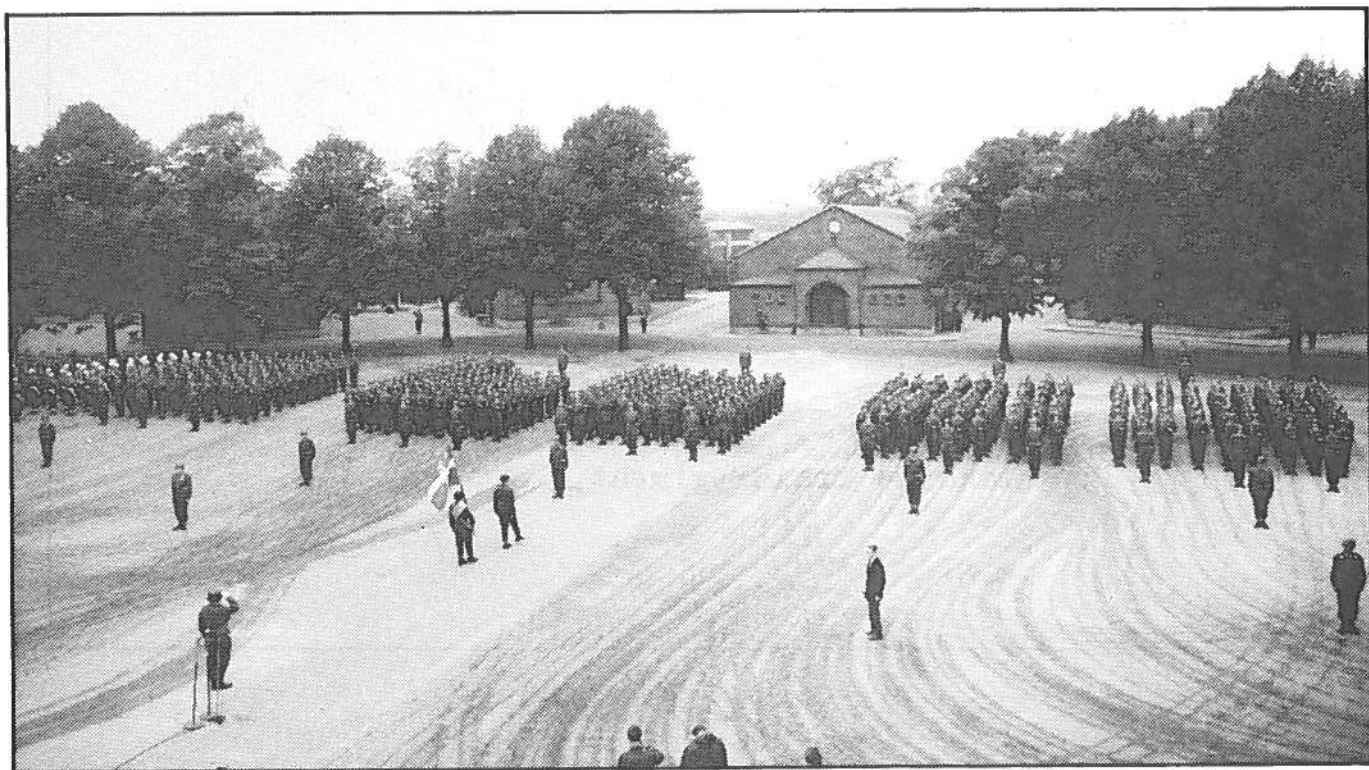
Fra venstre ses: Rigsgreve, oberst W.Sponneck, generalmajor E.J.Joest, oberst E.T.C.A. van Freisleben, generalmajor E.Kragh, generalløjtnant C.V.Hjalf, oberst J.C.R.Linde, generalmajor E.C.W.Tiemroth og generallæge C.H.R.Fasting-Hansen.

De to sergenter, som holder fanen, er fra venstre H.Lauritzen og B.E.Michelsen.

"Soldater af Sjællandske Trainregiment: når jeg i dag overrækker regimentet denne fane, er det et symbol på, at regimentet nu er en veluddannet enhed på lige fod med hærens øvrige regimenter, og med håbet om, at I under denne fane vil leve op til de stolte traditioner, hvorunder vort flag altid er blevet ført, til gavn for vort land".

Faneparade den 5. juni 1958.
Regimentschefen har modtaget fanen af kongen, og overdrager den til fanebæreren oversergent V.B.Jørgensen med ordene:

"Oversergent V.B.Jørgensen! De er udtaget til det ærefulde hverv at være Sjællandske Trainregiments første fanebærer. Jeg overgiver fanen i Deres varetægt som Deres helligste eje. Før den og værn den, som hærens faner er blevet det i århundreder".

Faneparade den 5. juni 1958.
Fanen er modtaget og føres til midten.

AMALIENBORG
KØBENHAVN K.

15 APR 1959.

Jeg beder Sjællandske trainregiment modtage min bedste tak for den smukke plakette, som regimentet har glædet mig med til minde om faneoverdragelsen.

Jeg ønsker alt godt for alle, der tjener ved regimentet og for dets hele fremtid.

Til: Sjællandske trainregiment.

Efter faneoverrækkelsen modtog Hans Majestæt Kong Frederik IX Sjællandske Trænregiments plaquette.

Efter at regimentschefen havde udbragt et "Kongen leve", spillede musikkorpset "Kong Christian". Hærchefen slog derefter sømmet i for regimentet og landsdelskommandochefen for fædrelandet.

Kongen trådte nu frem fulgt af hærchefen, der bar fanen. Kongen overrakte fanen til regimentschefen, der lod den gå videre til fanebæreren oversergent V.B.Jørgensen.

Regimentschefen takkede herefter kongen for fanen, hvorefter den samlede styrke defilerede forbi tribunen. Derefter kørte kongens vogn frem, der blev igen aflagt honnør, og kongen forlod regimentet til tonerne af fanemarchen. Efter paraden samledes indbudte gæster til reception i parolesalen.

FORTSAT UDBYGNING

Det ved 2. Trainafdeling værende 4. kompagni, bestående af en halv feltambulance og et halvt værkstedskompani, blev opløst 24. juli 1958, og der oprettedes heraf to selvstændige kompagnier under afdelingen, nemlig en feltambulance og et bjærgningskompagni.

Oberst H.H.L.T.Hansen afgik fra regimentet med udgangen af november 1958, afskediget med pension.

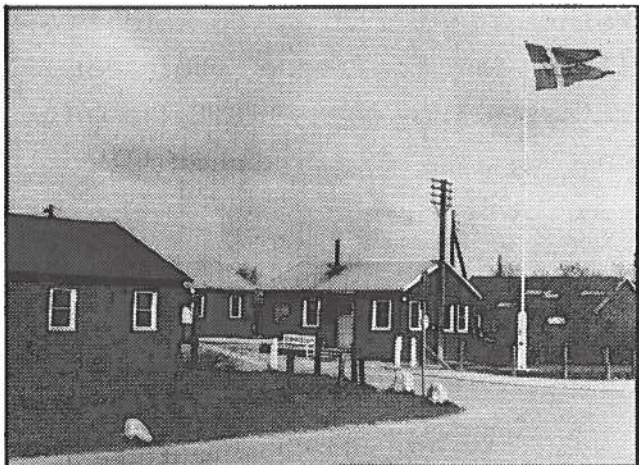
Som ny chef for Sjællandske Trainregiment fra 1. december 1958 tilgik den tidligere chef for 2. Trainafdeling oberst E.H.Christensen.

Oberst E.H.Christensen
1/12 1958 - 30/6 1966.

Den 15. september 1959 flyttede 1. Trainafdelings stab fra København til Sofielundlejren. Hele rekrutskolen var nu samlet under 1. Trainafdeling i Sofielundlejren.

I efterårsøvelserne i september 1961 deltog et som forsøg opstillet trænkompagni til støtte for 4. Brigadegruppe. Sjællandske Drivmiddel-park blev oprettet den 1. juli samme år, og senere kom Østre Lands-

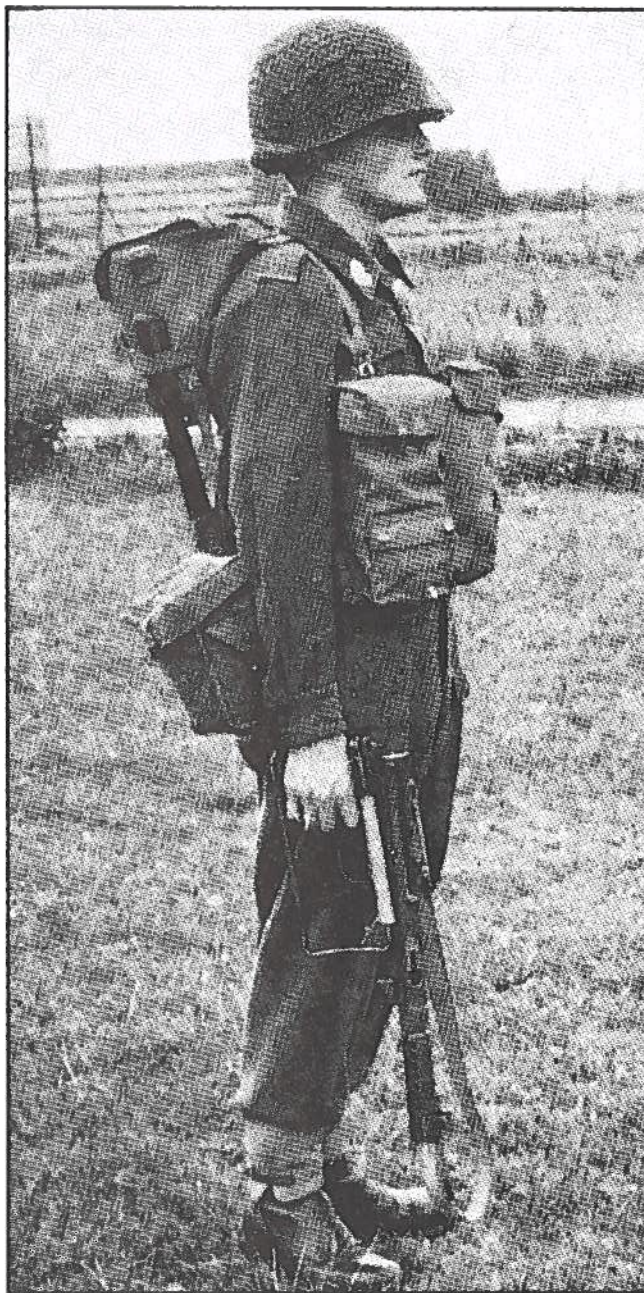

Sofielundlejren. Hovedvagten.

delskommandos transportkontor fra 1. september.

1. Trainafdeling, der atter var garnisoneret i København, startede i 1963 den store flytning. Afdelingen pakkede sammen på Svanemøllen og flyttede den 1. februar til Sofielundlejren. Hurtigt herefter flyttede den til Jægersprislejren, hvorfra den efter fire måneders ophold igen flyttede til Svanemøllen. Derefter flyttede afdelingen på skift mellem Svanemøllen-Jægersprislejren-Sofielundlejren i årene 1963-66, for i året 1967 at blive forlagt til Høvelte Infanterikaserne. I mellemtiden var 4. Feltambulance blevet underlagt 1. Trænafdeling (den nye skrivemåde med æ i stedet for ai trådte i kraft fra 1. juni 1961). 1. Bjærgningskompagni var blevet selvstændigt. Depotkompagniet havde ændret navn til Gar-

nisonskompagniet, og Sjællandske Drivmiddelpark var fra 1. april 1966 garnisoneret i Jægerspris.

Trainsoldat anno 1959.

Øvelse HAV-GUS 26. juni 1961. Feltøvelse med deltagelse af enheder fra Sjællandske Trænregiment og Sjællandske Ingeniørregiment. Transport over Roskilde Fjord ved Marbæk. Køretøjerne er fra venstre: Bedford RLW LVG 3 t 4x4, Ford Thames LVG 3 t 4x2 og Jeep MB/GPW 1/4 t 4x4.

Kolonnekørsel og brug af signalstok øves i 1960'erne. Køretøjerne i forgrunden er Bedford A2C LVG, 1 t.

Øvelse SMALL LIFT 1964, Dragsholm Slot.

Siddende fra venstre: Major E.Mønsted, major M.P.Søndergaard, oberstløjtnant L.Ravnbøl, oberst E.H.Christensen, oberstløjtnant J.H.B.Tremmer, major F.Riemer, major E.Grotenborg, premierløjtnant af reserven P.P.Jensen.

Stående fra venstre: Kaptajn K.E.Andersen, major af reserven J.Reinseth, major B.Skouby, major O.C.Duus, kaptajn J.Bjarrum, kaptajn M.O.Krause, kaptajn A.F.M.Rasmussen, kaptajn af reserven G.Stærfeldt, premierløjtnant O.Meldgaard, premierløjtnant L.E.H.Johansen, premierløjtnant B.G.Schnoor, premierløjtnant A.Mortensen, premierløjtnant A.Wilson, premierløjtnant af reserven P.H.Jensen, premierløjtnant H.Rasmussen, kaptajn G.R.Petersen, premierløjtnant af reserven F.Ågaard, løjtnant af reserven K.Storm-Jørgensen, løjtnant af reserven J.V.Andersen, løjtnant af reserven E.P.Lund, løjtnant af reserven F.Andersen, løjtnant af reserven J.O.Fält-Hansen, løjtnant J.E.H.Holländer, premierløjtnant af reserven H.K.Rasmussen, løjtnant af reserven W.A.Larsen, løjtnant af reserven T.E.Frederiksen, premierløjtnant N.E.A.Christensen, løjtnant af reserven F.D.Ravn, løjtnant af reserven S.Madsen.

*Sjællandske Trænregiment.
Segl ca. 1951.*

100 ÅRS OPRINDELSES DAG

Efter forudgående historiske studier fik Sjællandske Trænregiment be-
myndigelse til at føre sin oprin-
delse tilbage til det - ved Artil-
leriet - ved Krigsministeriets
skrivelse nr. 2186 af 10. maj 1865
til trænpersonellets uddannelse op-
rettede "Compagnie", fra året 1866
opført som "Traincompagniet".

100 årsdagen den 10. maj 1965
blev indledt med en festgudstjene-
ste i Garnisons Kirke kl. 0700.
Gudstjenesten, der blev forrettet
ved sognepræst N.Gottschalk-Hansen,
forløb smukt og festligt. Kongelig

kapelmusicus H.Fulling havde lavet
musikarrangementet og bl.a. arran-
geret "Sjællandske Trænregiments
Festfanfare", der blev spillet, da
fanen blev ført ud af kirken.

Regimentets parade begyndte kl.
0945, da regimentschefen oberst E.
H.Christensen ankom til parade-
pladsen og modtog regimentet. Efter
at fanen var ført til midten, ankom
de indbudte honoratiores, først
chefen for Østre Landsdelskommando
generalmajor E.Kragh, derefter for-
svarschefen general K.R.Ramberg og
til sidst forsvarsminister V.Gram
ledsaget af chefen for hæren gene-
ralløjtnant V.Jacobsen.

*Sjællandske Trænregiments 100 års
oprindelsesdag.*

Kongetribunen: Fra venstre: Gene-
ralmajor Aa.Jansen, rigspolitichef
E.Heide-Jørgensen, general K.R.Ram-
berg, Hans Majestæt, forsvarsminis-
ter V.Gram, generalmajor E.Kragh og po-
litidirektør E.Larsen. Længst til
venstre i billedet skimtes rigsgreve,
oberst W.Sponneck.

Paraden var nu klar til at modtage kongen, der ankom kl. 1010 ledsaget af chefen for adjutantstaben. Da Hans Majestæt steg ud af vognen, udbragte det samlede regiment et trefoldigt leve, hvorefter regimentschefen afleverede regimentet til kongen, medens Falsterske Fodregiments Musikkorps spillede fanemarchen. Majestæten skridtede derefter regimentets front af, og gik op på den opstillede tribune. Regimentschefens tale for kongen sluttede med regimentets motto "Frembærer til Fædrelandets frelse". Regimentet og soldaterforeningen defilerede derefter forbi Majestæten til tonerne af "Sjællandske Trænregiments march".

Sjællandske Trænregiments 100 års oprindelsesdag. Regimentets fane sænkes for Majestæten. Forrest ses chefen for 2. Trænafdelings stabskompagni, major G.-C.A.F. Falsner.

Der var herefter frokost i henholdsvis gymnastiksalen, kostforplejningen og motorvognskompagniets to store garager. Under frokosten sagde kongen:

"Inden festen er forbi, vil jeg gerne benytte lejligheden til at rette en varm tak til chefen for Deres venlige velkomstord til mig. 100 år er ikke så forfærdeligt meget i sammenligning med så mange andre regimente, men jeg er ikke i tvivl om, at jubilæumsstemningen for de 100 år er nøjagtig lige så festlig og lige så høj som hos de tre eller fire hundrede år gamle regimente. Jeg ønsker Sjællandske Trænregiment en lys og lykkelig fremtid, og jeg siger tak, fordi man ville have mig med i dag - både til parade og frokosten. Og så vil jeg gerne bede de tilstedeværende råbe et trefoldigt hurra for Sjællandske Trænregiment. - Sjællandske Trænregiment leve - tak".

Efter endnu en gang at have takket for modtagelsen ved regimentet, forlod kongen kl. 1320 gymnastiksalen og Svanemøllens Kaserne.

Herefter forlod også øvrige gæster kasernen.

TRÆNBATALJON/BRIGADE

Med udgangen af juni 1966 afgik oberst E.H.Christensen fra regimentet, afskediget med pension, og af-

Oberst B.O. Jakobsen
1/7 1966 - 31/5 1976.

løstes af oberst B.O. Jakobsen, der tidligere havde været chef for både 1. og 2. Trainafdeling.

Regimentets opbygningsperiode toppede i 1968, hvor trænafdelingerne blev formeret som trænbataljoner, med støtteforhold til hver sin brigade, som de indgik i på lige fod med andre bataljoner. 1. Trænbataljon indgik i 2. sjællandske Brigade, 2. Trænbataljon indgik i 1. sjællandske Brigade og 9. Trænbataljon indgik i 3. sjællandske Brigade. Dette medførte ændringer i regimentets enheder.

Den 1. marts 1968 skiftede 2. Trænafdeling navn til 2. Trænbatal-

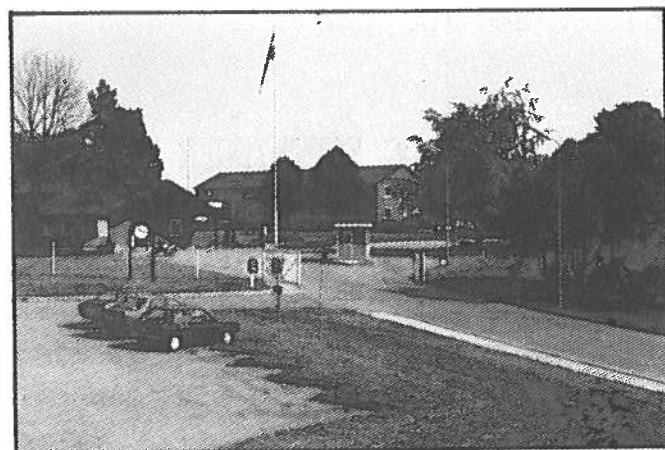
jon med den interne ændring, at 4. Feltambulance 1. marts blev formeret som sanitetskompagni.

2. Trænbataljon blev fra 1. august indkvarteret på Sjælsmark Kaserne.

Den 1. august skiftede 1. Trænafdeling navn til 1. Trænbataljon med stab, stabskompagni og 1. Forsyningskompagni. Senere fra 1. januar 1969 indgik 2. Forsyningskompagni og den til sanitetskompagni konverterede 5. Feltambulance, ligeledes på Sjælsmark Kaserne.

Rekrutskolen blev fra 1. august benævnt Rekrutskole/9. Trænafdeling og indkvarteret på Høvelte Infanterikaserne. Den 1. januar 1969 ændredes 9. Trænafdeling til 9. Trænbataljon, hvori 11. Feltambulance indgik med ændret organisation som sanitetskompagni.

Også ved Militærpolitiet skete der ændringer i 1968. 5. Militærpo-

Hovedindgangen til Sjælsmark kaserne.

litideling opstilledes og blev underlagt 6. Militærpolitikompagni fra den 1. marts. Fra den 1. april blev 4. og 5. Militærpolitikdetachment formeret til støtte for og indgående i henholdsvis 1. sjællandske Brigade og 2. sjællandske Brigade. Begge detachement er blev underlagt 6. Militærpolitikompagni.

Sjællandske Drivmiddelpark blev fra 5. april formeret som Drivmiddeltransportkompagni, krigsmæssigt indgående i 8. Transportbataljon.

I løbet af 1969 faldt der igen ro over regimentet. Sanitetskompagni/1. Trænbataljon blev fra 6. januar indkvarteret på Ringsted Kaserne for den 3. juli at flytte til Høvelte Infanterikaserne, hvor resten af bataljonen var blevet garnisoneret fra den 14. januar 1969.

2. Trænbataljon blev fra 20. januar indkvarteret på Sjølsmark Kaserne, 9. Trænbataljon på Farum Kaserne fra 24. juni og 6. Militærpolitikompagni på Svanemøllens Kaserne fra den 10. juni.

NEDSKÆRINGER OG FLYTNINGER

Med Forsvarsordningen af 1973 skulle der fremtidigt kun indkaldes 40% af hver årgang. Samtidig blev tjenestetiden nedsat fra 12 måneder til 9 måneder. Dette betød færre værnepligtige til Sjællandske Træregiment, hvilket resulterede i

nedlæggelse af rekrutskolen ved 9. Trænbataljon, og dermed også af 9. Trænbataljon med udgangen af 1973.

1. Trænbataljon og 2. Trænbataljon udgik af dækningsstyrken den 21. december 1973. Fra den 1. oktober oprettedes uddannelsesbataljonen på Farum Kaserne med henblik på den forestående indkaldelse den 2. januar 1974.

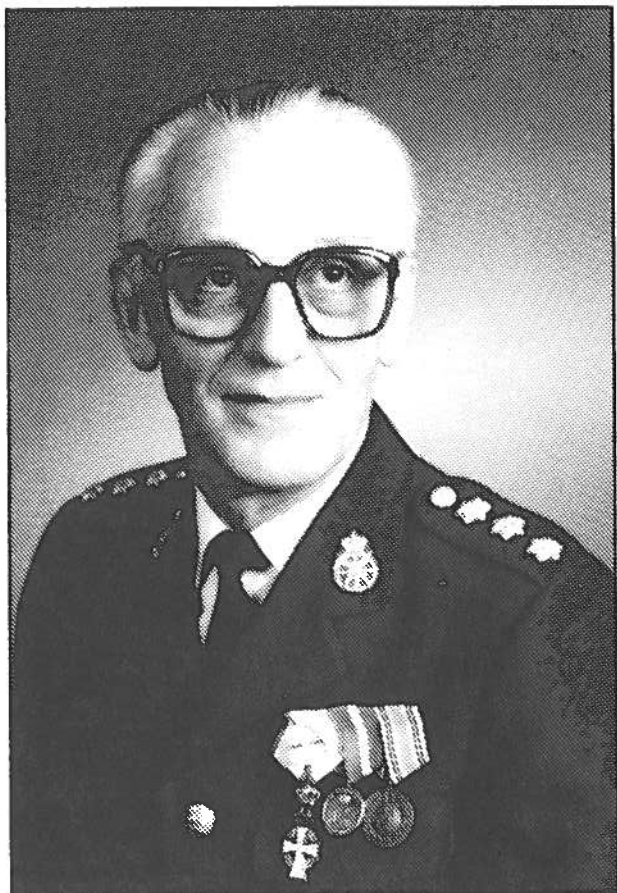
1974 blev et år med mange aktiviteter. Drivmiddeltransportkompagni og Bjærgningskompagni blev nedlagt som selvstændige kompagnier, men overførtes i realiteten til et nyoprettet Transportkompagni under Østre Landsdelskommando. Dette kompagni kom til at bestå af:

- Kommandosektion i Jægerspris,
- drivmiddeltransportsektion ligeledes i Jægerspris,
- tung transportsektion i Roskilde og
- let transportdeling på Svanemøllen.

Allerede i april ændredes garnisoneringen igen, idet kommandosektion og tung transportsektion flyttedes til Farum Kaserne.

Uddannelsesbataljonen forblev kun ni måneder i Farum, idet den den 1. oktober flyttede til Høvelte Infanterikaserne. 2. Trænbataljon afviklede i maj måned på Sjølsmark Kaserne og flyttede derefter også til Høvelte.

Oberst B.O. Jakobsen afgik fra re-

Oberst A. Lassen
1/6 1976 - 31/3 1984.

gimentet, afskediget med pension, med udgangen af maj 1976, og A. Lassen, der tidligere havde været tjenstgørende ved regimentet, blev oberst og regimentschef fra 1. juni 1976.

TRÆNKASERNE HØVELTE

I forbindelse med Sjællandske Livregiments flytning til Vordingborg flyttede Sjællandske Trænregiment i august 1976 fra Svanemøllens Kaserne til Høvelte Infanterikaserne,

der den 13. august omdøbtes til Høvelte Trænkaserne. Samtidig oprettedes på Svanemøllens Kaserne et Transport- og Trafikkontor under Østre Landsdelskommando. Kontoret flyttede senere til Ringsted Kaserne, hvor Østre Landsdelskommandos stab er placeret.

Flytningen fra Svanemøllen til Høvelte blev markeret ved en "Træn-march", der fandt sted den 3. oktober. I marchen deltog ca. 800 personer, der med regimentets fane og soldaterforeningens fane i téten gennemførte den ca. 25 km lange march.

Hærens Materielkommandos rekrut-skole, der var garnisoneret i Avedøreljren, flyttede 15. november 1976 til Høvelte og blev underlagt regimentet. Skolen udgik igen af regimentet den 31. december 1983 og oprettedes ved Danske Livregiment i Vordingborg.

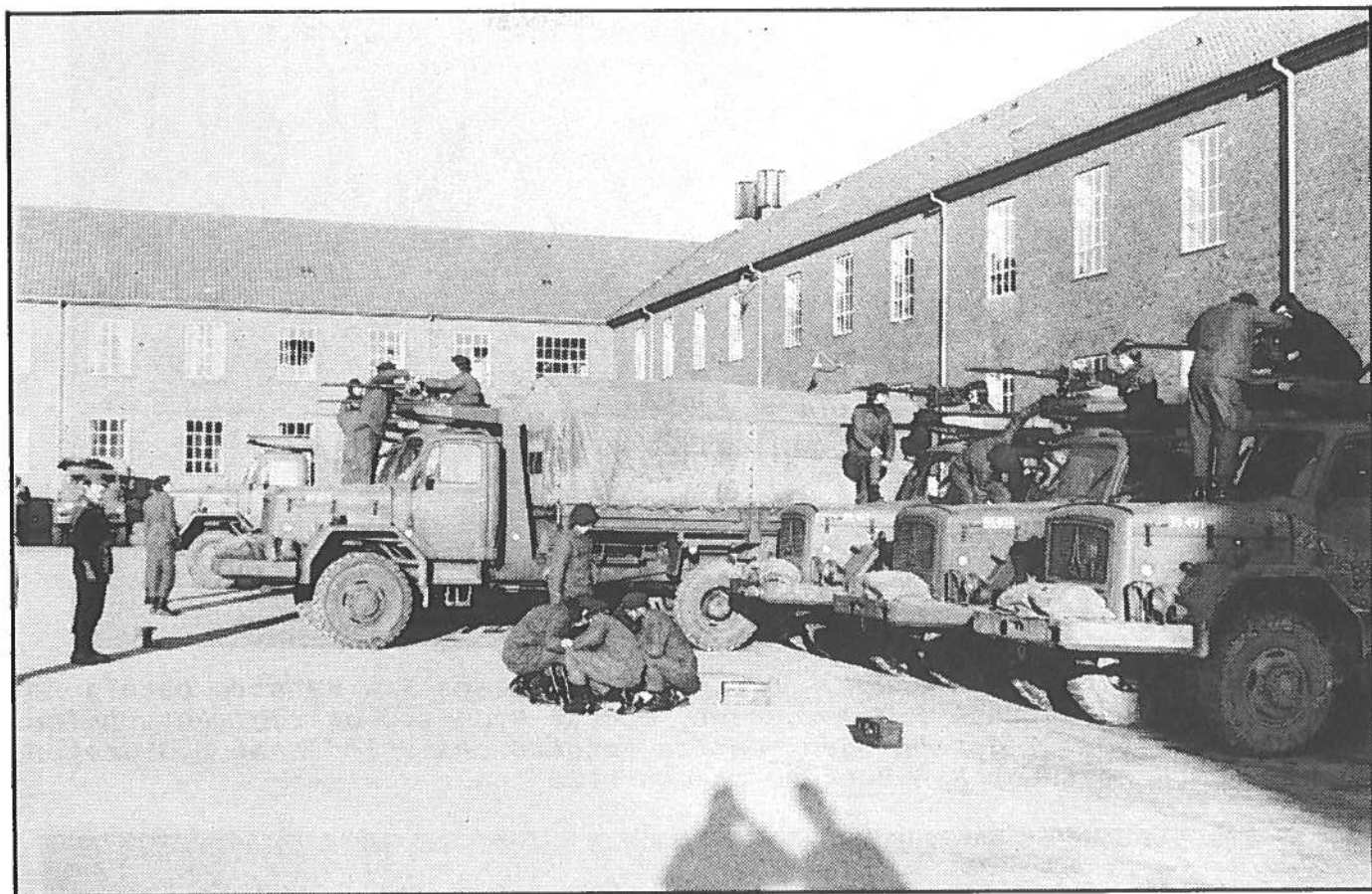
Høvelte Kaserne.

Trænmarchen fra Svanemøllen til Høvelte. På billedet ses forrest faneløjtnanten, løjtnant B.Birkedal og fanebæreren, oversergent S.E.H.Hansen. Den forreste fane er regimentsfanen og den bageste er soldaterforeningens.

Besøg ved trænbataljonen 1982. Regimentschefen, oberst A.Lassen i samtale med Tjenestegrensinspektøren for Faglig Tjeneste, oberstløjtnant F.Riemer.

*Høvelte Trænkaserne. Uddannelse i tungt maskingevær (12,7 mm) i luftværns-
vognaffutage. Køretøjerne er Magirus Deutz 178 LVG, 7 t.*

1. TRÆNBATALJON 100 ÅR

Lørdag den 1. november 1980 fejrede 1. Trænbataljon sin 100-årsdag på Høvelte Trænkaserne med en parade, reception, forskellige udstillinger samt fremvisning af film.

Der var flere hundrede gæster til paraden, der blev indledt med musik af Kvindeligt Marinekorps' Musikkorps, til hvis toner enhederne marcherede ind på paradepladsen. Endvidere deltog et detachement beredne gardehusarer som et minde om

bataljonens hestetrukne fortid og trænafdelingens tilhørsforhold til rytteriet.

Paraden sluttede med forbidefile-
ring for bataljonens ældste nule-
vende chef, oberstløjtnant N.B.Mun-
kebo, regimentschefen, oberst A.
Lassen, tidligere chefer samt som
særlig indbudt, oberst F.O.Hertel,
der er direkte efterkommer efter
Trainafdelingens første chef i 1880
oberst H.C.Hertel.

1. Trænbataljons 100 års dag. Fra receptionen ses fra venstre bataljonschefen, oberstløjtnant P.J.Jørgensen, oberst M.Jessen og regimentschefen, oberst A.Lassen. I døråbningen ses fra venstre oberstløjtnant E.G.Grotenborg, oberstløjtnant N.B.Munkebo og oberstløjtnant F.Riemer.

1. Trænbataljons 100 års dag. Fra forbidefileringen ses et detachment beredne husarer samt yderst til højre regimentets trænvogn - Trainvogn M/1909.

2. TRÆNBATALJON 30 ÅR

Fredag den 30. oktober 1981 fejrede 2. Trænbataljon sin 30-årsdag med parade, reception og halv fridag.

Sjællandske Livregiments Musikkorps leverede musikken under indmarchen og paraden samt under forbidefileringen, der fandt sted for chefen for 1. sjællandske Brigade, oberst C.F.Hagen, chefen for Sjællandske Trænregiment, oberst A.Lassen og bataljonschefen, oberstløjtnant J.Cederstrøm. Forbidefileringen var et imponerende skue, idet denne fandt sted udelukkende i bataljonens køretøjer.

Fra 1. april 1984 overtog oberst A.Lassen stillingen som chef for

Oberst F.Riemer
1/4 1984 - 31/8 1989.

Region V, og oberstløjtnant F.Riemer, der tidligere havde været chef for 1. og 2. Trænbataljon og sidst Tjenestegrensinspektør for Faglig Tjeneste, blev oberst og regimentschef.

I maj måned 1985 bestod de aktiverede dele af regimentet af:

- Uddannelsesbataljonen og drivmid-deldetachmentet i Høvelte
- Militærpolitikompagniet i Farum
- Centralkøreskolen på Svanemøllen.

FANEPARADE OG

120 ÅRS OPRINDELSES DAG

1985 blev et begivenhedsrigt år for regimentet. 120 års oprindelsesdagen skulle fejres. Hendes Majestæt Dronningen skulle overrække regimentet en ny fane, og flytningen fra Høvelte til Farum skulle gennemføres.

Den 9. maj fejrede Sjællandske Trænregiment sin 120 års oprindelsesdag med en parade, hvor dronningen skulle overrække regimentet en ny regimentsfane. Den gamle regimentsfane, der var blevet overrakt regimentet af Kong Frederik IX den 5. juni 1958, var nu så skrøbelig, at en udskiftning var påkrævet.

Sjællandske Livregiments Musikkorps spillede til indmarch og parade. Regimentschefen, oberst F.

H.M. Dronningen skridter fronten af ved Militærpolitikompagni/Østre Landsdelskommando.

Riemer, overtog paraden kl. 0930 for 20 minutter senere at overdrage den til Chefen for Forsvarsstaben, Viceadmiral S.E.Thiede. Efter forsvarsministerens ankomst ventede man nu kun på dronningen, der ankom på slaget 1000. Dronningen blev modtaget af viceadmiral S.E.Thiede, Inspektøren for Hæren generalmajor H.M.H.Boysen og Chefen for Østre Landsdelskommando generalmajor H.T. Havning. Derefter afleverede regimentschefen paraden til dronningen, der skridtede fronten af.

Der blev taget afsked med den gamle fane med et fanekommando under løjtnant D.Vennits. Den nye fane blev afdækket og indviet, hvorefter dronningen afleverede den til regimentschefen, der takkede dronningen for fanen sluttende med regimentets motto "Frembærer til Fædrelandets Frelse". Herefter blev den nye fane ført til midten af løjtnant G.O.Jerrebo og regimentets

fanebærer seniorsergent S.E.H.Hansen.

Efter paraden var der reception i gymnastiksalen, hvor alle personelgrupper ved regimentet var repræsenteret sammen med soldaterforeninger og gæster fra ind- og udland. Efter en rundtur til de forskellige borde skrev dronningen i regimentets gæstebog og forlod derefter regimentet.

Om aftenen var der gallamiddag i cafeteriet, hvor alle deltog. Sjællandske Livregiments Musikkorps spillede ved indgangen, og efter middagen var der dans både for unge og ældre.

Chef for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede og Inspektør for Hæren, generalmajor H.M.H. Boysen samt chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor H.T.Havning venter på H.M. Dronningen.

H.M. Dronningen ved Sjællandske Trænregiment 9. maj 1985.

*H.M. Dronningen slår første søm i regimentets nye fane.
Til venstre for dronningen ses oversergent P.C.Schou og
til højre oversergent A.L.Tvede.*

Bistået af den halvstride blæst strøg Historiens Vingesus i går over Høvelte kasernes paradeplads, da Danmarkshistoriens første kvindelige faneløjtnant, 29-årige Dorte Vennits, varetog Sjællandske Trænregiments afsked med sin 27 år gamle regimentsfane på 120-års jubilæumsdagen.
(Foto: Ernst Van Norde)

»Jensine« kom med fanen

Sjællandske Trænregiment fik ny fane af Dronning Margrethe på sin 120 års fødselsdag
Frederiksborg Amtsavis, 11.5.85

AF FLEMMING ERHARD

Det var en »Jensine«, der kom med fanen til de kendte marchtoner, da den 29-årige løjtnant Dorte Vennits som Danmarkshistoriens første kvindelige faneløjtnant torsdag forestod den sidste parade-afskridtning med Sjællandske Trænregiments hidtidige 27 år gamle banner.

Det var hun udnævnt til i dagens anledning under regimentets 120 års fødselsdagsfest på Høvelte kaserne, hvor Dronning Margrethe erstattede den gamle fane med en splinterny med sit eget monogram.

Den nye fane blev overrakt regimentet, efter at Dronningen, forsvarsminister Hans En-

gell' (K) og forsvarsstabens chef, viceadmiral S. E. Thiede havde slået hver sit søm i fanen med de bedste ønsker for regimentets fremtid.

Således kom der orden i sagerne hos Sjællandske Trænregiment, da traditionen byder, at regimenterne hen ad vejen skal have ombyttet deres kon-

geligt monogram-prydede faner efter et tronskifte.

Sjællandske Trænregiment fik den gamle fane i 1958 af Kong Frederik den 9., og den var blevet godt slidt.

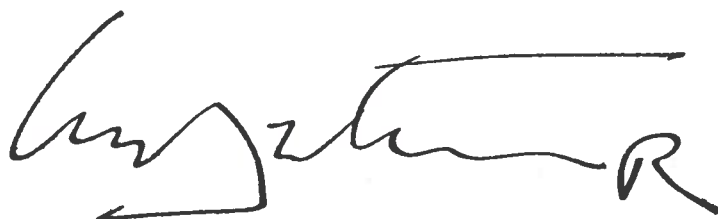
Læs mere under Allerød-rubrikken

Oberst F. Riemer bærer som den første ved regimentet den nye fane. Bag regimentschefen ses løjtnant G.O. Jerrebo og seniorsergent S.E.H. Hansen.

9 Maj 1985

Faneindvielse
og
120 års
oprindelsesdag

*Sjællandske Trænregiments gæstebog
med H.M. Dronningens underskrift.*

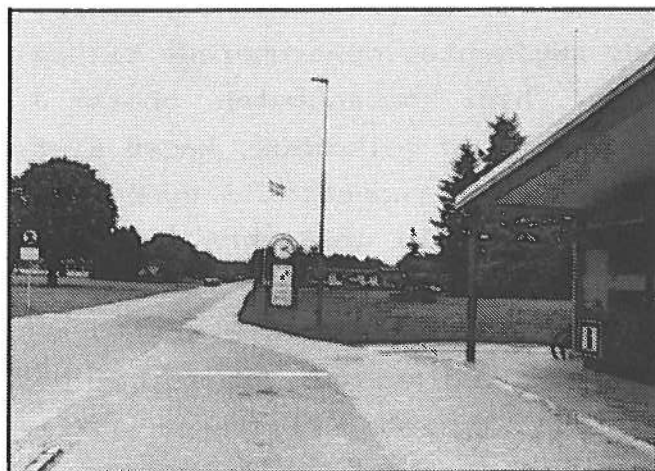
GARNISON FARUM

Regimentet flyttede til Farum Kaserne i 1985. Den Kongelige Livgarde skulle overtage Høvelte Kaserne, og Sjællandske Trænregiment flyttede til Farum Kaserne for her at være garnisoneret sammen med Sjællandske Ingeniørregiment. Militærpolitikompagniet flyttede først, derefter uddannelsestrænbataljonen og til sidst regimentsstaben. Regimentet var i al væsentligt samlet på Farum Kaserne ved årsskiftet.

Flytningen blev markeret ved en "Trænmarch", der fandt sted den 9. november. I den 13 km lange march deltog uddannelsestrænbataljonen, militærpolitikompagniet med detachementer, drivmiddeldetachmentet, soldaterforeningen, militærpolitiforeningen samt civilt ansatte og pårørende. Under marchen blev der gjort holdt ved Farum Rådhus, hvor

Oberst F. Riemer afleverer styrken til Farums borgmester G. Gustavsen.

Hovedindgangen til Farum Kaserne.

Den 15. marts 1956 blev den nybyggede Farum Kaserne overdraget til Sjællandske Ingeniørregiment af Forsvarsministeriet. Man var allerede efter 2. Verdenskrig klar over, at man manglede et egnet uddannelsessted for ingeniørtropperne til sprængningsøvelser, men først i slutningen af 1953 bevilgedes der penge til arealanskaffelse og byggeprojektet. Bygningerne er alle lave betonbygninger, der på ingen måde skæmmer landskabet, men passer ind i naturen, dette også fordi regimentet fra starten gik i gang med beplantning med læhegn og mindre plantager, og der er plantet mere end 70.000 træer af varierede arter i samarbejde med Farum skovdistrikt.

Kasernen huser Sjællandske Ingeniørregiment og Hærens Ingeniør- og ABC-skole og fra 1985 Sjællandske Trænregiment.

borgmester G. Gustavsen bød regimentet velkommen til Farum.

Fra rådhuset fortsatte de ca. 600 marchdeltagere, med Sjællandske Livregiments Musikkorps i spidsen, gennem Farums flagsmykkede hovedga-

de til Farum Kaserne. Her modtog Sjællandske Ingeniørregiment regimentet med et æreskommando, hvorefter regimentet opmarcherede til parade, hvor kommandanten oberst J. Gerstoft bød velkommen. Dagen sluttede med en reception i gymnastiksalen for alle deltagere samt gæster.

Oberst F.Riemer afgik ultimo AUG 1989 fra regimentet, afskediget med pension, og oberstløjtnant J.Fræmohs, der tidligere havde været næstkommanderende ved regimentet, blev oberst og regimentschef fra 1. september 1989.

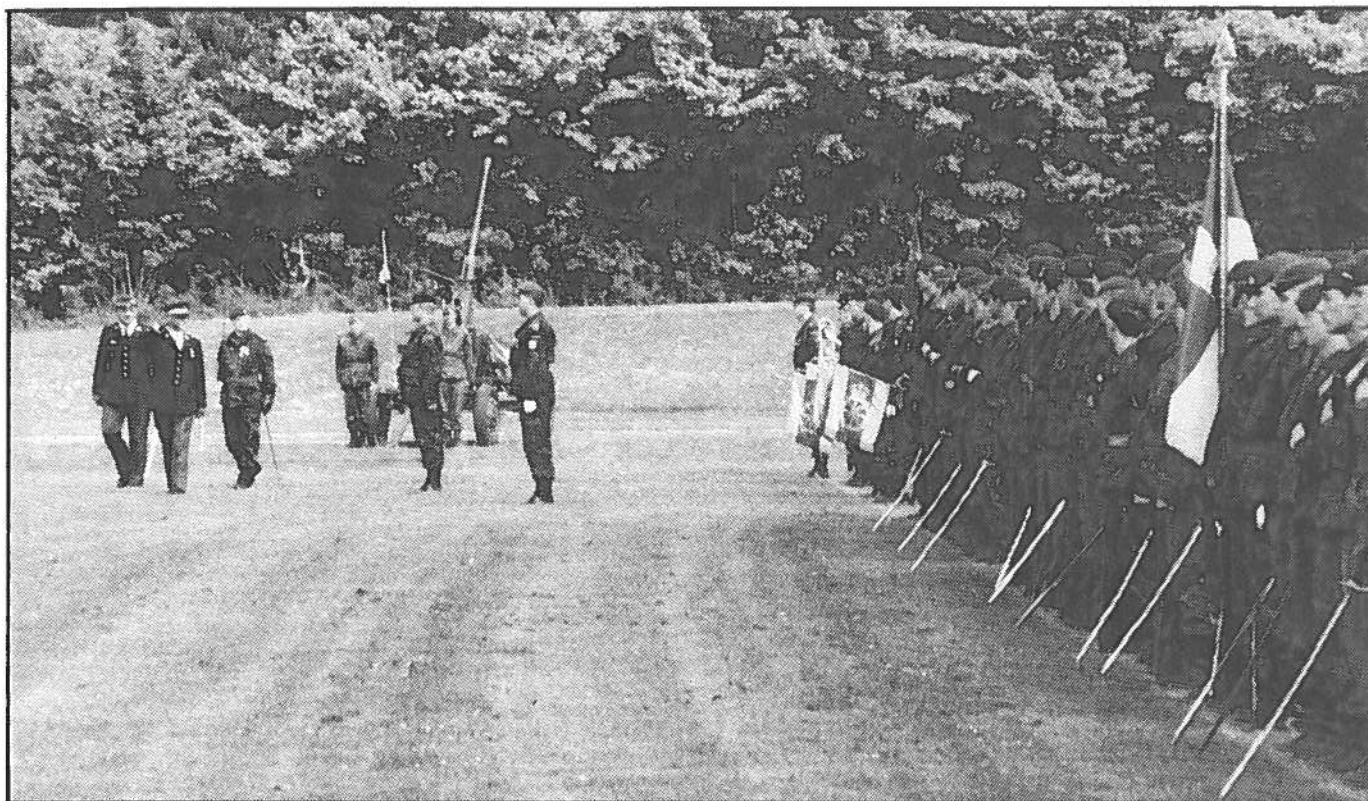
Oberst J.Fræmohs
1/9 1989.

125 ÅRS OPRINDELSES DAG

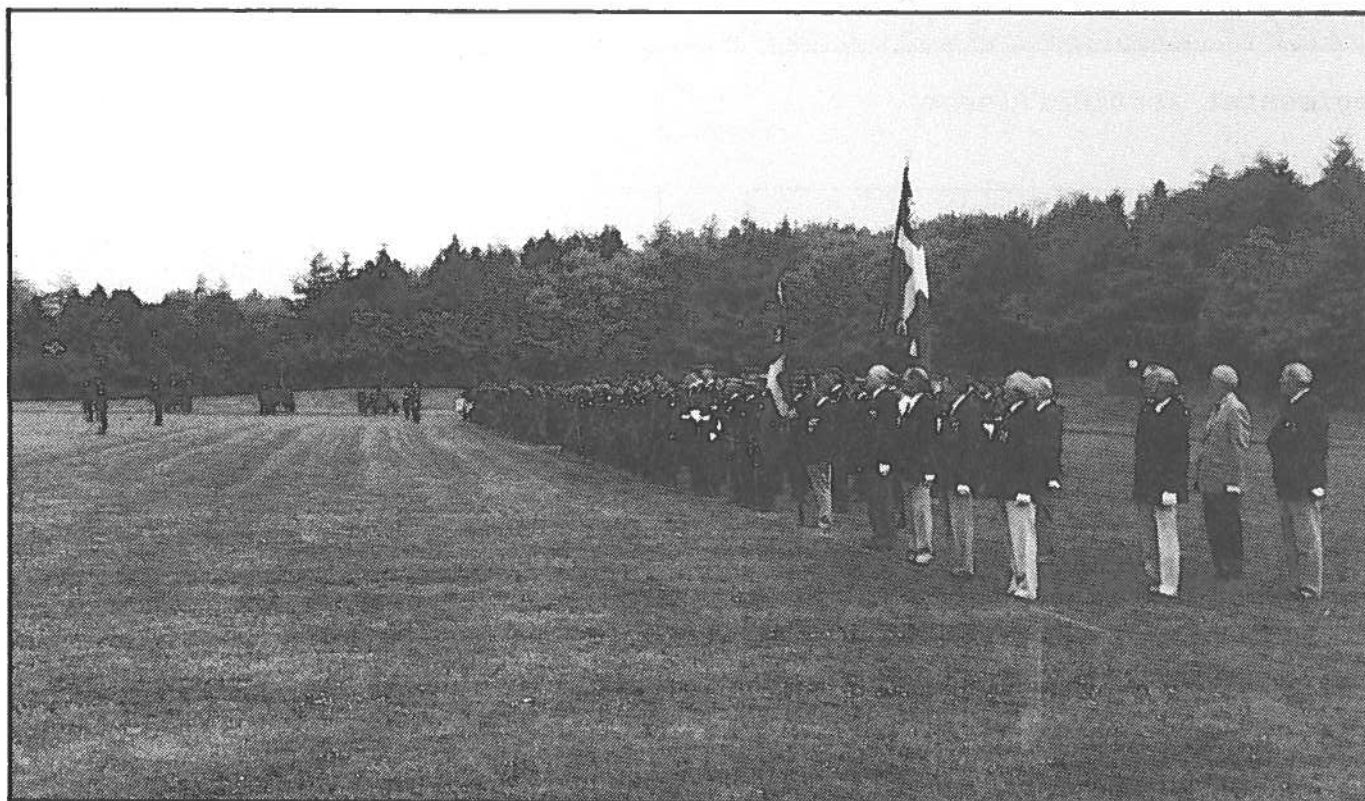
Regimentet fejrede 10. maj 1990 - i det smukkeste forårsvejr - sin 125 års oprindelsesdag med parade, reception og frokost i garnisonen, Farum Kaserne.

I paraden, der blev afholdt på kasernens idrætsanlæg, deltog de på kasernen indkvarterede enheder, herunder trænbataljonen på ca. 450 mand, der var indkaldt 2. april 1990. De øvrige enheder var militærpolitikompagniet, drivmiddel detachmentet, en enhed bestående af personel med rådighedspligt, der repræsenterede enhederne i regimentets store mobiliseringsstyrke, regimentschefen samt Sjællandske Livregiments Musikkorps. Regimentets soldaterforening og militærpolitiforeningen med faner deltog ligeledes i paraden. En særlig lykønskning kom fra Kongens Artilleriregiment, der med et halvbatteri 40 mm luftværnskanoner skød "Dansk Løsen" for at markere Sjællandske Trænregiments oprindelige tilhørsforhold til artilleriet.

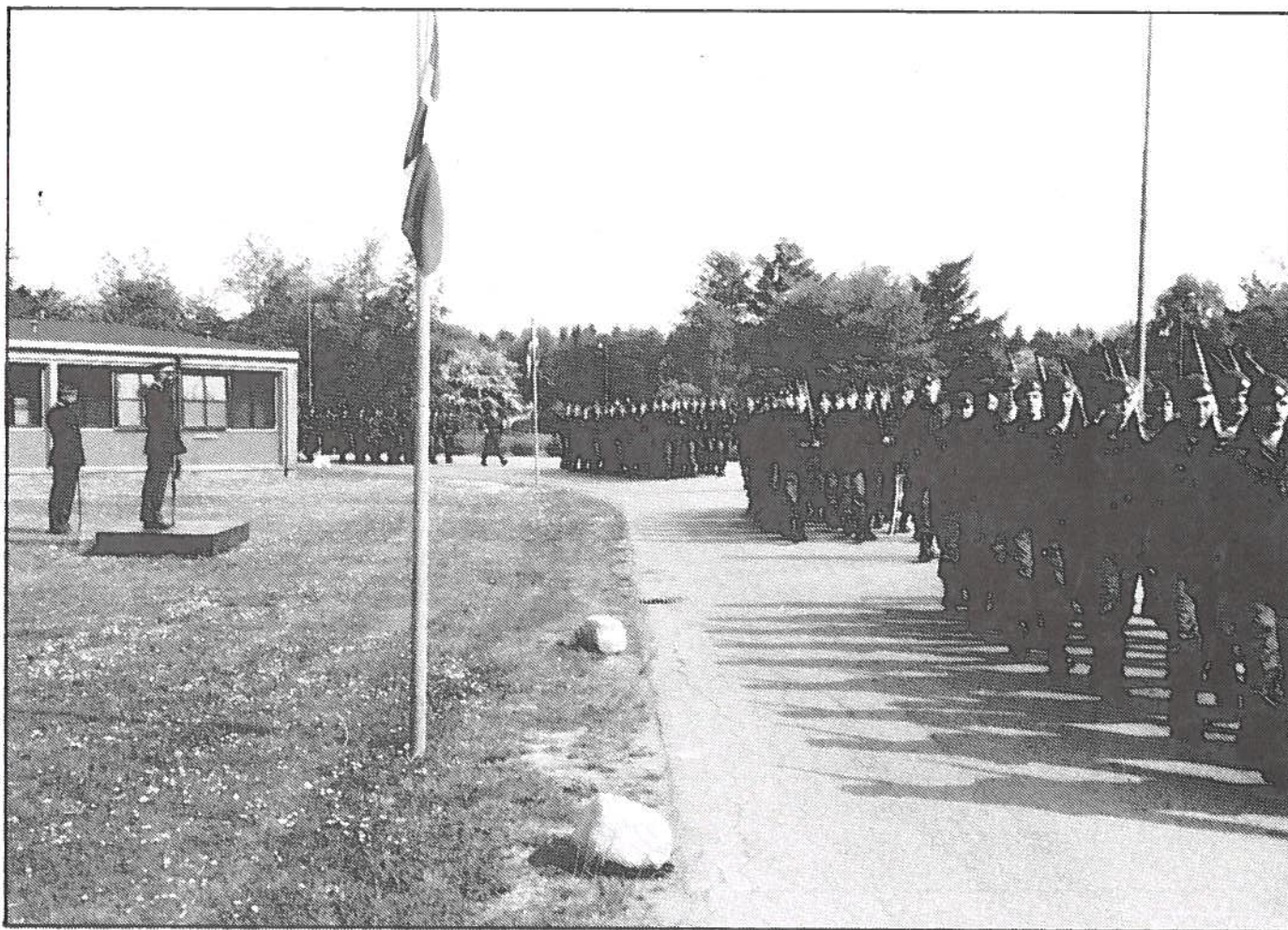
Chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor J.C.Essemann modtog paraden og inspicerede regimentet, der efter paraden forbidefilerede og aflagde honnør for generalen. En lang række indbudte gæster såvel civile som militære, bl.a. borgmesteren i Farum og regimentscheferne fra de sjællandske regi-

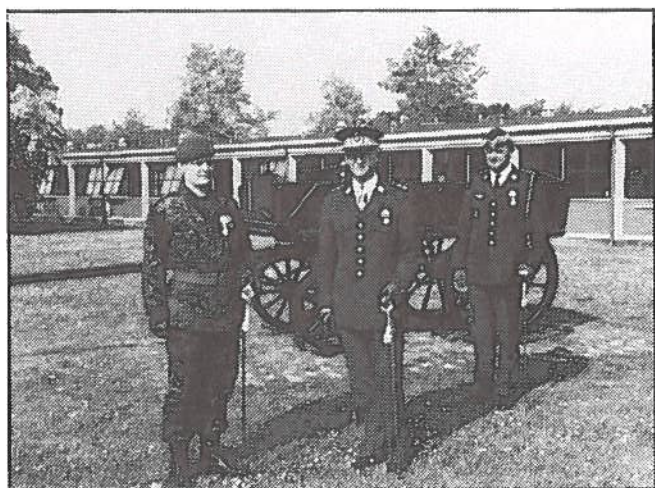
Chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor J.C.Essemann inspicerer regimentet ledsaget af regimentschefen, oberst J.Fræmohs.

Sjællandske Trænregiment, Sjællandske Trænregiments Soldaterforening samt Militærpolitiforeningen i Danmark opstillet til parade.

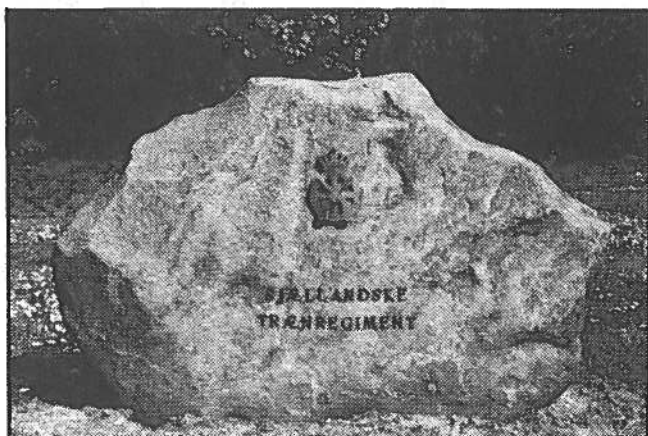
Regimentet forbidefilerer.

Foran trævognen ses regimentschefen, oberst J.Frømhø, Chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor J.C.Essemann samt generalens adjutant, kaptajn J.S.Hønnerup.

Tilskuerteltet samt to trænsoldater i historiske uniformer udlånt af Tøjhusmuseet.

Regimentssten. Opsat i forbindelse med oberst F.Riemers afsked 31. august 1989.

menter overværede paraden og deltog i den efterfølgende reception i kasernens gymnastiksal, hvor regimentets chef oberst J.Frømhøjs på personelletts vegne modtog gæsternes lykønskninger og gaver.

Om eftermiddagen var der frokost i kasernens cafeteria for befalingsmænd af regimentet såvel tjenstgørende som afskedigede samt befalingsmænd af reserven med rådighedspligt. Der deltog desuden en række særligt indbudte gæster, hvoriblandt tidligere regiments- og bataljonschefer samt chefen for Skånska Trängregimentet særligt skal nævnes.

Regimentets 125 års oprindelsesdag blev en begivenhed, som alle deltagere vil mindes med glæde og stolthed. Personellet både det faste og det værnepligtige havde sat alle sejl til for at gøre dagen så festlig som mulig. Specielt skal trænbataljonens indsats fremhæves;

skønt kun lidt over en måned gammel eksercerede de værnepligtige, som havde de aldrig bestilt andet.

11. maj fortsatte festlighederne med en trænmarch på ca. 12 km lange. I marchen deltog militært og civilt personel ansat ved regimentet med pårørende; i alt var ca. 1000 tilmeldt. For at markere 125 års dagen var der præget en march-medalje, som deltagerne kunne erhverve for 50 kr.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT I DAG

1. december 1985 blev Sjællandske Trænregiment garnisoneret på Farum Kaserne - samplaceret med Sjællandske Ingeniørregiment og Hærens Ingeniør- og ABC-skole.

Regimentet er faldet godt til på kasernen og udnytter de tildelte faciliteter til indkvartering og opbevaring af køretøjer og materiel fuldt ud.

Regimentet består i dag af:

- Regimentsstab med
 - stabschef,
 - adjutantur- og personelsektion,
 - uddannelsessektion og
 - transport- og forsyningssektion
- En uddannelsesstyrke formeret i en trænbataljon med tre kompagnier:
 - Stab og stabskompani,
 - forsyningskompani og
 - sanitetskompani.

Trænbataljonen uddannes af 2. Trænbataljon, men benævnes efter det år, hvor personellet indkaldes, f.eks. Trænbataljon (89).

- Militærpolitikompagniet med militærpolitistation og 1-2 militærpolitidetachementer, der uddanner værnepligtige militærpolitiser-genter,
- drivmiddeldetachmentet,
- motorvognsdelingen og
- Centralkøreskole Nordsjælland.

De to sidstnævnte enheder er gar-nisoneret på Svanemøllens Kaserne.

Ud over de her nævnte enheder op-stilles en række kadrebemandede stabe og enheder, bl.a.:

- 1. Trænbataljon,
- Militærdistrikt Nordsjælland og
- Særlig støtteenhed/Østre Lands-delskommando, eller som den også benævnes Host Nation Support Unit (HNSU).

UDDANNELSE AF VÆRNEPLIGTIGE

Sjællandske Trænregiment har gennem årene bevaret sin status som et værnepligtsregiment.

Regimentet uddanner det værne-pligtige personel, der indkaldes til hhv. trænbataljonen og militær-politidetachementerne og som efter hjemsendelsen skal indgå i regimen-tets mobiliseringsstyrke. For vær-nepligtige menige varer uddannelsen 9 måneder, for værnepligtige ser-genter 21 måneder.

Der bliver indkaldt ca. 400 vær-

nepligtige menige én gang om året til trænbataljonen. Trænbataljonen består af en kadre af linieoffice-rer, sergenter af stampersonelgrup-pen samt konstabler fordelt på ba-taljonens tre kompagnier. Normalt består et kompagnis faste personel af:

- Kompagnichef,
- næstkommanderende,
- kommandobefalingsmand,
- forsyningsbefalingsmand,
- en til to delingsførere,
- næstkommanderende i delingerne, samt
- en til tre konstabler.

Kadren suppleres med værnepligti-ge løjtnanter samt værnepligtige sergenter, uddannet på Hærens Træn- og MP-skole. Dette personel uddan-ner de værnepligtige menige i de ni måneder, uddannelsen varer. I løbet af uddannelsen gennemgår det vær-nepligtige personel en uddannelse, der svarer til den designerings-funktion, den enkelte skal have i mobiliseringsstyrken efter hjemsen-delsen. Foruden de almindelige fag som skyttetjeneste, skydning med personligt våben, ABC-tjeneste og fysisk uddannelse og træning, læg-ges vægten særligt på uddannelse i:

- Forsynings- og transporttjeneste,
- bjærgningstjeneste,
- sanitetstjeneste, herunder opret-telse af og tjeneste på hovedfor-bindepladser og transport af så-rede, samt

GLIMT FRA UDDANNELSEN

På Sjælsø Skydebane.

Felttjeneste.

Transport af sårede.

Førstehjælp.

ABC-tjeneste

- kørsel med de køretøjer, der indgår i trænbataljonens enheder.

Ved slutningen af uddannelsen gennemføres et antal større øvelser med enheder af de andre våbenarter, hvor det indlærte stof indøves under samvirke med disse.

For militærpolitidetachementerne, hvis værnepligtige består af befalingsmænd af sergentgruppen, varer uddannelsen ved regimentet 10 måneder.

MATERIELFAGLIG STØTTE M.V.

Regimentet har - foruden støtten til egne uddannende og opstillende enheder - ansvaret for forvaltningen på det materiefaglige område for en række myndigheder og institutioner i det storkøbenhavnske og nordsjællandske område.

I alt 40 myndigheder er således forvaltningsmæssigt underlagt regimentet, og modtager støtte fra regimentets transport- og forsyningssektion.

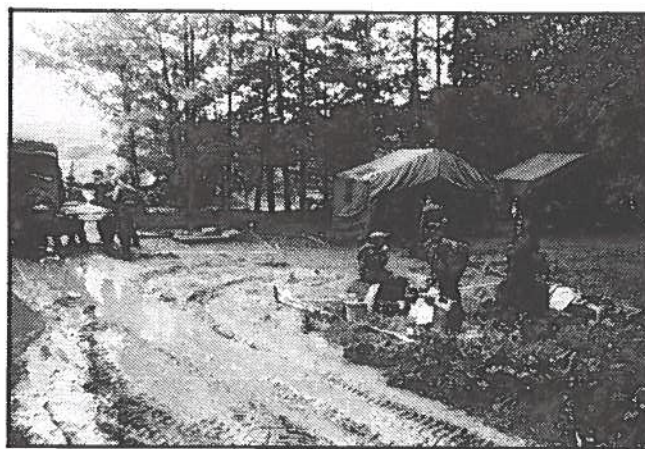
KØRESKOLEVIRKSOMHED

På Centralkøreskole Nordsjælland forestår regimentet uddannelsen af personel fra de nordsjællandske garnisoner som kørere til køretøjer over og under 3500 kg, motorcykler, bæltekøretøjer samt til kørsel med

påhængsvogne og sættevogne. Årligt uddannes ca. 2500 mand. Køreskolen består af i alt 25 kørelærere, køredommere og administrativt personale.

UDDANNELSE AF SYGEHJÆLPERE

Regimentet er pålagt at forestå uddannelsen af sygehjælpere til regimenterne inden for Østre Landsdelskommandos område. Tre til fire gange om året gennemføres en centraliseret sygehjælperuddannelse - et kursus på ca. 14 dage - tilrettelagt af regimentets uddannelsessektion med instruktører fra dels regimentet og dels øvrige regimenter med garnison på Sjælland. På hvert kursus er der indtil 80 elever. Uddannelsen blev i perioden 1986-1990 gennemført på Antvorskov Kaserne, men er nu flyttet til Farum Kaserne.

Sygehjælperuddannelse.

DRIVMIDDELTJENESTE

Regimentet forestår leveringen af drivmidler, herunder flybrændstof til enheder af hæren, søværnet og flyvevåbnet inden for det sjællandske område. Den praktiske udførelse sker ved hjælp af Drivmiddeldetachementet, som endvidere har ansvaret for friskning og vedligeholdelse af landsdelskommandoens reservebeholdninger samt støtte under øvelser m.v.

Detachmentet leverer hvert år til danske og allierede myndigheder og enheder ca. 12,5 mio liter drivmidler.

I detachmentet, som bl.a. råder over 8 tankvogne med en samlet kapacitet på 160 m³ (160.000 l), indgår 1 officer, to befalingsmænd af sergentgruppen og ca. 20 konstabler.

Drivmiddeltjeneste.

REGIMENTETS MOBILISERINGSSTYRKE

Mobiliseringsstyrken består i hovedsagen af:

- To trænbataljoner, én til hver af de sjællandske brigader,
- to transportbataljoner,
- selvstændige transport- og trænkompagnier,
- sanitetsenheder herunder to feltlazaretter,
- to militærpolitikompagnier,
- to militærpolitidetachementer, samt
- en række delinger, der indgår i de sjællandske kampgrupper.

Samlet udgør mobiliseringsstyrken adskillige tusinde mand.

MØNSTRINGER

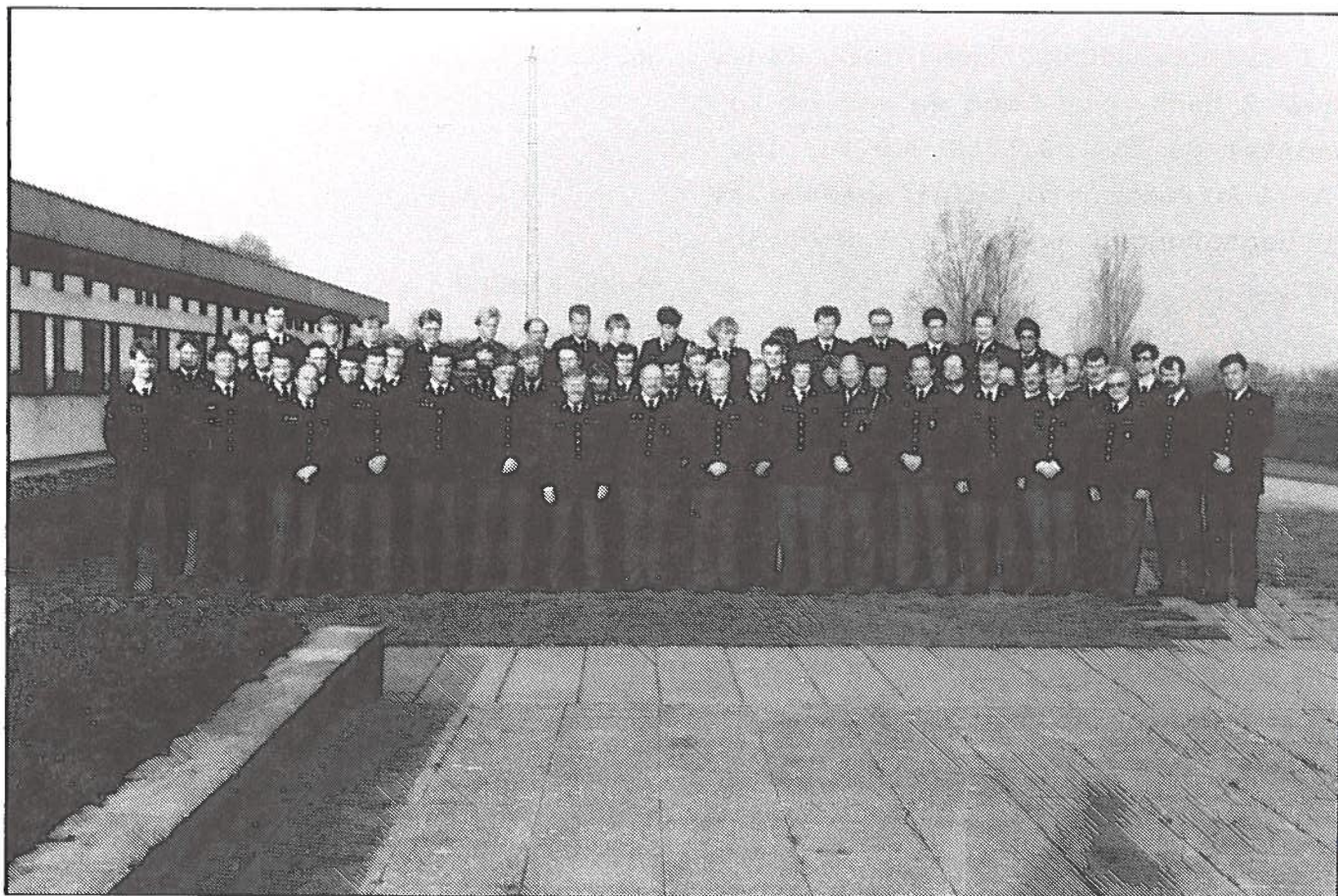
Regimentet gennemfører hvert år et antal mønstringer af enheder i mobiliseringsstyrken, hvor personalet gennem deltagelse i øvelser med hærens fredsstyrke dels bliver trænet i enhedernes krigsopgaver, dels bliver omskolet til eget materiel. I mønstringerne deltager foruden værnepligtigt genindkaldt mandskab tillige personel af reserven med rådighedspligt designeret til de enkelte enheder. En mønstring varer normalt 8-14 dage afhængigt af formålet med mønstringen. Regimentet gennemfører årligt mønstringer af mellem 400-600 mand.

PERSONEL MED RÅDIGHEDSPLIGT

Ud over uddannelsen af det værnepligtige personel gennemføres der løbende uddannelse af personel med rådighedspligt designeret til regimentets enheder. Personellet omfatter:

- Officerer af reserven, herunder læger og tandlæger,
- øvrige befalingsmænd af reserven,
- menige af reserven, samt
- sygeplejersker designeret til de to feltlazaretter.

Uddannelsen af dette personel omfatter dels kurser af to-tre dages varighed, som afholdes af regimentet, dels planmøder og øvelser, der gennemføres af den enhed, som personellet er designeret til. Hvert andet år afholdes et uddannelsesmøde af to dages varighed, hvor alt personel, såvel tjenstgørende som personel af reserven samles og får gennemgået emner af fælles interesse.

Week-end kursus for officerer af reserven 20. - 22. april 1990.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS ENHEDER OG DOMICILER 1951-1991

Sjællandske Trænregiment og dets enheder har gennem årene levet en omskiftelig og spredt tilværelse.

I det følgende skal kort omtales regimentets enkelte enheder og deres domiciler i perioden 1951-1991.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT (Staben)

Oprettet i november 1951.

Domiciler:	1951-57	Ny Tøjhus, Amager Boulevard, København.
	1957-76	Svanemøllens Kaserne, København.
	1976-85	Høvelte Kaserne, Høvelte.
	1985-	Farum Kaserne, Farum.

1. TRÆNBATALJON

Oprettet i november 1951 under navnet 1. Trainafdeling. Bataljonen deltog fra 1984 ikke mere i mandskabsuddannelsen, men indgår nu alene som en mobiliseringsenhed med kadrebemandet stab.

Domiciler:	1951-56	Ryvangel/Svanemøllens Kaserne, København. (Staben indtil 1959).
	1955-56	Holbæk Kaserne, Holbæk.
	1956-63	Sofielundlejren, Holbæk.
	1963-66	På skift Svanemøllens Kaserne, Jægerspris- lejren og Sofielundlejren.
	1967-68	Høvelte Infanterikaserne, Høvelte.
	1968-69	Sjælsmark Kaserne, Hørsholm. Sanitetskom- pagni i Ringsted.
	1969-73	Høvelte Infanterikaserne, Høvelte.
	1973-74	Farum Kaserne, Farum.
	1974-85	Høvelte Trænkaserne, Høvelte.
	1985-	Farum Kaserne, Farum.

TRANSPORTKOMPAGNI/ØSTRE LANDSDELSKOMMANDO

Oprettet i 1951 under navnet Bjærgningskompagni. I 1974 nedlagt som selvstændig underafdeling og organisatorisk indgående i Transportkompagni/Østre Landsdelskommando. I 1979 etableres som selvstændig enhed Tung Transport sektion, der overførtes til Gardehusarregimentet i Næstved.

Domiciler: 1954-63 Svanemøllens Kaserne, København.
 1963-74 Roskilde Kaserne, Roskilde.
 1974-79 Farum Kaserne, Farum.

MOTORVOGNSDELING/ØSTRE LANDSDELSKOMMANDO

Oprettet 1979 af dele af det tidligere Transportkompagni/Østre Landsdelskommando. Delingen kan føre sin historie tilbage til det gamle Motorvognskompagni, oprettet 1932.

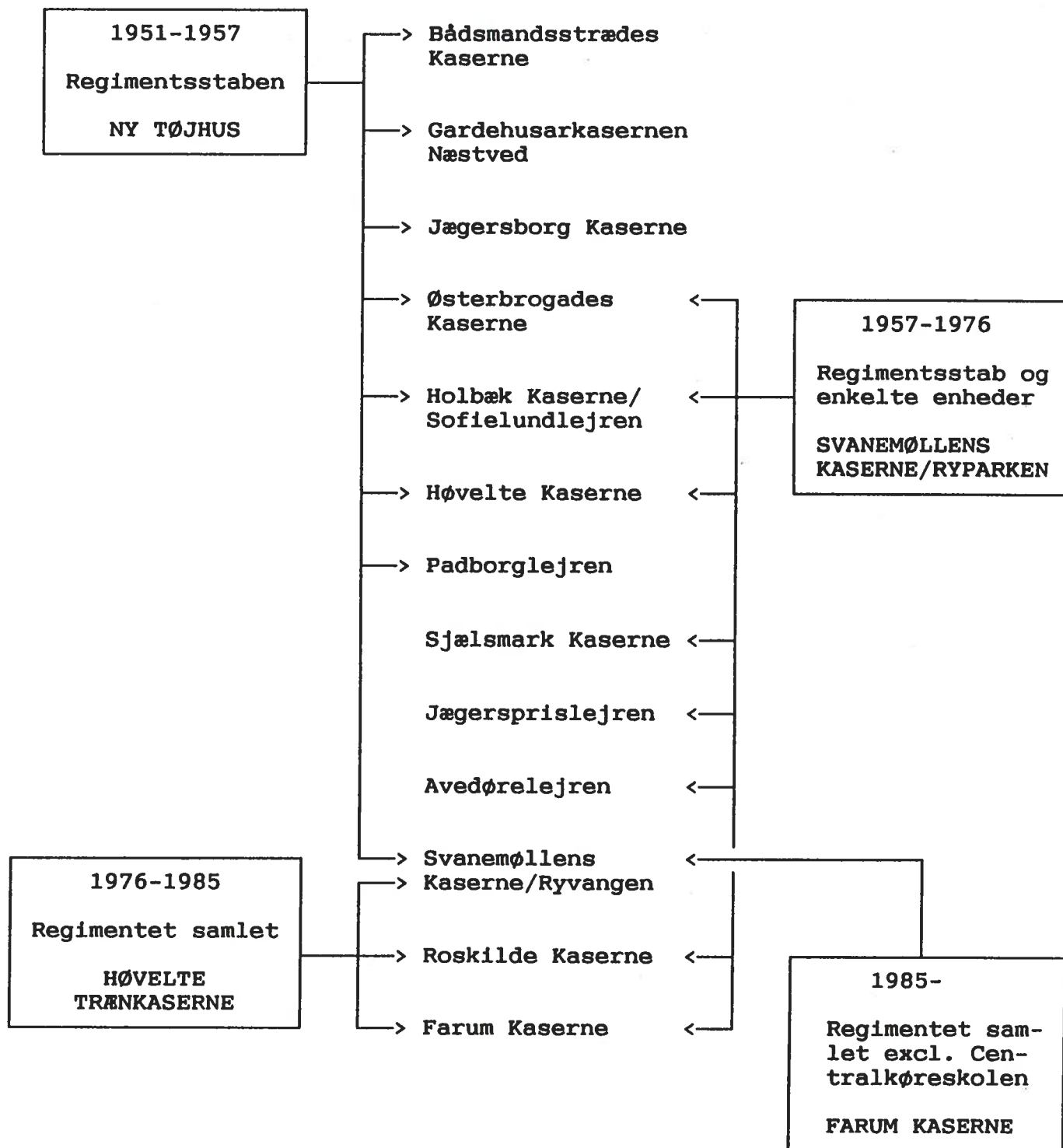
Domicil: 1979 - Svanemøllens Kaserne, København.

MILITÆRPOLITIKOMPAGNI/ØSTRE LANDSDELSKOMMANDO

Oprettet 1958 under navnet 6. Militærpolitikompagni. I 1973 konverteredes kompagniet til Militærpolitikompagni/Østre Landsdelskommando i fredstid.

Domiciler: 1958 Østerbrogades Kaserne, København.
 1958-69 Avedørelejren.
 1969-74 Svanemøllens Kaserne, København.
 1974-85 Høvelte Trænkaserne, Høvelte.
 1985- Farum Kaserne.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS GARNISONER

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS TRADITIONER

MINDEDAGE

Sjællandske Trænregiment har gennem årene haft tradition for at markere visse dage, som har haft særlig betydning for regimentet eller hæren.

Af disse mindedage skal nævnes:

- 9. april, til minde om den tyske besættelse af Danmark den 9. april 1940. Tidligere gav dagen anledning til parade, gudstjeneste og nedlæggelse af blomster ved regimentets mindetavle.
- 5. maj, til minde om befrielsen den 5. maj 1945. Tidligere gav dagen anledning til nedlæggelse af blomster ved regimentets mindetavle samt til anbringelse af levende lys i kasernens vinduer den 4. maj om aftenen.
I dag markeres dagen med en enkel ceremoni med deltagelse af soldaterforeningens fane samt nedlæggelse af blomster ved mindetavlen.
- 10. maj, til minde om regimentets oprindelsesdag den 10. maj 1865. Dagen har tidligere givet og giver fortsat anledning til afholdelse af parade med alle regimentets enheder.
- 10. maj 1985 - regimentets 120 års oprindelsesdag - blev anvendt som anledning til, at Sjællandske Trænregiment modtog sin nuværende fane af HM Dronningen.
- 5. juni, til minde om modtagelsen af regimentets første fane den 5. juni 1958. Dagen gav tidligere anledning til parade.
- 29. august, til minde om hærens opløsning og personellet's internering den 29. august 1943. Dagen har tidligere givet anledning til nedlæggelse af blomster ved regimentets mindetavle.
- 1. november, til minde om regimentets oprettelse den 1. november 1951. Dagen anses for regimentets fødselsdag. Dagen har tidligere givet og giver fortsat anledning til afholdelse af parade med alle regimentets enheder samt afholdelse af en reception.

REGIMENTETS FELTALTER

Regimentets feltalter overrækkes i 1963 regimentschefen, oberst E.H. Christensen af major J.Reinseth og frue.

Sjællandske Trænregiments feltalter blev taget i brug i forbindelse med regimentets julegudstjeneste i gymnastiksalen på Svanemøllens Kaserne i 1963. Gudstjenesten, der blev forestået af pastor Niels Gottschalk-Hansen, blev transmitteret i dansk TV.

Alteret er tegnet af major J. Reinseth og udskåret af sergent Mathisson-Hansen. Det er udført i krydsfinér og lys bøg.

Den meget smukke alterdug er udført af fru Varla Reinseth.

Feltalteret har tidligere været benyttet i forbindelse med såvel regimentets årlige julegudstjenester som ved egentlige feltgudstjenester.

I dag benyttes alteret lejlighedsvis i forbindelse med specielle begivenheder.

KUNGL. SKÅNSKA TRÄNGREEMENTET

Sjællandske Trænregiment og det svenske Skånska Trängregementet (T-4) i Hässleholm har gennem mange år haft et særdeles frugtbart samarbejde.

Svensk besøg 10. maj 1977. Fra venstre ses Överste R.Morell, chef for Kungliga Skånska Trängregementet, major G.Hannell samt soldaterforeningens formand, K.Knapmann.

De to regimenter og deres soldaterforeninger gennemfører hvert år et antal udvekslingsbesøg for såvel værnepligtige som faste befalingsmænd og soldaterforeningsmedlemmer. Der gennemføres således:

- Repræsentativ deltagelse ved officielle mærkedage m.v.,
- familieudveksling på skift i Danmark og Sverige,
- deltagelse i åbent-hus-arrangementer, samt
- udveksling af værnepligtige som påskønnelse for god tjeneste.

SELSKABELIGE FORENINGER

Sjællandske Trænregiment har i dag tre selskabelige foreninger: Sjællandske Trænregiments Officersforening, Sjællandske Trænregiments Løjtnantsforening og Sjællandske Trænregiments Sergentforening.

Disse foreninger, hvoraf løjtnantsforeningen og sergentforeningen har egne lokaler, dækker hvert sit interesseområde for så vidt angår personelgrupper og aktiviteter.

Officersforeningen forestår en del af de selskabelige aktiviteter i forbindelse med familieudvekslingen med Skånska Trängregementet.

Officersforeningen afholder bl.a. hvert år en danseaften - normalt på Frederiksberg Slot - og umiddelbart

efter en gallafest, hvor deltagerne i festdragt danser Les Lanciers.

Løjtnantsforeningen varetager de yngste officerers, herunder de værnepligtige løjtnanternes, selskabelige interesser. Foreningen afholder bl.a. årligt ind- og udspisning samt en traditionel "bakketur" på Dyrehavsbakken.

Herudover afholdes det meste af året "Happy Hour" i foreningens lokale fredag eftermiddag fra kl. 15.00 med adgang for alle officerer ved regimentet. I øvrigt arbejder foreningen snævert sammen med officersforeningen.

Sergentforeningen har indrettet sig i kælderen under garnisonsmessen. Foreningen tager sig bl.a. af de nyudnævnte sergenter ved disses tilgang til regimentet, ligesom der normalt ved foreningens foranstaltning arrangeres afslutningsfest i forbindelse med hjemsendelse.

Billede fra Sergentforeningen.

AFMÆRKNING MED "T"

Trænet har traditionelt gennem tiderne mærket sit vigtigste "våben", nemlig henholdsvis hesten og køretøjet. I gamle dage brændemærkedes

Trainafdelingens heste med et "T" på højre side af halsen, og i dag mærkes samtlige regimentets køretøjer med "T" såvel for som bag.

22 Marts.

Krigsministeriet til 1ste Generalkommando.

I Anledning af den gennem Generalkommandoen modtagne Indstilling fra Trainafdelingen vil Krigsministeriet herved have bestemt, at Afdelingens Heste forsynes med et særligt Mærke, nemlig et T,

der paabrændes alle de til Afdelingen henhørende Heste paa højre Side af Halsen.

Paaklipningen af et T paa Trainkompagniernes Heste foran Numeret bortfalder som Følge af Foranstaaende.

Krigsministeriets "Love og Bestemmelser som angaa Hæren" af 1881.

Bus, let, som gennem mere end tyve år trofast har tjent forsynings-tropperne.

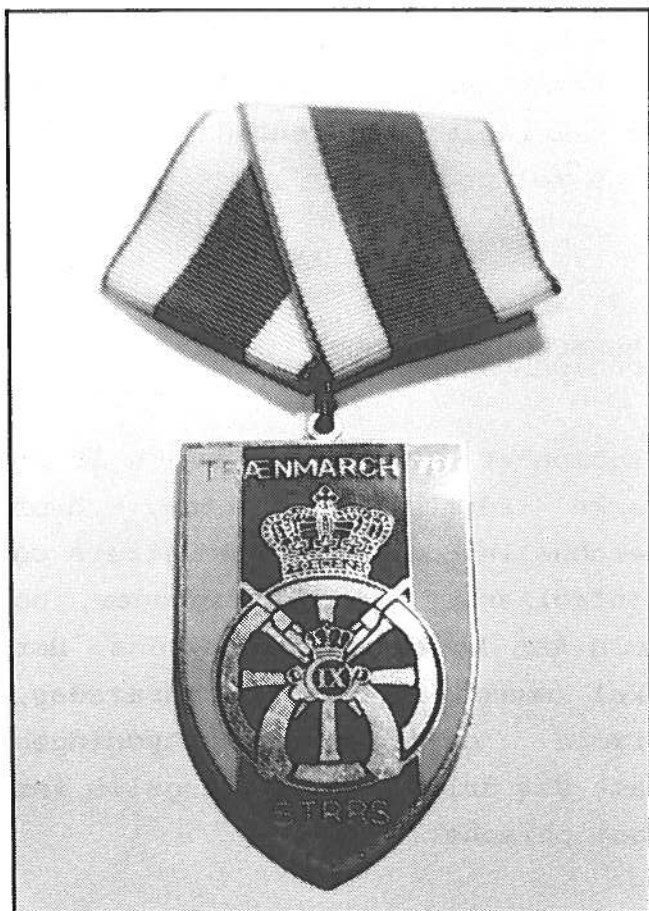

Mercedes 2626 K LVG 11 tons 6x4, som i dag er standardkøretøj i trænbataljonens forsyningskompagnier.

TRÆNMARCHER

Sjællandske Trænregiment har markeret nogle af de større begivenheder og omvæltninger i regimentets historie ved at gennemføre en trænmarch.

I forbindelse med marcherne er præget en særlig medalje, som regimentets personel har tilladelse til at bære på særlige mærkedage som f.eks. regimentets fødselsdag.

Medaljer præget i forbindelse med regimentets trænmarcher.

Øverst til venstre:

Trænmarch 1976 fra Svanemøllens Kaserne til Høvelte Kaserne.

Øverst til højre:

Trænmarch 1985 fra Høvelte Kaserne til Farum Kaserne.

Nederst:

Trænmarch 1990 i anledning af regimentets 125 års oprindelsesdag.

Der er indtil nu gennemført trænmarcher i forbindelse med regimentets flytning fra Svanemøllens Kaserne til Høvelte Kaserne, flytningen fra Høvelte Kaserne til Farum Kaserne og endelig i forbindelse med markeringen af regimentets 125 års oprindelsesdag.

HISTORISK SELSKAB

I forbindelse med gennemførelse af regimentets 120 års oprindelsesdag i 1985 blev der gennemført en del historisk arbejde og undersøgelser. Det viste sig herigennem, at der dels var interesse, men også behov for at strukturere et sådant arbejde, specielt såfremt der skulle udarbejdes en egentlig historisk publikation om regimentet. Initiativet blev derfor taget til oprettelse af et historisk selskab, og nærværende publikation er resultatet af det af selskabet iværksatte arbejde.

En allerede iværksat, men ikke afsluttet opgave for selskabet vil være registrering og katalogisering af regimentets meget store samling af fotografier.

JULEGUDSTJENESTE

Regimentet afholder hvert år julegudstjeneste med deltagelse af det

tjenstgørende personel.

Gudstjenesten forestås af en af de til regimentets enheder designerede feltpræster.

IDRÆTSARRANGEMENTER

Regimentet gennemfører hvert år en række idrætsarrangementer, hvor personalet dels kan demonstrere og kontrollere egne færdigheder, og dels kan konkurrere indbyrdes. Her skal nævnes regimentets idrætsdag, præmie- og duelighedsskydningen samt det årlige orienteringsløb for fast personel.

GÆSTE- OG FORÆLDREDAG

Hvert år i sidste del af trænbataljonens uddannelsesperiode afholder regimentet et åbent-hus-arrangement for gæster, forældre og andre interesserede.

De besøgende gives på denne dag lejlighed til at se regimentets enheder m.fl., fremvise materiel og demonstrere forskellige færdigheder.

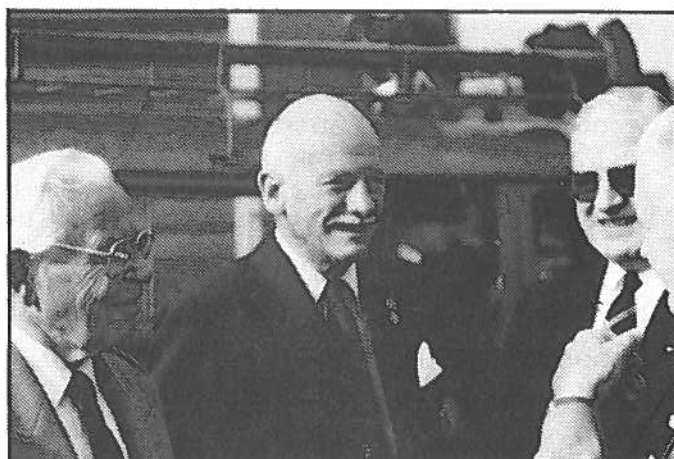
I forbindelse med dagen afholdes normalt også et af regimentets pensionistarrangementer, ligesom soldaterforeningen afholder jubilæumstævne.

PENSIONISTARRANGEMENTER

Sjællandske Trænregiment holder i muligt omfang kontakt med regimentets pensionerede befalingsmænd.

1-2 gange om året indbyder regimentet til arrangementer fortrinsvis i forbindelse med andre aktiviteter som for eksempel regimentets fødselsdage, åbent-hus-arrangementer m.v.

Disse arrangementer nyder god tilslutning.

Farum Kaserne 1986. Fire gamle trænfæller mødes. Fra venstre oberstløjtnant A.Troels-Smith, ritmester C.G. de Saint-Aubain, major J.Reinseth og oberst B.O.Jakobsen.

Pensionerede officerer på besøg ved regimentet 1986. Fra venstre ses major J.Reinseth, oberst B.O.Jakobsen, oberstløjtnant B.M.R.Christensen, major E.Gammelholm, major K.R.Bramm, oberstløjtnant A.Troels-Smith, ritmester C.G. de Saint-Aubain og oberst F.Riemer.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS FOND

Sjællandske Trænregiments Fond blev grundlagt den 6. februar 1961 af en kreds af regimentets forskellige officersgrupper.

Grundlæggelsen skete i erkendelse af, at en række opgaver - specielt af økonomisk art - ikke ville kunne løses tilfredsstillende i den militære organisationsstruktur.

Fondens formål er at bidrage til fremme af regimentets tarv samt til styrkelse af sammenholdet blandt regimentets fastansatte personel.

Som medlemmer kan i dag optages officerer og stampersonel af sergentgruppen, der er eller har været tjenstgørende ved Sjællandske Trænregiment. Endvidere kan afskediget personel af nævnte personelgrupper, der har været ansat ved regimentet, optages som medlemmer.

Fondens formål og bestemmelser i øvrigt er nedfældet i en af Forsvarsministeriet godkendt fundats. Af denne fremgår det bl.a., at fondens likvide midler benyttes på følgende måde:

1. Til legater og til gaver af anden art som påskønnelse til personel, ansat eller tjenstgørende ved regimentet eller dets garnison, og som har gjort sig særlig fortjent.
2. Til historiske studier, herunder fremstilling og udgivelse af publikationer m.v., fortrinsvis

vedrørende regimentet og dets historie.

3. Til indkøb af møbler og kunstgenstande m.m. til brug ved udsmykning af lokaler i og pladser ved regimentets kaserne.
4. Til særlige opgaver, også af repræsentativ art, som bestyrelsen finder det ønskeligt, at regimentet deltager i.
5. Til formål i øvrigt, der tjener regimentet og dets garnison.

Sjællandske Trænregiments Plaquette

I sit praktiske virke beskæftiger fonden sig bl.a. med:

- Administration og vedligeholdelse af effekter som i tidens løb er givet regimentet som gaver,
- tildeling af gaver i forbindelse med udnævnelse, afsked m.v.,
- tildeling af hædersgaver, herunder Sjællandske Trænregiments Plaque,te,
- vedligeholdelse af trompeterkorpsets instrumenter, trænvognen m.v.,
- tilskud til repræsentative arrangementer,
- støtte til personellet's deltagelse i udvekslingsbesøg, marcher og konkurrence i udlandet m.v., samt
- indkøb og vedligeholdelse af regimentets sten foran Farum Kaserne.

På regimentets fødselsdag den 1. november 1989 hilser fanekommandoen på oberst J.Fræmohs ved forbidefileringen med premierløjtnant K.B. Nielsen og fanebærer seniorsergent S.E.H.Hansen i spidsen. I baggrunden ses Trainvogn M/1909.

Sjællandske Trænregiments fond har stor opbakning blandt regimentets personel og råder i dag over en formue, som sammen med kontingentindbetalinger giver et årligt økonomisk grundlag til støtte af div. formål på 25-30.000 kr.

Fonden er således i dag et særdeles vigtigt fundament for bevarelsen af regimentets traditioner og det fællesskab, uden hvilket regimentet ville være fattigt.

TRAINVOGN MODEL 1909

Regimentets vartegn på Svanemøllens Kaserne, Høvelte Trænkaserne og nu Farum Kaserne er Trænvognen, eller rettere Trainvogn Model 1909.

Trænvognen blev den 1. november 1965 - på regimentets fødselsdag - skænket regimentet af Underofficersmessen på Svanemøllens Kaserne. Vognen blev sat på plads ved hjælp af to heste udlånt fra Tuborg Bryggerierne.

En nærmere beskrivelse af Trainvogn Model 1909 findes i "Køreinstruktion for Hæren", udgivet af Krigsministeriet i december 1929.

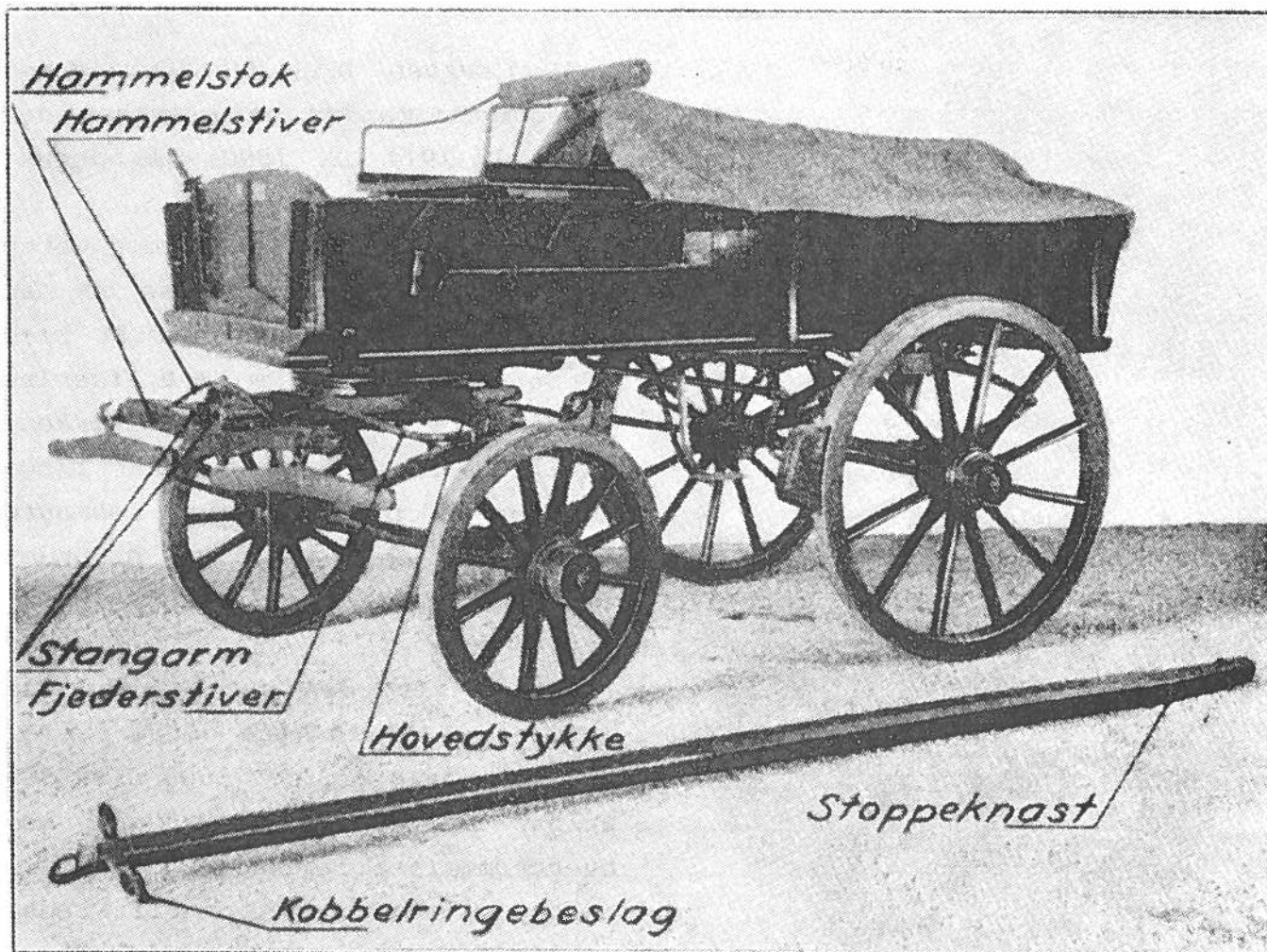
Vognen vedligeholdes af midler, som stilles til rådighed af Sjællandske Trænregiments Fond.

Billede af Trainvogn M/1909 fra ca. 1910.

Trainvognen placeres på Svanemøllens Kaserne 1. november 1965.

Trainvogn M/1909.

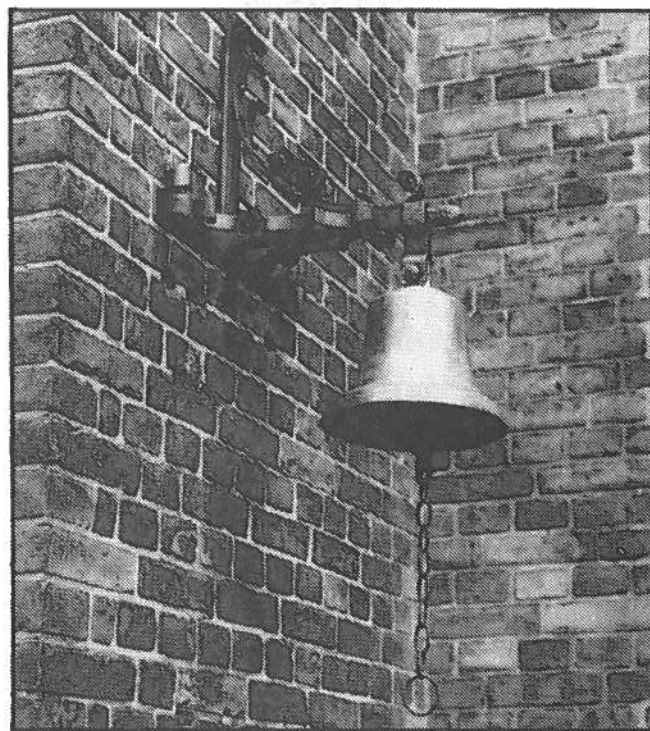
Sidste større renovering fandt sted i 1986, hvorefter vognen - hestetrukket - blev anbragt på sin nuværende plads på Farum Kaserne.

I dag gennemføres forbidefileringen i forbindelse med regimentsparader på vejen foran trænvognen.

REGIMENTETS ALARMKLOKKE

Da Sjællandske Trænregiment i 1976 overtog Svanemøllens Kaserne, overtog det også den på muren inden for kaserneporten ophængte alarmklokke.

Hvornår klokken er ophængt, vides ikke, men den var i anvendelse som

Alarmklokken på Svanemøllens Kaserne.

*Ejendomsinspektør, afsk. sergent
L.H. Oster Pedersen.*

alarmklokke - så vidt vides for
eneste gang - i forbindelse med
sikringsstyrkens formering i 1914.

Daværende sergent ved Ingeniørre-
gimentet L.H. Oster Pedersen har se-
nere fortalt:

"Som sergent blev jeg kommanderet
som vagtkommandør på kasernen den
31. juli 1914 kl. 1800 - 1. august
1914 kl. 1800.

I instruksen for vagtkommandøren
var optaget en bestemmelse om, at
når der fra regimentskontoret blev
givet meddelelse om mobilisering
eller formering af sikringsstyrken,
skulle vagtkommandøren lade ringe
på den inden for porten ophængte
klokke med 2 hurtigt på hinanden
følgende slag med 1/2 minuts inter-
val.

Jeg er vist den eneste, der har
oplevet at iværksætte denne ordre.
Den 1. august kl. ca. 1500 blev jeg
afløst fra vagten og rykkede med
oversvømmelseskommandoet ud til
Lyngby og derfra videre til Frede-
riksdal!"

I forbindelse med regimentets
flytning først til Høvelte Kaserne
og senere til Farum Kaserne er
alarmklokken hver gang taget med.

På Farum Kaserne har klokken i
perioden 1985-1990 været anbragt
ved indgangen til bygning 33, som
bl.a. huser de to bataljoner, 1. og
2. Trænbataljon.

Klokken er nu anbragt på regimen-
tets administrationsbygning.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS MINDEPLADE

Sjællandske Trænregiments mindeplade er opsat efter anmodning fra Trainafdelingen i 1947 til minde om

Kaptajn af reserven

Aage Helge Olstrup, og

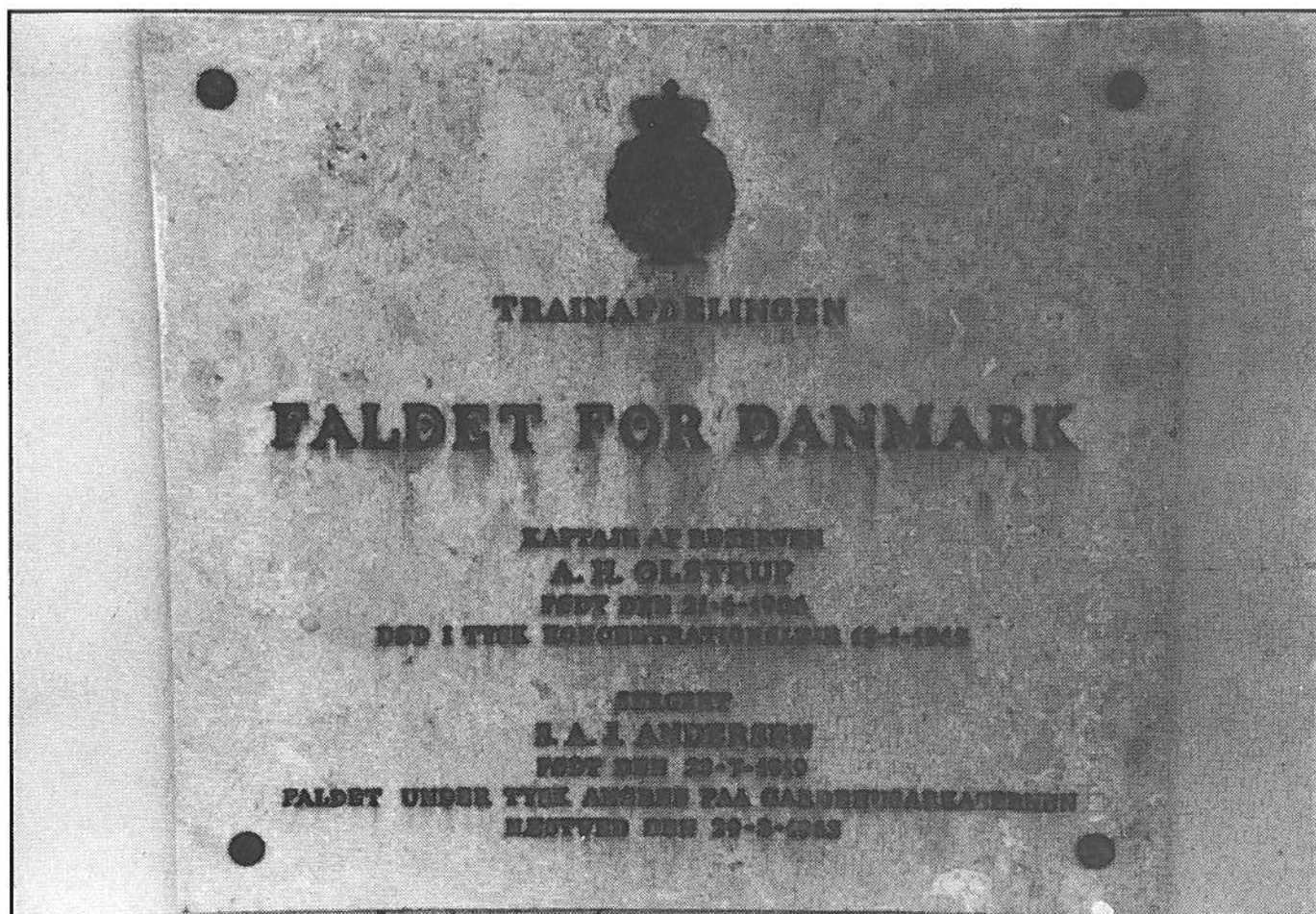
sergent Svend Aage Jens Andersen

som begge mistede livet under 2. verdenskrig.

Mindepladen blev opsat på Krigsministeriets bekostning og ved Hærens Bygningstjenestes foranstaltning.

Pladen er udført i "Lunell" af stenhuggerfirmaet "Scheller, Hougard og Petersen".

Mindepladen blev officielt afslø-

Sjællandske Trænregiments Mindeplade på Farum Kaserne.

ret af Trainafdelingens daværende chef, oberst V.L.K.Bohn, den 9. april 1948 ved en højtidelighed på Trainafdelingens område af Ny Tøjhus, Amager Boulevard 8.

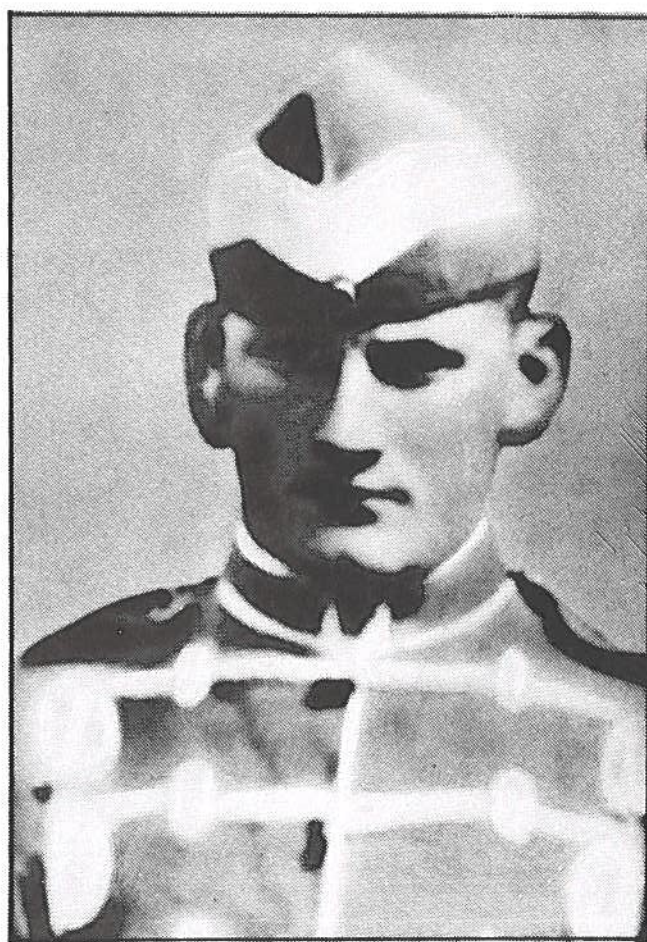
I forbindelse med Sjællandske Trænregiments flytninger til henholdsvis Svanemøllens Kaserne, Høvelte Trænkaserne og Farum Kaserne er mindepladen hver gang ført med regimentet og opsat i tilknytning til administrationsbygningen. På Farum Kaserne er mindepladen anbragt i muren på administrations-

bygningen til venstre for hovedindgangen.

Kaptajn A.H.Olstrup blev født den 21. juni 1906, og indkaldt til artilleriet i marts 1927. Efter gennemgang af kornetskole og senere løjtnantsskole blev han i april 1934 forsat til Trainafdelingen, hvor han i perioder forrettede frivillig tjeneste. I februar 1943 blev han udnævnt til kaptajn af reserven. Kaptajn Olstrup forrettede tjeneste for sidste gang ved Trainafdelingen under en instruktions-

Kaptajn A.H.Olstrup.

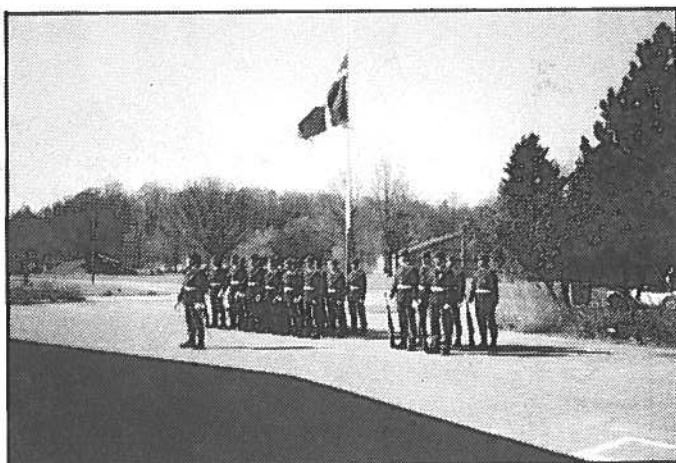
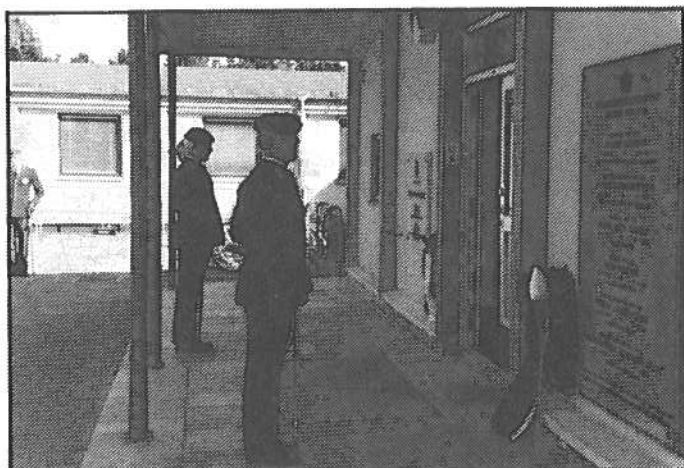
Sergent S.A.J.Andersen.

øvelse i maj 1943.

Herefter gjorde kaptajn Olstrup tjeneste som vagtchef i Statens civile Luftværn. Han kom hurtigt ind i illegalt arbejde og fik herunder kontakt med den engelske efterretningstjeneste, som han blev agent for. I februar 1944 blev han arresteret, og efter at have siddet i Vestre Fængsel i 7 måneder, blev han via Frøslevlejren og Porta Westfalica ført til Neuengamme, hvortil han ankom 15. september 1944. En umenneskelig behandling og en heftig lungebetændelse medførte, at kaptajn Olstrup afgik ved døden den 18. januar 1945 og blev begravet i lejren.

Sergent S.A.J.Andersen blev født den 23. juli 1919. Han blev indkaldt til rytteriet. Efter gennemgang af korporalskole og senere sergentskole i december 1942 blev han sat i nummer ved Trainafdelingen, men forblev tjenstgørende ved Gardehusarregimentet.

Da tyskerne den 29. august 1943 angreb Gardehusarkasernen i Næstved, deltog sergent Andersen i kampen. Under en stillingsindtagelse i mandskabskasernens vinduer blev han ramt af et projektil og blev så hårdt såret, at han samme dag afgik ved døden. Sergent Andersen ligger begravet på Nordre Kirkegård i Randers.

Kransenedlæggelse den 9. april 1990.

Til venstre ses oberst J.Frømhø og oberst C.-G.G.Schøller nedlægge krans ved henholdsvis Sjællandske Trænregiments mindeplade og Sjællandske Ingeniørregiments mindeplade.

Til højre ses et af personel fra Sjællandske Trænregiment og Sjællandske Ingeniørregiment opstillet æreskommando.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS TROMPETERKORPS, MUSIK OG NODER

Sjællandske Trænregiments Trompetkorps blev startet den 1. november 1961. På denne dag - 10 årsdagen for regimentets oprindelse -

skænkede en gavekomite, på vegne af regimentets faste befalingsmænd, regimentet fire lange ES-trompeter. Trompeterne var fremstillet i Eng-

Den 4. juni 1963. Overrækkelse af to pauker til Sjællandske Trænregiment. Paukerne er skænket af Tuborgfondet, og på billedet ses regimentschefen og direktør H. Øhrstrøm i samtale efter overrækkelsen. Til højre ved paukerne ses fhv. musikdirigent Aa.V. Beyer.

land og indkøbt gennem Marius Sørensens Musikinstrument Import. Montering og syning af de tunge silkeduge til trompeterne blev udført af kongelig hofleverandør J.S. V.Weiclbach's Sejl- og flagfabrik.

Den 4. juni 1963 modtog regimentet af Tuborgfondet to pauker.

Senere er trompeterkorpsets instrumentbeholdning ved lån, gaver og indkøb fra Sjællandske Trænregiments Fond øget med yderligere et antal Es-trompeter, signalhorn samt to trommer.

Trompeterkorpsets medlemmer er fortrinsvis værnepligtige menige, som frivilligt deltager i korpsets virke. Korpset undervises af en civil spillelærer og spiller i forbindelse med parader på regimentets mærkedage og andre særlige lejligheder.

Sjællandske Trænregiments Trompeterkorps. Farum Kaserne 1990.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS MUSIK

Sjællandske Trænregiment anvender i forbindelse med parader m.v. specielt

- Sjællandske Trænregiments March og
- Trainets Kjendingssignal (Train-signal)

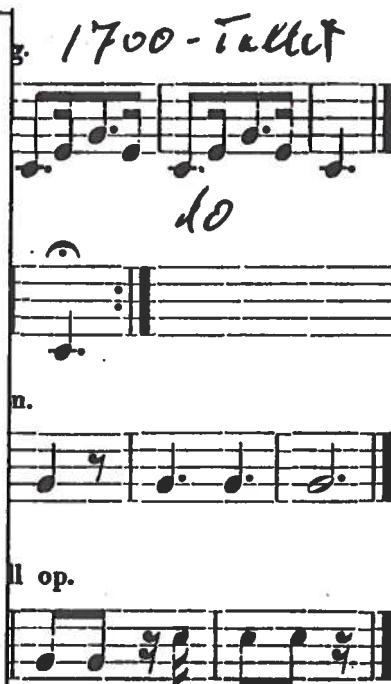
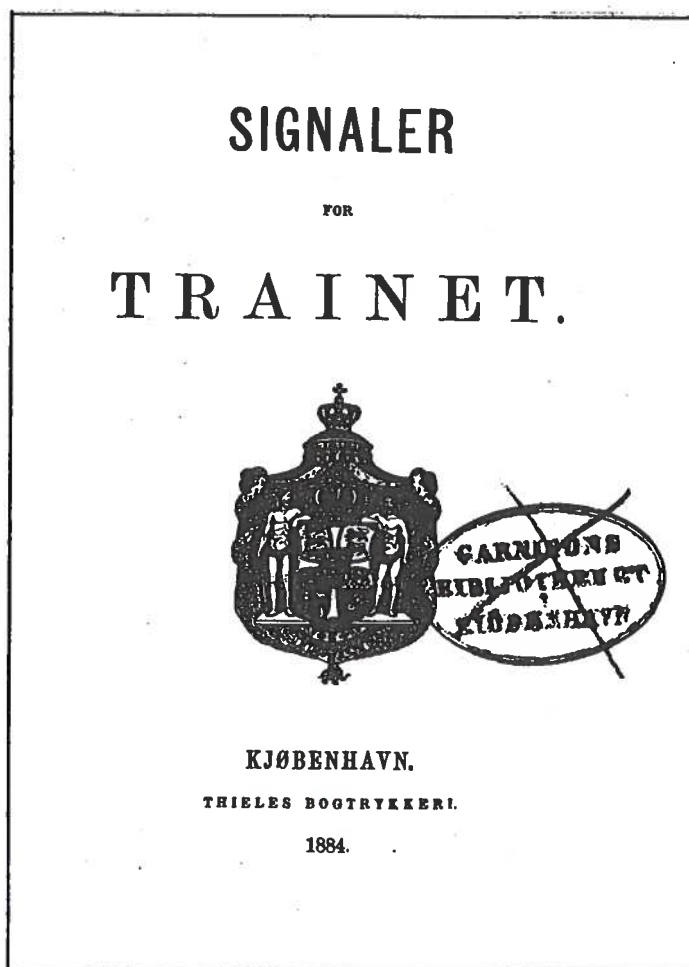
Sjællandske Trænregiments March, komponeret af musikdirigent Aage Beyer i anledning af regimentets 100 års oprindelsesdag den 10. maj 1965, er indspillet på grammofonplade med Falsterske Fodregiments Musikkorps. På pladen findes endvidere signaler spillet af trompeterkorpset.

Trainets Kjendingssignal (Train-signal) fremgår af "Signaler for Trainet" fra 1884. Komponisten er ukendt, og signalet udsættes alene for trompeter. Til signalet er senere af ukendte kunstnere udarbejdet følgende tekster:

Tekst nr. 1: HURRA FOR OBERSTEN,
HAN FØRER TRÆNET FREM
HAN SKAL NOK SIKKERT
FØRE TRÆNET HJEM IGEN.

Tekst nr. 2: NU KOMMER TRÆNET FREM,
NU KOMMER TRÆNET FREM,
OG HELE MAKEDUTTEN
FØLGER DEN

Sjællandske Trænregiments Feltmarch er komponeret af trompeterkorpsets mangeårige musiklærer H. Fulling, der endvidere har komponeret regimentets festfanfare.

— Nr. 15. Trainets Kjendingssignal.

Uddrag fra "Signaler for Trainet", udgivet på Thieles Bogtrykkeri i Kjøbenhavn i 1884. Disse og andre trainsignaler anvendtes primært til forbindelse fra den befalingshavende til trainstyrken under anvendelse af Trainafdelingens trompeter, og kunne således tilsikre en samtidig udførelse af en ordre til en ofte noget spredt styrke.

HS. KGL. HØJHED ARVEPRINS KNUD OG REGIMENTET

Prins Knud blev født den 27. juli 1900 som næstældste søn af daværende kronprins Christian og kronprinsesse Alexandrine. Han var tronfølger fra 1947, da hans broder Frederik blev konge, og indtil 1953, hvor tronfølgeloven blev ændret, hvorefter han fik titlen arveprins.

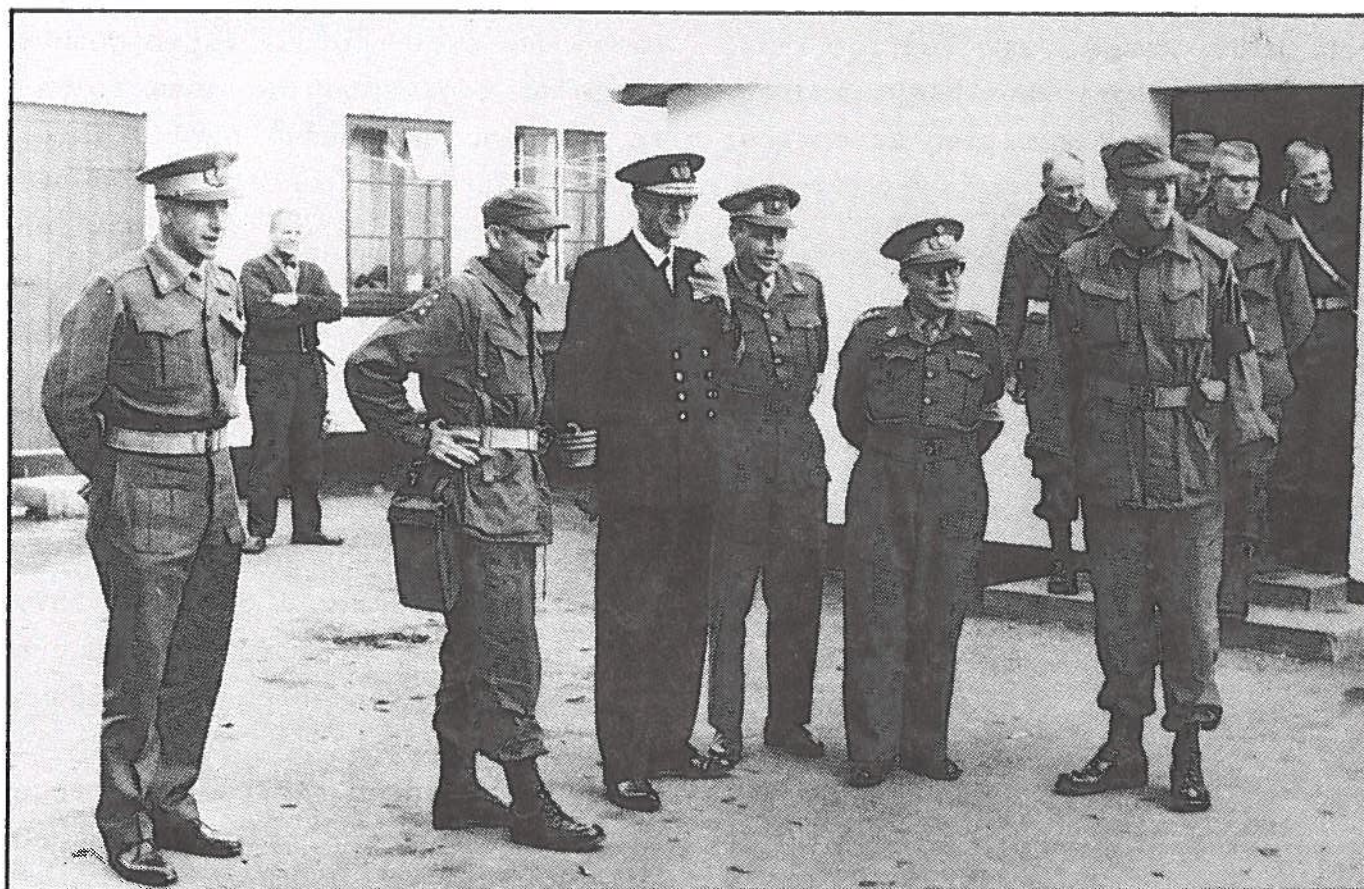
Hans Kongelige Højhed Arveprins Knud besøger regimentet 4. juni 1964. Ved siden af arveprinsen ses regimentschefen, oberst E.H. Christensen.

Prins Knuds hu stod til søen, og han gennemførte kadetskolen i 1923. Ved sin afgang i 1965 var han vice-admiral, og blev senere udnævnt til admiral. Arveprinsens interesse for hæren var stor, og han viste gennem mange år regimentet og dets soldaterforening en ganske særlig interesse. Dette manifesterede sig ved talrige besøg både ved festlige lejligheder og under feltmæssige forhold, herunder særligt i forbindelse med den store øvelsesvirksomhed i 60-erne. Arveprinsen var Sjællandske Trænregiments Soldaterforenings protektor, og foreningen bærede han ved at indvi dens fane ved 50 års jubilæet i oktober 1969, og i juli 1970, kort før sin 70 års dag, modtog arveprinsen foreningens ærestegn.

Om arveprinsen fortæltes mange historier, her skal blot nævnes en enkelt:

Under efterårsøvelsen i oktober 1963 havde regimentet store genindkaldelser. Under øvelsen besøgte arveprinsen, ledsaget af regimentschefen, bl.a. havnen i Stubbekøbing, hvor personel fra drivmiddel-parken modtog hjemmeværnsskuttere, der slæbte gummibeholdere med driv-

opmærksom på visse ting i forbindelse med slagning af knob, ophaling på kajen m.v.". Da en af gumibeholderne smuttede under ophalingen, udmøntede arveprinsens hjælp sig i det ved regimentet herefter kendte udtryk: "Tag den i fnutten".

Arveprinsen besøger 6 MPKMP under øvelse ABSALON II - 1965. På billedet ses fra venstre premierløjtnant N.G.Krogh, kaptajn H.E.Nilsson, arveprinsen, premierløjtnant P.P.Jensen, oberst E.H.Christensen og kaptajn N.F. Stampe Nielsen.

MILITÆRPOLITIET VED SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT

OPRETTELSE

Oprettelsen af hærens nuværende militærpoliti relaterer sig til afsendelse af "Den danske Brigade" til Tyskland i 1947, og var foranlediget af et krav fra englænderne om, at der sammen med brigaden fulgte en MP-enhed. Englænderne forudså meget rigtigt, at en sådan enhed var nødvendig under de kaotiske forhold brigaden ville komme til at virke under i det krigshærgede og trætte Tyskland.

Foranlediget af det engelske krav udsendte Generalkommandoen i 1946 en skrivelse vedrørende udtagelse af kvalificeret personel til en sådan styrke. Den 8. marts 1947 mødte de første elever på Lundtoftesletten, hvor uddannelsen fandt sted under temmelig primitive indkvarteringsforhold. Den 8. marts har i øvrigt siden - ret så naturligt - været anset som skolens fødselsdag og samtidig mærkedag for hele MP-korpset.

I juli 1958 slog afskedens time for Det danske Kommandos tjeneste i Tyskland, og alle styrker, herunder militærpolitiet, vendte hjem til Danmark. I Danmark havde man i åre-

ne op til 1958 konstateret et stadig stigende behov for MP, bl.a. som følge af det stigende antal køretøjer ved især infanteriet og den deraf følgende trafik i og uden for byerne. Hærkommandoen havde allerede i 1957 - også for at have uddannet MP til stede ved eventuel mobilisering - planlagt oprettelse af to MP-kompagnier i dækningsstyrken. Personellet blev stillet til rådighed i de første måneder af 1958. Den 3. januar 1958 blev en ny mærkedag i MP's historie, idet der på denne dato blev oprettet et reduceret MP-kompagni ved hvert af de to trænregimenter. 3. MP-kompagni ved Jyske Trænregiment og 6. MP-kompagni ved Sjællandske Trænregiment. Kompagnierne var administrativt underlagt de to trænregimenter, men kommandomæssigt henholdsvis Vestre og Østre Landsdelskommando.

AVEDØRE 1958-1969

6. MP-kompagni blev fra starten indkvarteret i Avedørelejren og virkede herfra indtil 10. juni

1969, hvor kompagniet rykkede ind på Svanemøllens Kaserne. I Avedørelejren udvikledes i disse år dels kompagniets organisation og dels bestemmelser for uddannelse og virke for den her etablerede militærpolitistation. Militærpolitistationstjenesten blev i væsentlig grad udført i weekenderne i forbindelse med orlovsrejser. Endvidere udgik og virkede fra Avedørelejren også fra primo 1958 "Kommandanten i Københavns (KIK) MP-patrulje". Udover patruljering på Københavns Hovedbanegård indgik bl.a. kontrol på det militære skydeterræn på Kalvebod og i øvrigt opgaver, beføjelser og pligter som fastsat i Kommandanten i Københavns bestemmelser.

Fra 1966 gennemførte MP-kompagniet runderinger på militærpsykiatrisk afdeling på Tagensvej.

Den 1. april 1968 formeredes 4. og 5. MP-detachement til støtte for og indgående i henholdsvis 1. og 2. Sjællandske Brigade. Begge MP-detachementerne blev underlagt 6. MP-kompagni.

Som en videreførelse af tjenesten i Tyskland har MP-personel deltaget ved oprettelsen af diverse FN fredsbevarende styrker i Gaza, Congo og på Cypern. Det skal nævnes, at chefen for den første MP-styrke på Cypern var major C.C.Mc.I. Schmidt, der både før og efter denne opgave var chef for 6. MP-kompagni.

Befalingsmænd fra kompagniet har endvidere virket ved NATO-hovedkvarteret i Belgien.

Fra årene i Avedørelejren kan nævnes en opgave, som sikkert blev udført med større glæde og interesse end så mange andre, nemlig patruljekørsel med "Kongejeepen". Daværende kompagnichef major Mc. Schmidt havde fremskaffet og "shinet up" en jeep, som - med behørig tilladelse - fik Kong Frederik IX's soldaternummer "461". Dette køretøj foretog i slutningen af 60'erne patruljeture ad faste ruter gennem det indre af København, dels for at markere MP tilstedeværelse, men også for at tilgodese turisterne, der her havde et glimrende motiv til deres fotoalbum. Disse ture blev kun udført i sommerhalvåret, og påklædningen var naturligvis rød/hvid. Jeepen findes fortsat i MP-kompagniets varetægt og anvendes ved særlige lejligheder.

Kongejeepen med H.M. Kong Frederik IX's soldaternummer "461".

10. maj 1967. Forrest ses premierløjtnant A. Wilson.

Blandt de forskelligartede patruljer, kompagniet gennemførte i 1960'erne, var også togpatruljen København-Hillerød-Frederiksværk, hvis formål var at sikre ro og orden i togene søndag aften blandt militært personel til de nordsjællandske kaserner samt Auderød.

På Bornholm havde man, bl.a. i forbindelse med færgetransporten til og fra øen, konstateret et stadig stigende behov for tilstedeværelse af MP, og derfor oprettede man ved 6. Militærpolitikompagnis foranstaltning i tiden 9. april 1965 - 14. februar 1973 en militærpolitistation på Almegårds Kaserne. Stationen havde på skift en styrke på 6-8 mand.

Af andre opgaver fra de første år kan nævnes vagt- og adgangskontrol- len ved Østre Landsdelskommando, først i Dag Hammarskjölds Allé og fra 2. maj 1978 i den nyrestaurere-

de bygning på Ringsted Kaserne.

En tilsvarende kontrol blev også gennemført i Hærkommandoens bygning i Kastellet. Opgaverne i Kastellet var ikke kun begrænset til vagten ved Hærkommandoen, men en nok så kontant opgave i dette gamle militære domicil var bevogtning af og kontrol med de i Kastellets arrest indsatte straffasonere.

SVANEMØLLEN 1969-1975

I forbindelse med den politiske beslutning om at udflytte så mange af forsvarrets enheder som muligt fra København blev det i 1969 bestemt at udflytte den kommende Forsvarskommando til en ny og moderne bygning i Vedbæk. 6. MP-kompagni blev beordret til at afgive vagtpersonel allerede inden indflytning og ibrugtagning. Fra november 1972, hvor bygningen officielt blev indviet og indtil 30. juni 1977, hvor Militærpolitiet blev afløst af de civile vagtbetjente, havde 6. Militærpolitikompagni den fulde adgangskontrol, herunder sikkerhedskontrol af lokaler efter arbejdstids ophør.

Den 28. september 1973 konverteredes 6. Militærpolitikompagni til Militærpolitikompagni/Østre Landsdelskommando. Samtidig udgik kompagniet af dækningsstyrken og overgik til Øvrig Fredsstyrke, medens

de to militærpolitidetachementer fortsat støttede deres brigader.

I relation til de mangeartede opgaver, en MP'er skal kunne udføre, bør også nævnes en, der ikke blev kendt af den brede offentlighed, nemlig modtagelsen af de danske ofre for den store flyulykke i Dubai 26. marts 1972, hvor 112 personer omkom.

Efter at Bådsmandsstrædes Kaserne i efteråret 1971 var overgået til fristad under navnet Christiania, forlød det, at det stort set tomme område i Ryvangen kunne risikere at skulle lide samme skæbne. For at modvirke dette besluttede den daværende forsvarsminister Orla Møller med øjeblikks varsel at destruere de tomme bygninger og rekvirerede til dette formål personel og materiel fra Sjællandske Ingeniørregiment. Militærpolitipersonel var her - sammen med personel fra Livgarden og Flyvevåbnets hundepatrulje - med til i 1973 at sikre nedlæggelsen af Ryvangens Kaserne.

Af større aktiviteter fra 70'erne kan især nævnes bevogtning og adgangskontrol i forbindelse med mødevirksomhed på meget højt NATO-plan på såvel Frederiksberg Slot som Flyvestation Værløse, opgaver der - i snævert samarbejde med politiet - krævede megen planlægning og meget personel. Det blev også i disse år institueret, at når en dansk (sjællandsk) styrke af batal-

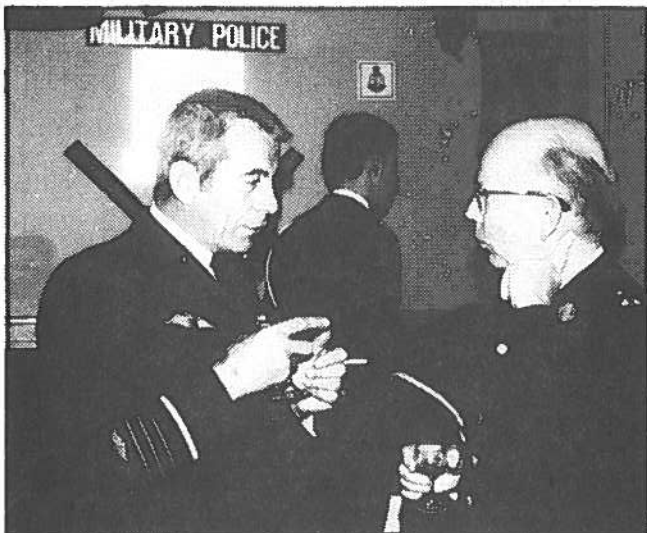
jonsstørrelse tog til Tyskland på øvelse med andre NATO-enheder, skulle der deltage en til to MP-grupper.

I disse år blev der gjort meget ud af at eftersøge absentanter. Antallet af ulovligt fraværende lå konstant ret højt, men med MP-station på Svanemøllens Kaserne var det forholdsvis let at udsende patruljer i det storkøbenhavnske område.

HØVELTE 1975-1985

Placeringen og virket fra Svanemøllens Kaserne afsluttedes den 20. februar 1975, hvor kompagniet flyttede til Høvelte.

Samarbejdet med udenlandsk militærpoliti skete i disse år bl.a. ved deltagelse i den årlige internationale "Chichester march" i England, i hvilken der deltager militærpolitipersonel fra mange lande. Endvidere deltog personel fra militærpolitikompagniet hvert år i "EX-COOP SHOOT" i Bergen Hohne i Vesttyskland samt i den krævende Nijmegenmarch. Som eksempel på periodisk samarbejde med MP-kompagni/Vestre Landsdelskommando kan nævnes bevogtning og adgangskontrol i forbindelse med stort NATO-møde i Frederikshavn samt modtagelse af udenlandske enheder via Esbjerg havn.

Forsvarschefen, general K.Jørgensen lynskudt under samtale med chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor O.K.Lind den 3. januar 1978, da militærpolitikompagniet fejrede sin 20 årsdag.

MP-skolens tidligere chef, major B.Kryger Jørgensen og chefen for Telegrafregimentet, oberst H.K. Borris, den 3. januar 1978.

Fra denne periode skal også nævnes MP-kompagniets støtte til de to sjællandske brigaders ophold og øvelsesvirksomhed i Oksbøl.

Militærpolitiet har altid markeret sine runde datoer. Kompagniets 20 årsdag blev således fejret i Høvelte med indvielsen af ny MP-stue og med deltagelse af tre generaler, herunder forsvarschefen. 25 årsdagen blev ligeledes markeret med deltagelse af bl.a. forsvarschefen.

I forbindelse med markeringen af militærpolitiets 35 års fødselsdag den 8. marts 1982 blev den røde kasket erstattet af den røde baret.

En af de opgaver, hvor kompagniets ekspertise kom til sin fulde ret, var støtten til afviklingen af forskellige TATTOO's. Starten fandt sted allerede ved "Forsvarsdagen 1959", men især indsatsen ved "Slagelse TATTOO"s, i årene 1979-86, først på Slagelse Stadion, og senere på Rosenborg Eksercerplads bør nævnes.

FARUM 1985-1991

Den 1. februar 1985 sluttede militærpolitiet sin tjeneste i Høvelte og marcherede som den første af regimentets enheder til FARUM for der at indrette sig og afvente ankomsten af de øvrige dele af regimentet. Samarbejdet med udenlandsk mi-

Chefen for NATO's styrker i Europa, den amerikanske general B.Rogers og oversergent-MP B.Larsen.

litærpoliti er fortsat, og kompagniet deltager fortsat i såvel "Ex-COOP SHOOT" i Bergen Hohne som i Nijmegen marchen.

En af de helt store ressourcekrævende aktiviteter er fortsat kompagniets virke, når større udenlandske enheder - f.eks. Allied Mobile Force (AMF) - kommer til Sjælland for at deltage i allieret øvelsesvirksomhed. Støtte ved modtagelsen af enhederne, kontrol i forbindelse med sociale aktivite-

ter, virket under øvelsens feltfase samt afvikling i forbindelse med udrejsen fra Danmark, kræver normalt, at alt til rådighed værende personel er indsat i ca. 4 uger.

Også støtte til de to sjællandske brigaders ophold og øvelsesvirksomhed i Oksbøl er fortsat pålagt kompagniet.

Der har altid været lagt vægt på, at MP-personellet har egne lokalteter, hvor personel af alle grader kan hygge sig, og hvor gamle (tid-

ligere) MP-ere kan genopfriske gamle minder og begivenheder. Også på Farum Kaserne er det lykkedes at tilvejebringe egne lokaler til en sådan MP-stue.

Af særlige opgaver fra den sidste del af perioden kan nævnes støtte og samarbejde med politiet i forbindelse med Pavens besøg og det kongelige sølvbryllup i 1989.

Behovet for MP-kompagniets indsats og virke er fortsat stort. Kompagniet pålægges til stadighed opgaver, som kræver indsættelse af personel med en særlig uddannelse og holdning, ligesom rekruttering og afgivelse af dansk MP-personel til allierede stabe samt FN-tjeneste sker via MP-kompagni/Østre Landsdelskommando.

4. Militærpolitidetachment, 1989.

REGIMENTETS PERSONEL I FN-TJENESTE

Lige siden De Forenede Nationer for første gang i 1956 oprettede en fredsbevarende styrke, bestående af militære enheder fra flere lande, har personel fra Sjællandske Trænregiment til stadighed deltaget i FN's missioner overalt i verden.

Med en enkelt undtagelse har personellet deltaget i samtlige FN-missioner, herunder enten som deltagere i egentlige fredsbevarende styrker eller som medlemmer af FN's internationale observatørkorps.

Sjællandske Trænregiments personel i de fredsbevarende styrker har bestridt "almindelige" hærfunktioner på lige fod med personel fra øvrige regimenter, og har - i hovedsagen - været anvendt i typiske trænfunktioner inden for områderne transport- og forsyningstjeneste, trafikkontrolltjeneste samt militærpolititjeneste.

FREDSBEVARENDE STYRKER I CONGO

Congo, der havde været belgisk koloni siden 1908, blev selvstændig 1. juli 1960.

Den nye stat var ikke tilstrækkelig forberedt til det store skridt

fra at være et tilbagestående stammesamfund til at blive en fri, selvstændig stat. Indre stridigheder mellem landets politiske fraktioner og provinser medførte hurtigt kaos, frygt og uro. Den congolesiske regering anmodede FN om militær hjælp for at beskytte landet mod angreb udefra samt om civil ekspertbistand. Sammen med FN-tropperne skulle følge internationalt militærpoliti.

Dette førte til oprettelsen af ONUC (Organisation des Nations Unie's ou Congo).

Da operationen sluttede 30. juni 1964, havde Sjællandske Trænregiment deltaget i denne styrke med i alt 24 officerer, 114 befalingsmænd af sergentgruppen, 73 menige samt 136 MP'ere.

Forsyningstropperne opstillede i en periode af ca. 4 måneder i 1963 et transportkompagni i ELIZABETHVILLE.

Hovedparten af personellet fra Sjællandske Trænregiment - excl. MP-personellet - forrettede tjeneste ved dette kompagni samt inden for trafikkontrolltjenesten.

De første danske MP'ere, der udtoges til 6 måneders tjeneste, be-

Det af forsyningstropperne opstillede transportkompagni ankom til Congo i 1963.

stod af 10 mand - 5 fra Jyske Trænregiment og 5 fra Sjællandske Trænregiment - under ledelse af oversergent M.Madsen fra Sjællandske Trænregiment.

Oversergenten, som af gamle MP'ere er kendt under navnet "Mugge", er i dag seniorsergent ved Nørrejske Artilleriregiment og med efternavnet "Tøttrup". Oversergenten, som i øvrigt senere har forrettet FN-tjeneste på Cypern og i Namibia, modtog i forbindelse med tjenesten i Congo den kongelige belønningsmedalje af 1. klasse med krone.

Hændelsen, der foruden den fornemme dekoration også gav STRR plaque, var følgende:

Den 5. januar 1961 var der store demonstrationer foran hovedkvarteret i Leopoldville, hvor Lumumba-tilhængere sloges med og overfaldt enkelte Kasavubu-tilhængere. - En forbipasserende Kasavubu-tilhænger råbte: "Lange leve FN!" Det skulle han aldrig have gjort, for det resulterede i, at hans cykel blev ødelagt, og selv blev han overfaldet af en stor skare Lumumba-tilhængere. Han blev angrebet med køl-

ler og knive, medens FN-vagtposterne stod lige på den anden side af et rækværk om bygningen og så til uden at løfte en finger for at hjælpe manden. Oversergent Madsen sprang resolut over rækværket og befriede manden efter et kort, hektisk slagsmål, hvorefter oversergenten anlagde en midlertidig forbindelse. Straks efter kørte han manden til FN-hospitalet, hvor man imidlertid ikke ville behandle den sårede, fordi han "kun" var congo-

Oversergent M. Madsen, 1963.

leser. Oversergent Madsen havde en længere diskussion med hospitalspersonalet, der alle var indere. Da der ikke blev opnået noget resultat, kørte oversergent Madsen ham til det congolesiske politi, der nu hjalp med at få ham indlagt på et congolesisk hospital. Congoleseren havde to store huller i baghovedet som følge af knivstikkene, og han blødte ret kraftigt.

Oversergenten fik senere at vide, at han ikke som medlem af FN-styrken måtte blande sig i indre politiske stridigheder, men, som Madsen selv skrev hjem senere, "jeg ville dog ikke stå og se på, at en indfødt blev myrdet uden for FN's hovedkvarter, uden at nogen kom ham til hjælp, blot fordi han "kun" var congoleser. Sorte eller hvide er vi dog mennesker alle sammen!"

CYPERN

Cypern, som siden 1925 havde været britisk kronkoloni, blev proklameret som selvstændig republik i 1960. Som præsident valgtes den græsk-cypriotiske ærkebiskop Makarios, hvis hele politik tog sigte på et rent græsk flertalsstyre uden tyrkiske organer. Modsætninger mellem befolkningsgrupperne var store, og i slutningen af 1963 brød voldsomme kampe løs mellem parterne.

Efter anmodning fra præsident Ma-

karios forsøgte britiske tropper at opretholde ro og orden, men dette mislykkedes. I marts 1964 vedtog FN oprettelsen af en international, fredsbevarende FN-styrke, som det var sket i Gaza og Congo.

Styrken fik navnet UNFICYP (United Nations Forces in Cyprus).

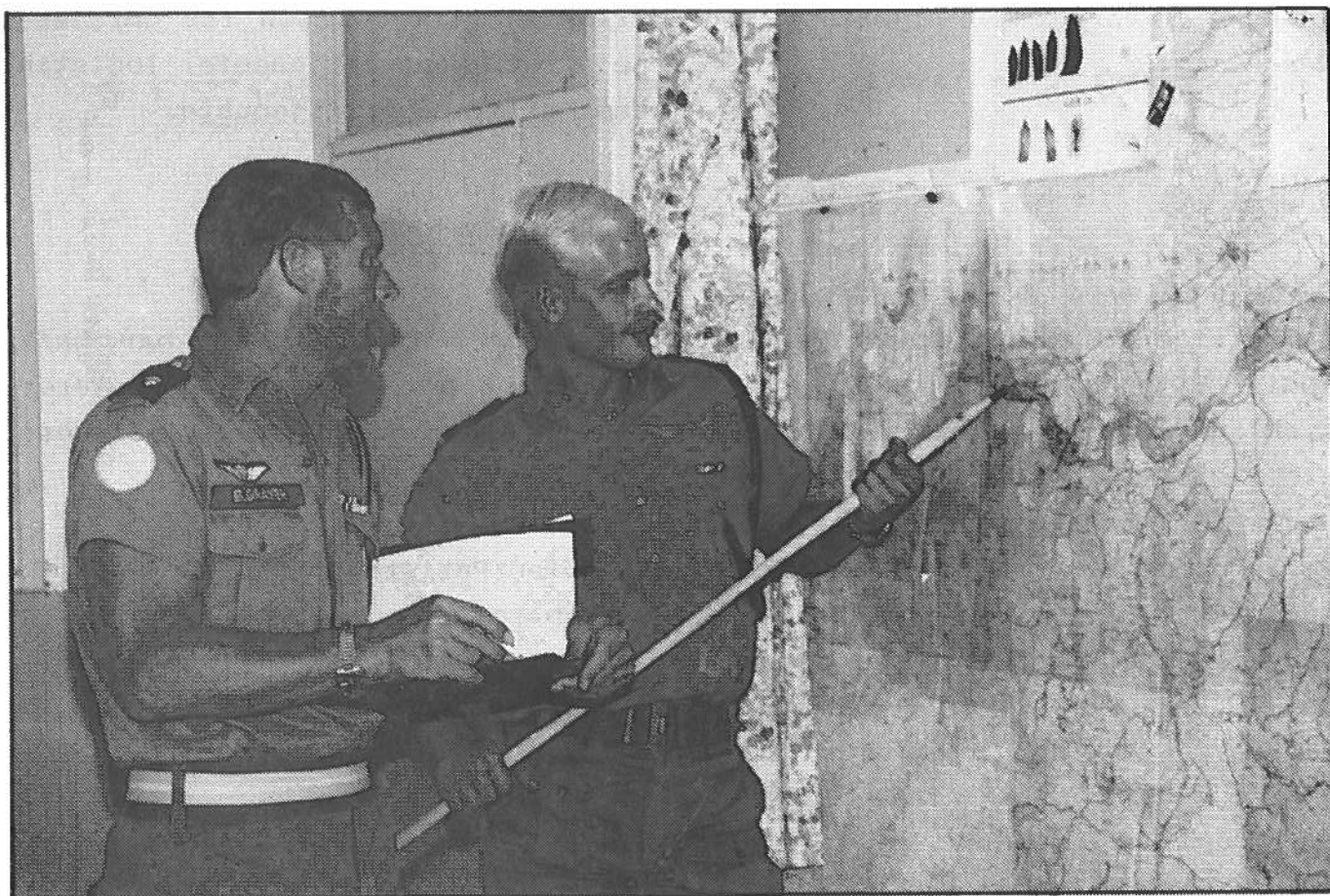
Danmark blev anmodet om at bidrage til styrken med såvel egentlige militære styrker som MP.

Sjællandske Trænregiment har siden deltaget i styrken med i alt 78 officerer, 99 befalingsmænd af sergentgruppen, 312 menige samt 195

MP'ere.

Regimentets personel har på lige fod med personel fra landets øvrige regimenter varetaget funktioner inden for alle områder af styrken, herunder det internationale hovedkvarter, den danske bataljons stab samt i de danske kompagnier.

MP-personellet har forrettet tjeneste i det forenede, internationale MP-Corps på Cypern, hvis næstkommanderende i øvrigt altid er en dansk MP-kaptajn på skift fra Sjællandske Trænregiment og Jyske Trænregiment.

Billede fra Cypern. På billedet ses midlertidig major B. Graver og løjtnant A. Nørgaard, 1960.

SINAI - SUEZ - GAZA

Den første egentlige fredsbevarende FN-styrke blev oprettet og indsat i mellemøsten i 1956. Styrken, benævnt UNEF (United Nations Emergency Force), blev indsat i Suez området, for at adskille de væbnede styrker fra Ægypten og Israel.

Den 10. marts 1957 rykkede de første danske soldater - herunder MP'ere ind i GAZA i det sydvestlige Palæstina.

I alt forrettede 2 officerer, 6 befalingsmænd af sergentgruppen, 22 menige samt 42 MP'ere fra Sjællandske Trænregiment tjeneste ved denne styrke.

NAMIBIA

Namibia blev i 1884 af det tyske kejserrige erklæret for en tysk koloni. Efter 1. verdenskrig blev Tyskland tvunget til at afstå alle sine kolonier, som blev inddraget under Folkeforbundets mandatsystem. Folkeforbundet overdrog Sydafrika mandatet over Namibia med beføjelser til at administrere området som en del af Sydafrika. De Forenede Nationer (FN) har imidlertid hele tiden modsat sig disse planer. Først i 1989 lykkedes det imidlertid at opnå enighed om gennemførelsen af frie valg til en grundlovgivende forsamling med henblik på,

at Namibia derefter kunne overgå til selvstændighed.

I marts 1989 blev UNTAG (United Nations Transition Assistance Group), oprettet for at sikre ro og orden, samt gennemførelsen af den nye stats første frie selvstændige valg.

Sjællandske Trænregiment har deltaget i den danske del af styrken med i alt 5 officerer, 4 befalingsmænd af sergentgruppen, 3 menige samt 11 militærpolitiserjenter.

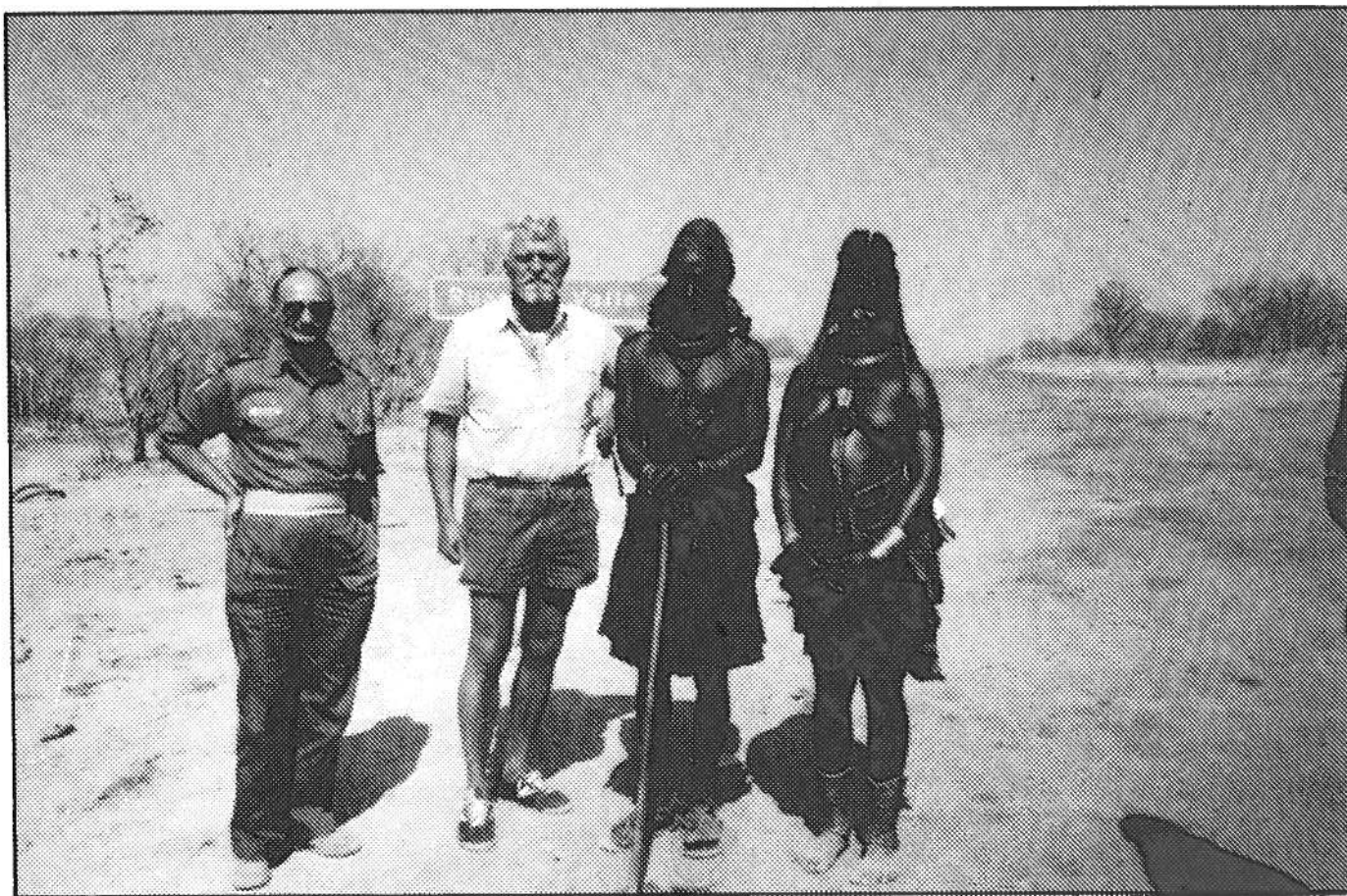
Regimentets personel har fortrinsvis virket inden for områderne: Trafikkontroltjeneste, logistik samt militærpolititjeneste.

OBSERVATØRTJENESTE

Sjællandske Trænregiment har haft udsendt i alt ca. 45 observatører fordelt på missionsområder således:

Libanon	(19)
Indien/Pakistan	(9)
Ægypten	(1)
Palæstina	(10)
Afghanistan	(1)
Iran/Iraq	(3)

Hertil kommer 1 officer, 4 befalingsmænd af sergentgruppen samt 1 menig, som i forbindelse med FN's engagement i bl.a. GAZA, CONGO og

Major P.Windinge og major O.Pheiffer sammen med Hinbafolkets høvding og hans kone. Namibia 1989.

CYPERN i perioden 1965-68 var stationeret i PISA i Italien. Opgaven her var at yde støtte i forbindelse

med de nordiske landes personel- og materieltransport med fly til de nævnte missionsområder.

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENTS SOLDATERFORENING

Omkring 1915 begyndte hjemsendte soldater fra hæren at organisere de første soldaterforeninger rundt omkring i landet. Denne interesse bredte sig også hurtigt til Trainafdelingen, idet forvalter K.O.Larsen, der havde været indkaldt i 1917, i juli 1919 henvendte sig til

*Ritmester E. Jerichau,
foreningens første formand.*

denne, for at undersøge mulighederne for oprettelse af en forening af "gamle" trainsoldater. Trainafdelingen accepterede ideen og overlod til stabssergent P.O.Hansen, der var afdelingens skriver, at etablere samarbejdet. Hermed var det første skridt taget til at etablere en forening med relation til Trainafdelingen.

Imidlertid var K.O.Larsens og stabssergentens første forsøg på at få samlet de hjemsendte trainsoldater et levende bevis på, at al begyndelse er svær; der dukkede nemlig i alt kun otte mand op i restaurant "Harmonien" på trods af annoncering i flere blade.

Andet forsøg den 14/10 1919 gik bedre, idet man fik tilladelse til at få adresser på 350 tidligere trainsoldater fra 1. Udskrivningskreds. Af de 350 indbudte mødte 40 op (atter i "Harmonien"), og alle fremmødte tilsluttede sig det af ritmester E.Jerichau fremsatte forslag om at oprette "Trainsoldaterforeningen". Ritmester Jerichau blev derefter på forslag fra stabssergent P.O.Hansen valgt som den nystiftede forenings første formand.

Trainsoldaterforeningen havde allerede på et tidligt tidspunkt et godt samarbejde med andre soldaterforeninger i Soldaterforeningernes Fællesudvalg. Under 2. Verdenskrig var imidlertid samarbejdet med den nyoprettede Danske Rytteriforeningers Fællesrepræsentation især værd at bemærke. Trainsoldaterforeningen fik i 1941 tilbudt plads i "Rytteribladet" - et tilbud man taknemmeligt modtog, da foreningen ikke

selv havde økonomi til etablering af et blad, og kort efter indtrådte man i fællesrepræsentationen. Denne sidste beslutning blev ikke truffet uden sværds slag, hvilket fortæller noget om den krise, foreningen i disse år måtte gennemgå. Efterhånden som hestene i Trainafdelingen erstattedes af motorkøretøjer, viste det sig nemlig mere og mere kompliceret at samle unge og gamle medlemmer om en fælles holdning, og

Soldaterforeningens 25 års jubilæum, 14. oktober 1944. I baggrunden midt i billedet ses foreningens formand, ritmester C. Dindler Hansen.

foreningens medlemstal havde - måske bl.a. af denne årsag - været nede på nitten umiddelbart før besættelsen.

I 1947 så rytteriforeningerne sig ikke længere i stand til at udsende bladet til Trainsoldaterforeningens medlemmer, og det blev derfor besluttet i stedet at etablere foreningens eget blad "Trainsoldaten". Foreningen udgav bladet indtil 1968, hvor chefen for Sjællandske Trænregiment tilbød foreningen at overtage bladet, der så kunne fungere som kontakt til såvel tjenstgørende som hjemsendt personel ved fra regimentet.

Årene efter besættelsen var præget af en stigende tilslutning til foreningen, dels fordi man nu i en årrække ikke havde haft muligheder for et frit foreningsliv, dels fordi man jo generelt oplevede en øget nationalfølelse, hvilket naturligt resulterede i et ønske om stærkere tilknytning til forsvaret.

Den 1. november 1951 oprettedes forsyningstropperne som en selvstændig tjenestegren, og hermed udviklede "Trainafdelingen" sig til "Sjællandske Trænregiment". Samtidig oprettedes "Jydske Trænregiment". Dette medførte på lidt længere sigt visse organisatoriske ændringer i soldaterforeningen, idet "Trainsoldaterforeningen" fra midten af 1955 ændrede navn til det nuværende "Sjællandske Trainregi-

Sjællandske Trænregiments Soldaterforenings 50 års jubilæum i oktober 1969. På billedet ses Hans Kongelige Højhed Arveprins Knud og foreningens formand, major J.Reinseth.

ments Soldaterforening", og Trainsoldaterforeningens jyske lokalafdeling oprettedes som selvstændig forening under navnet "Jydske Trainregiments Soldaterforening".

Som ovenfor nævnt har Sjællandske Trænregiments Soldaterforening stort set siden oprettelsen haft et godt og aktivt samarbejde med andre danske soldaterforeninger. Dette samarbejde er senere udvidet til også at omfatte samarbejde med trandsoldaterforeninger i såvel Sverige som Norge. Således er det i dag tradition, at repræsentanter fra Kungliga Skånska Trängregementets Kamratförening og fra Norske Transportregiments Soldaterforening deltager i det årlige jubilarstævne ved Sjællandske Trænregiments Soldaterforening, ligesom vort regiments forening deltager i deres år-

lige stævner.

Sjællandske Trænregiments Soldaterforening varetager i dag fortsat dels kontakten mellem det hjemsendte personel indbyrdes, dels kontakten mellem regiment og hjemsendt personel. Kontakten mellem soldaterforeningens medlemmer etableres ved en række sociale arrangementer som f.eks. skyttelaug, fisketure og de årligt tilbagevendende jubilarstævner (der afholdes sammenfalden-

de med regimentets forældredage) samt ved de for alle foreninger obligate generalforsamlinger. Kontakten mellem regiment og soldaterforening varetages dels ved de nævnte jubilarstævner, dels ved at soldaterforeningen fortsat anvender "Trænsoldaten" som det organ, hvorigennem foreningens medlemmer orienteres om såvel foreningens arrangementer som om situationen ved regimentet.

Soldaterforeningens indmarch på Farum Kaserne ved foreningens 70 års jubilæum 2. september 1989. Fanebæreren er Kaj Jensen og yderst til højres foreningens nuværende formand K.Knapmann.

CHEFER

TRAINCOMPAGNIET

Kaptajn	C.A.A.F.Brun	10/5 1865 - 11/9 1865
Kaptajn	H.C.Hertel	12/9 1865 - 14/7 1866
Kaptajn	O.H.T.A.F.A.Molke	14/7 1866 - 30/9 1867
		1/10 1867 - 30/9 1875
Kaptajn	W.F.Bang	30/9 1875 - 31/10 1880

TRAINAFDELINGEN

Oberst	H.C.Hertel	1/11 1880 - 12/1 1881
Oberstløjtnant	J.M.Lassen	25/1 1881 - 30/1 1883
Oberst	A.J.C.E.Madsen	31/1 1883 - 14/9 1889
Oberstløjtnant	C.C.V.Ringsted	19/9 1889 - 8/1 1892
Oberstløjtnant	L.S.Petersen	9/11 1892 - 15/10 1894
Oberst	H.P.Caspersen	8/11 1894 - 21/11 1899
Oberstløjtnant	O.P.A.Hoff	24/11 1899 - 31/10 1909
Oberst	G.C.Muus	1/11 1909 - 30/6 1912
Oberst	H.C.H.G.C.Hansen	1/7 1912 - 15/1 1913
Oberst	S.T.T.Esmann	18/1 1913 - 31/10 1923
Oberst	H.Rørdam	1/11 1923 - 30/4 1930
Oberst	E.Leschly	1/5 1930 - 31/10 1934
Oberstløjtnant	greve W.Sponneck	1/11 1934 - 30/9 1938
Oberstløjtnant	C.K.Gundelach	1/10 1938 - 31/10 1941
Oberstløjtnant	greve W.Sponneck (oberst fra 1/1 1943)	1/11 1941 - 14/9 1943
Oberst	V.L.K.Bohn	14/9 1945 - 1/1 1950
Oberstløjtnant	H.H.L.T. Hansen	2/1 1950 - 30/9 1950
Oberst	E.J.Joest	1/10 1950 - 31/10 1951

SJÆLLANDSKE TRÆNREGIMENT

Oberst	H.H.L.T.Hansen	1/11 1951 - 30/11 1958
Oberst	E.H.Christensen	1/12 1958 - 30/6 1966
Oberst	B.O.Jakobsen	1/7 1966 - 31/5 1976
Oberst	A.Lassen	1/6 1976 - 31/3 1984
Oberst	F.Riemer	1/4 1984 - 31/8 1989
Oberst	J.Frømhø	1/9 1989 -

KILDEFORTEGNELSE

TRYKTE KILDER:

J.Krøier og J.Hinge:

Den Danske Underofficer, 1916

Generalstaben: Den Dansk-Tydske Krig i Aarene 1848-50, København 1868

T.Vogel-Jørgensen: Krigen 1864 i samtidens billeder, Berlingske Forlag 1963

Generalstaben: Hæren ved Dannevirke, København 1938

Generalstaben: Frederik VI's Hær 1784-1814, København 1948

E.O.A.Hedegaard: Landsknægtene i det 16. århundrede

E.O.A.Hedegaard: Militærpolitiets Historie

Tjenestereglement for Hæren, København 1939

A.Stevns: Vor Hær i Krig og Fred

Haandbog i de for Hæren gjældende Love og Bestemmelser, Kronborg 1889

Oberst H.H.L.T.Hansen: Træk af Forsyningstroppernes historie, samlet i anledning af 75 års dagen for Trainafdelingens oprettelse

Lærebog for Hærens Menige, II Del, "For Motortrainet", udgivet 1946

Jyske Trænregiment 1951-1976, udgivet 1976 i anledning af regimentets 25 års fødselsdag

Meddelelser fra Sjællandske Trænregiment: 1865 - 10. maj - 1965, udgivet 1965 i anledning af regimentets 100 års oprindelsesdag

1. Trænbataljon:

1. Trænbataljon: 1880 - 1. november - 1980, 1. september 1980

Frank Petersen:

Automobilet i Hæren 1909-1983, 1983

Torkel F.Daneskjold:

Alle Tiders Soldatersange, udgivet af Edition Egtved 1988

Chefen for Hæren: Dansk Militærmusik, HRN 999-1, April 1977

P.Rosenstand Goiske m.fl.:

Samling af Reskripter, Resolutioner og Kollegialbreve den danske Krigsmagt til Lands angaaende

Herman Kierulf:

Samling af Parolbefalinger

Arne Hoff:

Ridende og kørende Artilleri. (Dansk Artilleri-tidsskrift 1970)

Arne Hoff:

Det ridende Artilleri i Danmark. (Dansk Artilleri-tidsskrift 1970)

Carl von Kohl m.fl.:

1880 - 1. november - 1980. 1. Trænbataljon

B.M.R.Christensen:

Dagbogsblade fra 2. Trainafdeling 1951-1963, (maskinskr. manus.)

O.C.A.Jacobs:

1. Feltartilleriregiment 1764-1917

Sjællandske Trænregiments

Soldaterforening:

50 års skrift, udgivet 1969

Tidsskriftet Vor Hær:

Oversigt over Hærens virke under 2. Verdenskrig

*Krigshistorisk Tidsskrift: Kampen
om Den danske brigade 1943-45*

*Krigshistorisk Tidsskrift:
Kampene den 9. april 1940*

*Krigshistorisk Tidsskrift:
Danske frivillige i Finland*

*Østre Landsdelskommando:
Den Sjællandske Øgruppes Landmili-
tære Domiciler, 1980, (Bind 1)
og 1982 (Bind 2)*

Håndbog for Hæren. Diverse årgange

Kundgørelser

Tjenestedsbladet "Trænsoldaten".
Diverse årgange

UTRYKTE KILDER

Regimentsbefalinger

Det kgl. Artillerikorps Arkiv

1. Trænbataljons arkiv

2. Trænbataljons arkiv

Sjællandske Trænregiments Arkiv

Sjællandske Trænregiments Dagbog

Håndbog for Hæren. Diverse årgange

Organisationsskemaer

Tjenestestedsbladet "Trænsoldaten".
Diverse årgange

*General E.Møllers beretning om
"Den danske Hærs forhold under tysk
besættelse fra 9/4 1940 til 29/8
1943" (Rigsarkivet)*

Krigsministeriets 3. kontor's
skrivelse af 15/4 1944 vedrørende
beholdninger beslaglagt af den
tyske værnemagt (Rigsarkivet)

Fægtningsberetninger fra 29. august
1943 (Rigsarkivet)

Dagbogsblade fra 2. Trænbataljons
historie

General H.W.van Huth's chefarkiv

PERSONREGISTER

A

Aagaard, F.H. 90
 Aalberg, L.T. 31
 Andersen, F. 90
 Andersen, J.V. 90
 Andersen, K.E. 90
 Andersen, N.H. 75
 Andersen, S.Aa.J. .. 71,131,132,133
 Arenfelt 22
 August, A.C. 45

B

Bang, W.F.von 40,45,156
 Bendicsen, M.A.C. 31
 Benedict, L. 16
 Beyer, Aa.V. 134,135
 Birkedal, B. 96
 Bjarrum, J. 90
 Boek, J.H.A. 31
 Bohn, V.L.K. 132,156
 Borris, H.K. 143
 Boysen, H.M.H. 100
 Bramm, K.R. 125
 Bredow, J.W. 17,18
 Brun, C.A.A.F.J. 31,156
 Bruun, E.W. 44

C

Caspersen, H.P. 156
 Caspersohn, I. 31
 Cederstrøm, J. 99
 Christensen, B.M.R. 125
 Christensen, E.H. 87,90,91,92
 120,137,138,156
 Christensen, N.E.A. 90

D

Djørup, F. 21
 Duus, O.C. 90

E

Engell, H. 103
 Esmann, S.T.T. 156
 Essemann, J.C. 106,107,108

F

Falsner, G.-C.A.F. 92
 Fasting-Hansen, C.H.R. 84
 Frederik, den IX, konge ... 9,11,83
 84,86,99,103,137,140
 Frederiksen, T.E. 90
 Freisleben, E.T.C.A. 84
 Fræmohs, G.F. 76
 Fræmohs, J. 5,106,107
 108,109,127,133,156
 Frøberg, P.W. 31
 Fulling, H. 91,135
 Fält-Hansen, J.O. 90

G

Gammelholm, E. 125
 Gamst, C. 71
 Gerstoft, J. 106
 Gottschalk-Hansen, N. 91,120
 Gram, V. 91
 Graver, B. 149
 Grotenborg, E.G. 90,98
 Gundelach, C.H. 71,156
 Gustavsen, G. 105

H

Habbe, N.F. 21
 Haffner 28
 Hagen, C.F. 99
 Hannell, G. 120
 Hansen, C.D. 153
 Hansen, H.C.H.G.C. 156
 Hansen, H.H. 83
 Hansen, H.H.L.T. 72,80,87,156
 Hansen, L.V. 70
 Hansen, P.O. 152
 Hansen, S.E.H. 96,100,103,127
 Hansen, H. 70
 Hanson, C.E. 31
 Havning, H.T. 100
 Heide-Jørgensen, E. 91
 Helsing, J.P.C. 31
 Hertel, F.O. 97
 Hertel, H.C. 40,45,97,156
 Hjalf, C.V. 83,84
 Hoff, O.P.A. 156

Hollænder, J.E.H. 90
 Holst, R. 22
 Huth, von 17
 Højgaard, D. 77
 Hønnerup, J.S. 108

J

Jacobsen, B.O. ... 71,93,94,125,156
 Jacobsen, J.C. 22
 Jacobsen, V. 91
 Jansen, Aa. 91
 Jensen, K. 155
 Jensen, P.H. 90
 Jerichau, E. 55,152
 Jerrebo, G.O. 100,103
 Jessen, M. 98
 Joest, E.J. 78,80,84,156
 Johansen, L.E.H. 90
 Jørgensen, B.K. 143
 Jørgensen, P.J. 98
 Jørgensen, V.B. 85,87

K

Kier, I.A.N. 45
 Knappmann, K. 120,155
 Knud, Arveprins 137,138,154
 Kragh, E. 83,84,91
 Krause, M.O. 90
 Krieger, A.T. 33
 Krogh, H.B. 22
 Krogh, N.G. 138

L

Larsen, B. 144
 Larsen, E. 91
 Larsen, H.P. 45
 Larsen, K.O. 152
 Larsen, L.P. 31
 Larsen, P.C. 45
 Larsen, W.A. 90
 Lassen, A. 95,96,97,98,99,156
 Lauritzen, H. 84
 Lerche, F.A.M. 72
 Leschley, E. 156
 Lind, O.K. 143
 Linde, J.C.R. 84
 Loft, V. 22
 Lund, E.P. 90
 Lund, P.C. 45

M

Madsen, A.J.C.E. 156
 Madsen, C. 45
 Madsen, M. 147,148
 Madsen, S. 90
 Margrethe, den II, dronning .. 9,13
 100,101,102,103,104
 Mathisson-Hansen 120
 Meldgaard, O. 90
 Michelsen, B.E. 84
 Mogensen, O. 45
 Molke, O.H.T.A.F.A. 156
 Morell, R. 120
 Mortensen, A. 90
 Munkebo, N.B. 82,97,98
 Muus, G.C. 156
 Møller, N.O. 62
 Møller, O. 142
 Mønsted, E. 90

N

Nielsen, K.B. 127
 Nielsen, N.F. 70,73
 Nielsen, N.F.S. 138
 Nilsson, H.E. 138
 Nørgaard, A. 149

O

Olsen, V.C.T. 45
 Olstrup, A.H. 72,131,132,133

P

Pade, C.N.A. 40,45
 Paulsen, J. 21,22
 Pedersen, O.L.H. 130
 Petersen, A.V.B. 78
 Petersen, G.R. 90
 Petersen, L.S. 156
 Petersen, N.F. 45
 Petersen, P.V.R. 31
 Pheiffer, O. 151

Q

Quist, D. 62

R

Ramberg, K.R. 91
 Rasmussen, A.F.M. 90
 Rasmussen, H. 90
 Rasmussen, H.K. 90
 Ravn, F.D. 90

Ravnbøl, L. 72,90
 Reinseth, J. 9,90,120,125,154
 Reinseth, V. 120
 Riemer, F. 90,96,98,99,103
 105,106,109,125,156
 Ringsted, C.C.V. 156
 Rogers, B. 144
 Røen, H.G. 45
 Rørdam, H. 156

S

Saint-Aubain de, C.G. 76,125
 Schade, I.C.S. 45
 Schmidt, C.C.Mc.I. 140
 Schnoor, B.G. 90
 Schou, P.C. 102
 Schöller, C.-G.G. 133
 Simonsen, N. 24
 Skouby, B. 90
 Speyer, C. 40,45
 Sponneck, W. 72,73,84,91,156
 Stauning 77
 Steenstrup 71
 Steentoft, E.C. 45
 Steffensen, H.C. 45
 Storm-Jørgensen, K. 90
 Stærfeldt, G. 90

Svendsen, A.A. 45
 Svendsen, L.A. 45
 Søndergaard, M.P. 90
 Sørensen, K.H.K. 71

T

Thiede, S.E. 100,103
 Thomsen, H.G. 72
 Tiemroth, E.C.W. 84
 Tremmer, J.H.B. 90
 Troels-Smidt, A. 75,125
 Tscherning, M.H.E. 45
 Tvede, A.L. 102
 Tøttrup 147

V-W

Vandborg, E.T.T. 31,45
 Vennits, D. 100,103
 Wegener, J.T. 23
 Wilson, A. 90,141
 Windinge, P. 151
 Würtz, A.E. 45

Ø

Øhrstrøm, H. 134

